

USMERNENIE
MINISTERSTVA PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

k ustanoveniam nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení neskorších predpisov.

Usmernenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „usmernenie“) k ustanoveniam nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 407/2023 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 412/2024 Z.z.. (ďalej len „nariadenie vlády č. 3/2023 Z. z.“) je interpretáciou ustanovení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z. a nezohľadňuje dodatočné interpretácie Európskej komisie k právne záväzným aktom EÚ vykonávaným podľa nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

V prípade sporu zahrňujúceho ustanovenia právne záväzných aktov EÚ uvedených v tomto usmernení, poskytuje v súlade so Zmluvou o fungovaní EÚ, konečný výklad platného práva EÚ Európsky súdny dvor. Spory zahrňajúce ustanovenia nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. rozhodujú všeobecné súdy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnúť o ich prípadnom nesúlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

História verzí:

Dátum/číslo	Verzia	Stručný popis
16.3. 2023 5726/2023- 620	1.0	Vypracovanie usmernenia k vybraným ustanoveniam nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky.
11.12.2023 10196/2023- 620	1.1	Úpravy sú vykonané najmä v § 13, § 18, § 19, § 29 a § 33, ďalej v § 43, § 44, § 46 a § 52, v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 407/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré nadobúda účinnosť 1. januára 2024.
15.4.2025	1.2.	Úpravy sú vykonané v vo vybraných ustanoveniach NVSR č. 412/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení NVSR č. 407/2023 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2025.

Obsah

Interpretácia jednotlivých ustanovení nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.	5
Oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami.....	15
Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste.....	16
Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku	17
Podpora na chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	18
Podpora na dobré životné podmienky zvierat	20
Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc	20
Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz	22
Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz	25
Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat.....	27
Zlepšenie životných podmienok v chove hydiny	29
Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení	31
Zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných	33
Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných.....	34
Podpora na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov	36
Plán použitia dusíkatých hnojivých látok.....	41
Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach.....	43
Šetrné hospodárenie na ornej pôde	44
Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd	44
Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch	48
Odbery vzoriek na listové analýzy.....	50
Šetrné hospodárenie vo viniciach	51
Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity.....	53
Ochrana poloprírodných a prírodných biotopov tráv	53
Ochrana biotopu dropa veľkého	55
Ochrana biotopu sysľa pasienkového	56
Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie....	57
Podpora na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	58
Podpora na ekologické poľnohospodárstvo	59
Podpora na opatrenie ekologické poľnohospodárstvo.....	61
Podmienky opatrenia ekologické poľnohospodárstvo	63
Podpora na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	64
Podpora na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému	77
K § 43.....	77

Podpora na založenie agrolesníckeho systému	77
Podpora na ochrana a údržba drevín založeného ALS	79
Podpora na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	80
Podpora na založenie líniových vegetačných prvkov	80
Ochrana a údržba drevín v rámci založených líniových vegetačných prvkov	82
Podpora na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy	83
Zalesňovanie ornej pôdy	83
Ochrana a údržba drevín zalesnenej ornej pôdy	85
Prémia za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti pri zalesňovaní ornej pôdy	85
Zníženie podpory a vrátenie poskytnutej podpory z dôvodu neplnenia podmienok záväzku	86
Implementačné ustanovenie.....	91

Použité skratky:

MPRV SR - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
PPA - Pôdohospodárska platobná agentúra
SHR – samostatne hospodáriaci roľník
LPIS – Land parcel identification system (Identifikačný systém poľnohospodárskych parciel)
DPEP - dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky
PPH - povinné požiadavky hospodárenia
ANC - oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami
OP – orná pôda
TTP – trvalý trávny porast
EÚ – Európska únia
SP SPP – Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky
ÚEV- územia európskeho významu
CHVÚ – chránené vtáčie územia
EP – ekologické poľnohospodárstvo
EPV – ekologická poľnohospodárska výroba
STN – slovenská technická norma
EN - európska norma
ISO - International Organization for Standardization
ÚKSÚP – Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
HD - hovädzí dobytok
BIOTOP TTP – biotopy poloprírodných a prírodných trávnych porastov
DJ - dobytčia jednotka
ALS – agrolesnícke systémy
LVP – líniové vegetačné prvky v poľnohospodárskej krajine
DPB – diel pôdneho bloku
ŠVPS SR – Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
CEHZ – centrálna evidencia hospodárskych zvierat
JPRL – jednotka priestorového rozdelenia lesa
PSol – program starostlivosti o les
EIA - Environmental Impact Assesment (Posudzovanie vplyvov na životné prostredie)
OLH – odborný lesný hospodár

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“) v zmysle § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov a za účelom jednotného výkladu ustanovení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády SR č. 407/2023 Z. z., v znení č. 412/2024 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 3/2023 Z. z.“) vydáva toto usmernenie:

Čl. I

Interpretácia jednotlivých ustanovení nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

K § 1

Predmet úpravy

Nariadenie vlády č. 3/2023 Z. z. ustanovuje pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia (§ 3 písm. n) zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 411/2022 Z. z.) Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „opatrenie“)

- a) pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami,
- b) v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste,
- c) v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku,
- d) na chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat,
- e) na dobré životné podmienky zvierat,
- f) na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov,
- g) na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach,
- h) na ochranu a zachovanie biodiverzity,
- i) na zatráňovanie podmáčanej ornej pôdy,
- j) na ekologické poľnohospodárstvo,
- k) na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov,
- l) na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému,
- m) na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku,
- n) na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy.

K § 2

1. Podporu na opatrenie možno poskytnúť prijímateľovi podpory, (čl. 3 trinásty bod Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021) ktorý

- a) predložil žiadosť o podporu (čl. 3 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1173 z 31. mája 2022) na príslušné opatrenie,
- b) sa zaviaže vyhlásením v žiadosti plniť podmienky príslušného opatrenia alebo príslušnej operácie, ak ide o podporu na opatrenie:

na dobré životné podmienky zvierat, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy,

- c) má zaradenú žiadosť do príslušného opatrenia po zohľadnení výberových kritérií podľa odseku 9, ak ide o podporu na opatrenie:

na dobré životné podmienky zvierat, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy,

- d) spĺňa podmienky aktívneho poľnohospodára podľa § 4 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z., ak ide o podporu pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami,
- e) je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. a) alebo písm. d) Obchodného zákonníka, ak ide o podporu na opatrenie:

pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami, v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste, na chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat, na dobré životné podmienky zvierat, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy alebo je pozemkovým spoločenstvom (§ 2 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z.), ak

ide o podporu na opatrenie pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami,

- f) je obhospodarovateľ lesa (§ 2 písm. p) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch), ktorým je fyzická osoba, fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, okrem obhospodarovateľa lesa podľa zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku alebo združenie obhospodarovateľov lesov (§ 51 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z.) s právnou subjektivitou, ak ide o podporu na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku a na lesnícko- environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov,

***Pre opatrenie podľa § 9 – Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku platí, že prijímateľom podpory nemôže byť verejný obhospodarovateľ lesa (mestá a obce).
Pre opatrenie podľa § 37 – Podpora na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov platí, že prijímateľom podpory môže byť aj verejný obhospodarovateľ lesa (mestá a obce).***

- g) má elektronický prístup do centrálného registra hospodárskych zvierat (§ 19 ods. 1 a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti) , ak ide o podporu na opatrenie na dobré životné podmienky zvierat,
- h) je registrovaný v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby (§ 5 ods. 1 zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v znení neskorších predpisov) ku dňu podania žiadosti, ak ide o podporu na opatrenie na ekologické poľnohospodárstvo,
- i) je zapísaný v registri partnerov verejného sektora (§ 18 zákona č. 315/2016 Z. z.), ak má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora podľa § 4 zákona č. 315/2016 Z. z.,

***Prijímatelia finančných prostriedkov z verejných zdrojov (napr. zo štátnych fondov, verejných organizácií alebo európskych štrukturálnych fondov), ak hodnota jednorazovo prijatého plnenia presiahne sumu 100 000 eur alebo opakovane prijímaného plnenia v jednom kalendárnom roku presiahne sumu 250 000 eur.
Prijímatelia nepeňažného plnenia (majetku či práva), ktorého hodnota prevyšuje sumu 100 000 eur, alebo nadobúdateľov majetku alebo práv k majetku vo vlastníctve štátu, verejnoprávnej inštitúcie, obce, vyššieho územného celku, právnickej osoby zriadenej zákonom alebo od právnickej osoby, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná, ovládaná alebo kontrolovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom.***

- j) nie je podnikom v ťažkostiach, ak ide o podporu na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku, založenie agrolesníckeho systému na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch, založenie líniových vegetačných prvkov na ornej pôde a zalesňovanie ornej pôdy.

2. Podmienky kombinovateľnosti (čl. 82 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení) podpory na opatrenia v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo a na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku na tej istej ploche v kalendárnom roku podania žiadosti sú ustanovené v kombinačnej tabuľke pre plošné opatrenia, ktorá je uvedená v prílohe č. 1 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

3. Prijímateľ podpory na operáciu zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc, zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz, vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz, používanie natívneho mlieka vo výžive teliat, zlepšenie životných podmienok v chove hydiny, zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení, zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných alebo zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných je povinný plniť podmienky príslušnej operácie počas obdobia, ktoré plynie od 1. mája roku podania žiadosti zaradenej do opatrenia podľa § 1 písm. e) do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka (ďalej len „obdobie jednoročného záväzku“); prijímateľ môže o poskytnutie podpory požiadať opakovane.

4. Prijímateľ podpory na opatrenie *precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov alebo na zatrávanie podmáčanej ornej pôdy a prijímateľ podpory na operáciu šetrné hospodárenie na ornej pôde, šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, šetrné hospodárenie v ovocných sadoch alebo šetrné hospodárenie vo viniciach, ochrana poloprírodných a prírodných biotopov tráv, ochrana biotopu dropa veľkého, ochrana biotopu sysľa pasienkového alebo obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu, ekologické pestovanie plodín na ornej pôde, ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde, ekologické pestovanie liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde, ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde, ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde, ekologické pestovanie v rodiacich ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov, ekologické pestovanie v mladých ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov, ekologické pestovanie v ostatných ovocných sadoch, ekologické pestovanie v zmiešaných krajinotvorných ovocných sadoch, ekologické pestovanie v mladých viniciach, ekologické pestovanie v rodiacich viniciach, ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch so základným prínosom k špecifickému cieľom alebo ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch s vyšším prínosom k špecifickému cieľom alebo lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach, lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu alebo lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*tetrao urogallus*), je povinný plniť podmienky príslušného opatrenia alebo príslušnej operácie počas obdobia piatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, ktoré začína plynúť 1. januára roku podania žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia (ďalej len „obdobie viacročného záväzku“) na výmere plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia; prijímateľ predkladá počas obdobia viacročného záväzku žiadosť každý rok.*

V prípade, ak prijímateľ podpory podal žiadosť prvý krát v roku 2025 na operáciu podľa § 34 ods. 1 písm. a) až l) alebo písm. m) je povinný plniť podmienky príslušného opatrenia na výmere plochy uvedenej v žiadosti počas obdobia dvoch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov (ide o nových žiadateľov, ktorí nie sú zaradení do päť ročného záväzku). Prijímateľ podpory podľa prvej vety môže počas obdobia viacročného záväzku zamieňať plochy uvedené v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia inými plochami, oprávnenými na poskytnutie podpory príslušného opatrenia alebo operácie.

5. Prijímateľ podpory na operáciu založenie agrolesníckeho systému na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch (ďalej len „založenie agrolesníckeho systému“) podľa § 42 písm. a) alebo na operáciu založenie líniových vegetačných prvkov na ornej pôde (ďalej len „založenie líniových vegetačných prvkov“) podľa § 45 písm. a) je povinný plniť podmienky pre poskytnutie podpory v roku podania žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia podľa § 1 písm. l) alebo písmena m) na ploche uvedenej v tejto žiadosti. Prijímateľ podpory na operáciu zalesňovanie ornej pôdy podľa § 48 písm. a) je povinný plniť podmienky pre poskytnutie podpory v roku podania žiadosti zaradenej do opatrenia podľa § 1 písm. n) na ploche uvedenej v tejto žiadosti. Prijímateľ podpory na operáciu podľa § 42 písm. a), § 45 písm. a) alebo § 48 písm. a) môže požiadať o poskytnutie podpory opakovane na plochy, ktoré nie sú uvedené v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia.

6. Prijímateľ podpory na operáciu ochrana a údržba drevín založeného agrolesníckeho systému podľa § 42 písm. b) alebo na operáciu ochrana a údržba drevín v rámci založených líniových vegetačných prvkov podľa § 45 písm. b) je povinný plniť podmienky pre poskytnutie podpory počas obdobia piatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, ktoré začína plynúť 1. januára kalendárneho roku, ktorý nasleduje po skončení obdobia podľa odseku 5 prvej vety usmernenia (ďalej len „obdobie údržby“) na ploche uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia podľa odseku 5 prvej vety usmernenia; prijímateľ podpory žiadosť predkladá každý rok počas obdobia údržby. Prijímateľ podpory na operáciu podľa § 42 písm. b) alebo § 45 písm. b) nemôže počas obdobia údržby zamieňať plochy uvedené v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia podľa odseku 5 prvej vety usmernenia inými plochami.

7. Prijímateľ podpory na operáciu ochrana a údržba drevín zalesnenej ornej pôdy podľa § 48 písm. b) je povinný plniť podmienky pre poskytnutie podpory počas obdobia piatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, ktoré začína plynúť 1. januára kalendárneho roku, ktorý nasleduje po skončení obdobia podľa odseku 5 druhej vety usmernenia, na ploche uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia podľa odseku 5 druhej vety; prijímateľ podpory predkladá žiadosť počas tohto obdobia každý rok.

8. Prijímateľ podpory na operáciu prémie za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti pri zalesňovaní ornej pôdy podľa § 48 písm. c) je povinný plniť podmienky pre poskytnutie podpory počas obdobia desiatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, ktoré začína plynúť 1. januára kalendárneho roku, ktorý nasleduje po skončení obdobia podľa odseku 5 druhej vety usmernenia, na ploche uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia

podľa odseku 5 druhej vety; prijímateľ podpory predkladá žiadosť počas tohto obdobia každý rok.

9. Ak suma podpôr, ktoré sa majú poskytnúť na základe žiadostí, presahuje finančnú alokáciu (čl. 111 písm. g) a k) nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení) alebo ak súčet výmer alebo dobytčích jednotiek, na ktoré možno poskytnúť podporu na základe žiadostí, presahuje plánovanú hodnotu (čl. 111 písm. g) a k) nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení) výmery alebo dobytčích jednotiek, uplatňujú sa pri zaradovaní žiadosti do príslušného opatrenia výberové kritériá, ktoré zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR. Žiadosti na opatrenie podľa § 1 písm. f) alebo písm. i) a žiadosti o podporu na operáciu podľa § 12, § 23, § 34 ods. 1, § 37 ods. 1, § 42 písm. a), § 45 písm. a) a § 48 písm. a) sa na základe výberových kritérií zaradujú do bodových pásiem zostupne od prvého bodového pásma.

MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v čiaske 4/2023 v 5. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o výberových kritériách pri zaradovaní žiadostí do príslušných neprojektových opatrení podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (č.1710/2023) podľa § 2 ods. 9 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z., ktoré sa uplatňujú pri zaradovaní žiadostí do týchto opatrení:

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

- 1) Podpora na dobré životné podmienky zvierat (§ 12 nariadenia vlády),***
- 2) Podpora na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov (§ 22 nariadenia vlády),***
- 3) Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach (§ 23 nariadenia vlády),***
- 4) Podpora na zatrávňovanie podmáčajanej ornej pôdy (§ 33 nariadenia vlády),***
- 5) Podpora na ekologické poľnohospodárstvo (§ 34 ods. 1 nariadenia vlády),***
- 6) Podpora na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov (§ 37 ods. 1 nariadenia vlády),***
- 7) Podpora na založenie agrolesníckeho systému na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch (§ 42 písm. a) nariadenia vlády), podpora na založenie líniových vegetačných prvkov na ornej pôde (§ 45 písm. a) nariadenia vlády), podpora na zalesňovanie ornej pôdy (§ 48 písm. a) nariadenia vlády).***

10. Podpora na opatrenia podľa § 1 písm. a), b), f) až j) alebo l) až n) - pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami, v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčajanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových

vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku, na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy sa poskytuje prijímateľovi, ak spĺňa minimálne požiadavky na poskytnutie priamych platieb podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.

11. Prijímateľ podpory na opatrenie podľa § 1 písm. a), b), f) až j), l) alebo písm. m) pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami, v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste, na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku, je povinný plniť podmienky udržiavania poľnohospodárskej plochy podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z.

12. Prijímateľ podpory na opatrenie podľa § 1 písm. f) až i) alebo písm. j) na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy a na ekologické poľnohospodárstvo, je povinný dodržiavať minimálne požiadavky na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín podľa prílohy č. 2 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. na ploche uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia, pričom za uznané plnenie podmienok sú kontroly vykonané spôsobom a v rozsahu vyplývajúcom z národnej legislatívy.

K § 3

1. Počas obdobia viacročného záväzku je možná zmena opatrenia precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov a zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy na iné opatrenie (uvedené opatrenia nemajú operácie).

Počas obdobia viacročného záväzku je možná zmena opatrenia

- ekologické poľnohospodárstvo.
- šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach,
- ochrana a zachovanie biodiverzity,

na iné opatrenie (opatrenia majú operácie ktoré sa v dôsledku toho môžu zamieňať).

Zároveň je možné zmena aj operácie v rámci opatrenia.

Zmena operácie na inú operáciu je možná, ak sú splnené podmienky ustanovené v §3 ods. 1. Ide o prípady, kedy zmena záväzku má významný prínos pre životné prostredie alebo dobré životné podmienky zvierat a je v súlade so špecifickými cieľmi (čl. 6 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení) a tiež existujúci záväzok (opatrenie/operácia) do ktorého prijímateľ bol

zaradený a plní jeho podmienky sa posilní, čo znamená, že prijatý nový záväzok má väčší environmentálny vplyv.

Na povolenie zmeny musia byť splnené všetky podmienky.

V prípade opatrenia šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach môže dôjsť k zmene operácie šetrné hospodárenie na ornej pôde na ekologické poľnohospodárstvo na ornej pôde. Podmienky ekologického poľnohospodárstva (EP) sú prísnejšie (používanie osív, maštalného hnoja a podobne) čím sú naplnené podmienky písm. a) a písm. b). Ak pri zmene na EP dochádza zároveň aj k registrovaniu zvierat do EP dochádza aj k prínosu k dobrým životným podmienkam zvierat. Ak pri EP na TTP dochádza k zmene operácie so základným prínosom k špecifickým cieľom na operáciu s vyšším prínosom k špecifickým cieľom zvyšuje sa počet zvierat v systéme ekologického poľnohospodárstva čo priaznivo vplyva na kvalitu pôdy (napr. TTP) biodiverzitu a tým aj pre životné prostredie. Vzhľadom k vyššej jednotkovej sume podpory na EP je možné zmenu povoliť len v prípade, ak to finančná alokácia pre EP umožňuje.

Za neoprávnenú zmenu je možné považovať napr. zatrávňovanie podmáčajnej ornej pôdy na ekologické pestovanie zeleniny. Pôvodným záväzkom bol v podpore zohľadnené založenie trávneho porastu a rozoraním na základe podpory založeného trávneho porastu dôjde k situácii kedy nie sú splnené podmienky na povolenie zmeny. Ak by však išlo o zmenu na ekologické poľnohospodárstvo bez likvidácie porastu tráv je možné zmenu povoliť. Pri zmene TTP na ornú pôdu napr. v ekologickom poľnohospodárstve je možná zmena operácie nakoľko pri pestovaní plodín na ornej pôde je podstatne náročnejšie dodržiavať podmienky EP ako pri TTP (tlak burín a podobne). Uvedená zmena je taktiež v súlade s povolenými zmenami.

2. Obdobie viacročného záväzku možno predĺžiť po jeho uplynutí, ak to umožňuje finančná alokácia. Rozšírenie výmery plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do opatrenia na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčajnej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo alebo na lesnícko – environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov podľa § 1 písm. f) až j) alebo písm. k) možno v období viacročného záväzku povoliť, ak to umožňuje finančná alokácia.

3. Zmenu opatrenia alebo zmenu operácie podľa odseku 1, predĺženie obdobia viacročného záväzku alebo rozšírenie výmery plochy podľa odseku 2 vykoná PPA na základe žiadosti prijímateľa podpory po zohľadnení výberových kritérií podľa § 2 ods. 9 nariadenia vlády č. 3/2023 Z.z.

4. Zmenu výmery plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia v období viacročného záväzku vykoná PPA na základe žiadosti prijímateľa podpory bez zohľadnenia výberových kritérií podľa § 2 ods. 9, ak ide o zmenu

- a) ovocného sadu v prvom roku až treťom roku od jeho výsadby na ovocný sad od štvrtého roku jeho výsadby, ak ide o operáciu šetrné hospodárenie v ovocných sadoch podľa § 23 písm. c),
- b) vinice v prvom roku až treťom roku od výsadby viniča podľa § 27 ods. 3 písm. b) na vinicu od štvrtého roku od výsadby viniča podľa § 27 ods. 3 písm. a), ak ide o operáciu šetrné hospodárenie vo viniciach podľa § 23 písm. d),

- c) operácie ekologické pestovanie plodín na ornej pôde alebo operácie ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde alebo operácie ekologické pestovanie liečivých rastlín koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde alebo operácie ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde alebo operácie ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde podľa § 34 ods. 1 písm. a) až d) alebo písm. e) na operáciu ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch so základným prínosom k špecifickým cieľom alebo na operáciu ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch s vyšším prínosom k špecifickým cieľom podľa § 34 ods. 1 písm. l) alebo písm. m), ak v období viacročného záväzku dôjde k zmene druhu plochy z ornej pôdy na trvalý trávny porast v súlade s definíciou ornej pôdy a trvalého trávneho porastu v zmysle nariadenia vlády 435/2022 Z. z.,
- d) operácie ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde, ekologické pestovanie liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde, ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde alebo ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde podľa § 34 ods. 1 písm. b) až d) alebo písm. e) na operáciu ekologické pestovanie plodín na ornej pôde podľa § 34 ods. 1 písm. a),
- e) operácie ekologické pestovanie v mladých ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov podľa § 34 ods. 1 písm. g) na operáciu ekologické pestovanie v rodiacich ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov podľa § 34 ods. 1 písm. f),
- f) operácie ekologické pestovanie v mladých viniciach podľa § 34 ods. 1 písm. j) na operáciu ekologické pestovanie v rodiacich viniciach podľa § 34 ods. 1 písm. k),
- g) operácie ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch s vyšším prínosom k špecifickým cieľom podľa § 34 ods. 1 písm. m) na operáciu na operáciu ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch so základným prínosom k špecifickým cieľom podľa § 34 ods. 1 písm. l).

5. Ak ide o zmenu druhu plochy z ornej pôdy na trvalý trávny porast a ide o operáciu ochrana a údržba drevín založeného agrolesníckeho systému podľa § 42 písm. b), zmenu výmery plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia v období údržby vykoná PPA na základe žiadosti prijímateľa podpory bez zohľadnenia výberových kritérií podľa § 2 ods. 9.

K § 4

1. Ak v období viacročného záväzku dôjde k prevodu práva užívania (napríklad § 10 ods. 4 a § 12 a ods. 8 zákona č. 504/2003 Z. z.) k celej výmere poľnohospodárskej plochy podniku (čl. 3 druhý bod nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení) z doterajšieho prijímateľa na inú osobu, možno v zmluve o prevode dohodnúť, že nadobúdateľ poľnohospodárskej plochy prevezme na zostávajúce obdobie viacročného záväzku povinnosť doterajšieho prijímateľa podpory plniť podmienky podľa § 2 ods. 4 na výmere plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do opatrenia na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmäčanej ornej pôdy a na ekologické poľnohospodárstvo podľa § 1 písm. f) až i) alebo písm. j); nadobúdateľ preberá povinnosť doterajšieho prijímateľa podpory plniť podmienky príslušného opatrenia alebo príslušnej operácie 1. januárom kalendárneho roka, v ktorom došlo k prevodu.

2. Nadobúdateľ práva užívania je povinný predložiť PPA kópiu zmluvy o prevode do 15 dní od jej účinnosti. Ak nadobúdateľ podľa odseku 1 nepredloží PPA kópiu zmluvy o prevode do 15 dní od jej účinnosti, má sa za to, že k prevzatiu povinnosti podľa odseku 1 nedošlo; doterajší prijímateľ podpory nie je povinný vrátiť už poskytnutú podporu.

3. Nadobúdateľovi práva užívania sa neposkytne podpora v kalendárnom roku, v ktorom došlo k prevodu poľnohospodárskej plochy podniku podľa odseku 1, ak k prevodu došlo po uplynutí termínu na podanie žiadosti.

4. Ak nadobúdateľ práva užívania neprevezme povinnosti podľa odseku 1, povinnosť doterajšieho prijímateľa podpory plniť podmienky podľa § 2 ods. 4 zanikajú 1. januára kalendárneho roka, v ktorom došlo k prevodu poľnohospodárskej plochy. Ak dôjde k zániku povinnosti doterajšieho prijímateľa podpory podľa predchádzajúcej vety, doterajší prijímateľ podpory nie je povinný vrátiť už poskytnutú podporu. Doterajší prijímateľ podpory je povinný predložiť PPA kópiu zmluvy o prevode do 15 dní od jej účinnosti. Podpora sa doterajšiemu prijímateľovi neposkytne za kalendárny rok, v ktorom došlo k prevodu.

5. Ak v období viacročného záväzku dôjde k prevodu práva užívania k časti výmery poľnohospodárskej plochy podniku, v zmluve o prevode možno dohodnúť, že nadobúdateľ práva užívania prevezme povinnosť doterajšieho prijímateľa podpory plniť podmienky podľa § 2 ods. 4 najviac do výmery prevedenej plochy uvedenej v žiadosti zaradenej do opatrenia na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčajanej ornej pôdy a na ekologické poľnohospodárstvo podľa § 1 písm. f) až i) alebo písm. j).

6. Ak v období viacročného záväzku dôjde k prevodu celého podniku doterajšieho prijímateľa podpory, odseky 1 až 4 sa použijú rovnako. Pri prevode celého podniku prijímateľa podpory na opatrenie na dobré životné podmienky zvierat podľa § 1 písm. e) sa odseky 1 až 4 použijú primerane.

7. Odseky 1 až 6 sa použijú primerane na podporu na opatrenia na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku, na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy podľa § 1 písm. k) až n).

Oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami

K § 5

1. Oblasťou s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami je

- a) horská oblasť (H1, H2, H3, H4),
- b) oblasť čeliaca významným prírodným obmedzeniam (BK1, BK2, BK3, BK4, BK5, BKA),
- c) oblasť postihnutá špecifickými obmedzeniami (OS1, OS2, OS3).

2. Zoznam katastrálnych území zaradených do jednotlivých oblastí a podoblastí ANC, kódy a názvy obcí zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR.

Ustanovuje sa, že ak sa diel pôdneho bloku nachádza len sčasti na území zaradenom do oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami, tak sa platba poskytne len na tú časť, ktorá sa nachádza v oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (napríklad z celkovej rozlohy 100 ha sa nachádza v ANC 10,5 ha v oblasti H1, tak prijímateľ podpory dostane podporu len na 10,5 ha). Ak sa diel pôdneho bloku nachádza vo viacerých katastrálnych územiach, ktoré majú rôzne kategórie obmedzenia, platba sa poskytuje diferencovane na príslušné časti dielu pôdneho dielu podľa ich zaradenia.

MPRV SR zverejnilo 26. januára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v čiastke 1/2023 v 1. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu katastrálnych území zaradených do oblastí s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, (č. 1139/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

3. Podpora pre ANC oblasti sa poskytuje na plochu, ktorú má poľnohospodár k dispozícii (ďalej len „oprávnená plocha“) a ktorá je poľnohospodárskou plochou, ktorá sa počas kalendárneho roka, na ktorý sa žiada o podporu, využíva na poľnohospodársku činnosť alebo ak sa poľnohospodárska plocha využíva aj na nepoľnohospodársku činnosť, využíva sa prevažne na poľnohospodársku činnosť; poľnohospodárska plocha sa považuje za plochu využívanú prevažne na poľnohospodársku činnosť, ak jej využitie na poľnohospodársku činnosť nie je vzhľadom na intenzitu, povahu a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti významne obmedzené a využitie plochy na nepoľnohospodársku činnosť netrvá viac ako 28 dní v kalendárnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra najviac na 14 dní.

Podpora sa poskytne ak táto poľnohospodárska plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha.

4. Podpora pre ANC oblasti je diferencovaná podľa zamerania poľnohospodárskej činnosti prijímateľa podpory na

- a) živočíšnu výrobu, ak od 1. júna do 30. septembra roku podania žiadosti dosahuje na poľnohospodárskej ploche podniku priemerné zaťaženie dobytčiami jednotkami

hovädzieho dobytku, oviec, kôz, koňovitých zvierat, prasníc a ostatných ošípaných a hydiny, ktorých je držiteľom podľa centrálného registra, o veľkosti 0,25 dobytčej jednotky na 1 ha poľnohospodárskej plochy podniku,

b) rastlinnú výrobu, ak nespĺňa podmienky podľa písmena a).

Uvedené kritérium zamerania poľnohospodárskej činnosti sa aplikuje na celú poľnohospodársku plochu podniku a to aj v prípadoch, že časť plochy podniku je v ANC oblasti a časť je mimo ANC oblasti. Podpora sa samozrejme poskytuje len na časť v ANC oblasti.

Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste

K § 7

1. Podpora na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste (diely pôdnych blokov) sa poskytuje na poľnohospodársku plochu trvalého trávneho porastu a poľnohospodársku plochu, ktorá sa počas kalendárneho roka, na ktorý sa žiada o podporu, využíva na poľnohospodársku činnosť, ktorý je zaradený do Národného zoznamu území európskeho významu, uvedeného vo Výnose Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004 a jeho doplnkoch (posledný tretí doplnok bol schválený uznesením vlády SR č. 454 z 13. júla 2022) a ak diely pôdnych blokov sú zaradené v 4. alebo v 5. stupni ochrany podľa § 14 a 16 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o ochrane prírody a krajiny). Platba sa poskytne na 1 ha poľnohospodárskej pôdy vedenej v druhu pozemku trvalý trávny porast.

2. Zoznam oprávnených území európskeho významu na podporu opatrenia v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste zverejňuje ministerstvo pôdohospodárstva vo vestníku. Platba sa vždy poskytne len na tú výmeru trvalého trávneho porastu, ktorý priamo zasahuje do 4. alebo 5. stupňa ochrany, nie na celý pôdny blok.

***MPRV SR vo Vestníku MPRV SR, Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu území európskeho významu, na ktoré sa poskytuje podpora na neprojektové opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste (č.
<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&SID=23&year=2025>***

K § 8

1. Podpora na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom trávnom poraste sa poskytne na plochu podľa § 7 nariadenia vlády č. 3/2023 Z.z., na ktorej prijímateľ v roku podania žiadosti

a) neaplikuje prípravky na ochranu rastlín a žiadne dodatkové hnojivá; povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami. Taktiež je podľa § 7 vyhlášky MPRV SR č 488/2011 Z. z. možné požiadať o vydanie súhlasu, resp. výnimky na aplikáciu prípravkov na ochranu

rastlín na území európskeho významu. Takáto žiadosť sa posudzuje podľa vplyvu prípravku na konkrétnu skupinu živých organizmov. Výnimku vydávajú okresné úrady – odbory starostlivosti o životného prostredia,

- b) neumiestňuje na trvalých trávnych porastoch košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat okrem zariadenia na dočasné košarovanie umiestneného na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody a krajiny v súlade s § 27 a § 67 písm. h) zákona o ochrane prírody a krajiny.

Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku

K § 9

1. Podpora na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku s lesným porastom sa poskytuje na lesný pozemok podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona o lesoch, ktorý je zaradený do piateho stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a je vedený v evidencii lesných pozemkov, ktorú vedie Orgán štátnej správy lesného hospodárstva, a v Informačnom systéme lesného hospodárstva (§ 45 zákona o lesoch), podľa § 4 zákona o lesoch na výmere najmenej 1 ha

- a) v území európskeho významu, ktoré je zaradené do Národného zoznamu území európskeho významu uvedeného vo Výnose Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004 a jeho doplnkoch (posledný tretí doplnok bol schválený uznesením vlády SR č. 454 z 13. júla 2022),
- b) mimo území európskeho významu.

Pod pojmom „lesný pozemok s lesným porastom vedený v evidencii lesných pozemkov“ sa pre účely tohto opatrenia rozumie jednotka priestorového rozdelenia lesa dielec, čiastková plocha, porastová skupina (ďalej len „JPRL“).

2. Podpora na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku s lesným porastom sa neposkytuje na lesný pozemok, na ktorý orgán ochrany prírody vydal výnimku na výkon činností podľa § 16 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny umožňujúcich zásah do lesného porastu a poškodenie pôdneho krytu a vegetačného krytu. Tento lesný pozemok už nemôže byť zaradený do podpory do konca programového obdobia 2023 - 2027. Prílohou žiadosti je potvrdenie orgánu ochrany prírody, že na lesnom pozemku orgán ochrany prírody nevydal výnimku na výkon činností podľa osobitného predpisu (§ 16 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.), nie staršie ako tri mesiace.

3. Zoznam oprávnených území európskeho významu a území mimo území európskeho významu na podporu opatrenia v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku zverejňuje ministerstvo pôdohospodárstva vo vestníku.

MPRV SR zverejnilo vo Vestníku MPRV SR, Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu území európskeho významu a zoznamu území nachádzajúcich sa mimo území európskeho významu, na ktoré sa poskytuje podpora na neprojektové opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku <https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&SID=23&year=2025>

4. Ak sa lesný pozemok nachádza len sčasti v oprávnenom území európskeho významu alebo mimo územia európskeho významu, podpora na opatrenia sa poskytne len na túto výmeru lesného pozemku.

5. Ak je na lesnom pozemku viac obhospodarovateľov lesa alebo ak pri zmene hraníc lesného pozemku nie je rozdelenie vykonané v súlade s metódami hospodárskej úpravy lesov v porastovej mape, podpora na opatrenia v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku sa neposkytne.

6. Podpora na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku sa poskytuje na výmeru lesného pozemku prijímateľovi podpory, ktorý nezasahuje počas celého roka podania žiadosti do lesného porastu a nepoškodzuje vegetačný kryt a pôdny kryt. Ak prijímateľ podpory na opatrenie v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku nedodržiava podmienku podľa prvej vety, podpora na lesný pozemok sa neposkytne; v prípade kalamitných situácií sa môže drevná hmota odstrániť z lesných ciest a turistických chodníkov.

Podpora na chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat

K § 10 a § 11

Cieľom podpory je udržateľné využívanie a rozvoj chovu tradične chovaných plemien

- a) slovenský pinzgauský dobytok, maďarský stepný dobytok,
- b) valaška pôvodná, zošľachtená valaška, cigája a askánske merino,
- c) biela krátkosrstá koza a hnedá krátkosrstá koza,
- d) slovenský teplokrvník, hucul, furioso, nonius, slovenský športový pony, lipican, shagya-arab a norik muránskeho typu,
- e) mangalica.

Podporu je možné poskytnúť na základe žiadosti, ktorá sa predkladá na obdobie jedného roka. Podpora sa poskytuje prijímateľovi, ktorý je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. a) alebo písm. d) Obchodného zákonníka.

Na podporu sú oprávnené zvieratá ktoré:

- a) sú zapísané do plemennej knihy vedenej príslušnou chovateľskou organizáciou,
- b) spĺňajú podmienky identifikácie a registrácie zvierat,

- c) sa nachádzajú v chove za ktorý je zodpovedný prijímateľ podpory (prijímateľ je držiteľ = prevádzkovateľ chovu), okrem povolených výnimiek, v období od 1. mája do 31. decembra v roku podania žiadosti.

Podmienka zápisu zvieratá do plemennej knihy sa preukazuje kópiou potvrdenia o zápise zvieratá do plemennej knihy. Potvrdenie je vhodné predkladať ako súčasť žiadosti, najneskôr do 15. januára nasledovného roka (napr. ak v čase podania žiadosti nie je k dispozícii potvrdenie). Nepredloženie potvrdenia v termíne a po oznámení chyby zo strany PPA má za následok, že zviera sa bude považovať za neoprávnené na poskytnutie podpory.

Ak prijímateľ podpory prestane byť zodpovedný za zviera v období od 1. mája do 31. decembra, zviera už nebude oprávnené na poskytnutie podpory odo dňa, v ktorom došlo k premiestneniu zvieratá do iného chovu, úhynu a podobne. V prípade, ak chovateľ je zodpovedný za iné zviera rovnakého plemena, ktoré nie je zahrnuté do žiadosti, môže premiestnené zviera nahradiť týmto zvieratom a zahrnúť ho do žiadosti. V prípade, ak je zviera vyradené z chovu (napr. premiestnené do iného chovu, uhynulo a podobne), prestáva plniť podmienku už v deň udalosti. Zviera, ktoré už neplní podmienku, je možné nahradiť zvieratom, ktoré sa nachádza v chove, alebo bolo premiestnené do chovu alebo v deň, v ktorom pôvodné zviera bolo vyradené z chovu. Ak sa zviera premiestňuje za účelom výstavy alebo súťaže a toto premiestnenie je najviac na 14 dní, nie je potrebné zviera nahradiť a na zviera sa nazerá, ako keby bol prijímateľ podpory aj v období premiestnenia naďalej zodpovedný držiteľ zvieratá. V prípade ošípaných prijímateľ podpory priebežne vedie osobitnú evidenciu o stave ošípaných. V evidencii sa uvádza identifikácia (individuálny číselný kód) prasníc a kancov k 1. máju. Následne, ak je prasnica alebo kanec vyradený z chovu, alebo do chovu je zaradená nová prasnica alebo kanec, je potrebné zaznamenať túto udalosť s uvedením dátumu, identifikácie a počtu prasníc a kancov k uvedenému dátumu. Evidencia o stave ošípaných slúži na overenie počtu ošípaných oprávnených na podporu a zaznamenávanie náhrad. Prijímateľ podpory evidenciu zasiela PPA do 15. januára nasledovného roka. Zaslanie evidencie po termíne má za následok zníženie platby o 1 %. Ak prijímateľ podpory neposkytne evidenciu ani v lehote uvedenej vo výzve PPA, platba na ošípané sa neposkytne.

Sadzba podpory na slovenský pinzgauský dobytok je odlišná pre chov dojčiacich kráv a pre chov dojníc. Ak prijímateľ podpory chová v podniku dojnice aj dojčiacie kravy a do žiadosti zahrnie býka, pre účely podpory bude býk podporený sadzbou pre chov dojčiacich kráv. Pre účely podpory budú jalovice podporené sadzbou pre chov dojníc alebo dojčiacich kráv podľa úžitkového zamerania matky.

Podpora sa poskytne na zvieratá (samce aj samice), v prípade ktorých boli splnené všetky podmienky a po prepočte na dobytkie jednotky podľa veku k 31. decembru roku podania žiadosti pomocou koeficientov na prepočet.

Kombinácia podpory na ohrozené plemená hospodárskych zvierat nie je obmedzená s inými podporami (napr. priamymi platbami).

Podpora na dobré životné podmienky zvierat

K § 12 a § 13

Cieľom podpory je zlepšenie životných podmienok zvierat a zároveň aj obmedziť používanie antibiotických liekov u hospodárskych zvierat.

Podporu je možné poskytnúť na základe žiadosti, ktorá sa predkladá na obdobie jedného roka. O podporu je možné požiadať opakovane. Predložením žiadosti sa prijímateľ zaväzuje dodržiavať podmienky príslušnej operácie zaradenej do žiadosti. **Podmienky príslušnej operácie je potrebné plniť v období od 1. mája do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka.** Podpora sa poskytuje podnikateľovi podľa § 2 ods. 2 písm. a) alebo písm. d) Obchodného zákonníka. Podpora sa poskytuje prijímateľovi, ktorý má zriadený elektronický prístup do centrálného registra hospodárskych zvierat. Podporu je možné poskytnúť len prijímateľovi, ktorému PPA zaradí žiadosť do opatrenia po zohľadnení výberových kritérií na jednotlivé operácie.

Podpora sa poskytuje na operácie:

- a) zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc,
- b) zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz,
- c) vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz,
- d) používanie natívneho mlieka vo výžive teliat,
- e) zlepšenie životných podmienok v chove hydiny,
- f) zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení,
- g) zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných,
- h) zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných.

K § 14

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Cieľom podpory je zabezpečiť dojniciam podmienky pre ich prirodzené správanie, pocit bezpečia, pohodlia, obmedziť agresívne správanie medzi nimi a zvýšiť celkový komfort v chove dojníc. Za dojnicu sa považuje samica HD, ktorá sa otelila a chová sa v systéme trhovej produkcie mlieka (nie je chovaná bez dojného využitia, jej mlieko sa nepoužíva len na výživu teliat a je onačená v evidencii zvierat ako dojnica). Za dojnicu sa nepovažuje krava s čistým podielom plemena mäsového typu: Aberdeen Angus, Aberdeen Red, Aubrac, Blonde d' Aquitaine, Belgické modré (Belgian blue), Brahman, Brangus, Chianina, Dexter, Gasconne, Galloway, Hereford, Highland, Charolaise, Limousin, Maine Anjou, Piemontese, Simentál bezrohý – výkrmový, Maďarský stepný dobytok, Santa Gertrudis, Shorthorn, Salers, Simentál – mäsový, Simentál rohatý – výkrmový, Tarantaise, Uckermarker, Wagyu.

Podporu je možné poskytnúť v chove dojníc s voľným ustajnením (dojnice sú chované bez väzného ustajnenia), v ktorom prijímateľ podpory zabezpečí požadované plochy v

ustajňovacích priestoroch, ktoré sú o 15 % navýšené oproti požadovaným v nariadení vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely. Minimálne požadované plochy v ustajňovacom priestore:

- a) 5,9 m² na dojnicu pri jednoradovom boxe,
- b) 5,58 m² na dojnicu pri protiľahlom boxe,
- c) 7,19 m² na dojnicu pri kotercovom ustajnení.

V zimnom období sa vyžaduje temperovanie vody spravidla vyhrievanými napájačkami v období od 15. novembra do 15. februára nasledujúceho kalendárneho roka. Cieľom je zabezpečenie temperovanej vody, ktorá je prospešná pre fungovanie tráviaceho systému, zvyšuje príjem vody a znižuje riziko dehydratácie.

V kontexte uvedeného, sa považujú za štandard v napájaní žľabové (hladinové) napájačky ktoré nemajú vyhrievanie (teplota vody je priamo ovplyvnená teplotou vzduchu).

Napájačky, ktoré presahujú uvedený štandard vyhovujú požiadavke na zabezpečenie temperovanej vody.

Podpora sa poskytne na priemerný denný počet dojníc chovaných v období od 1. mája do 31. decembra po prepočte na dobyčie jednotky. Do priemerného počtu sa započítajú aj dojnice, ktoré sú v uvedenom období dočasne premiestnené do iného chovu za účelom výstavy alebo súťaže najviac na 14 dní. Denný stav sa obmedzí na počet dojníc k 1. máju roku. V prípade, ak je dojnica vyradená z chovu (napr. premiestnená do iného chovu, uhynula a podobne), nebude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. V prípade, ak je dojnica zaradená do chovu (napr. premiestnená z iného chovu), alebo v prípade otelenia jalovice, bude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. Podporu je možné poskytnúť, ak počet dojníc k 1. máju dosahuje najmenej 10 dobyčích jednotiek.

Podporu nie je možné kombinovať s Podporou pastevného chovu dojníc. Dojnica, na ktorú bola podaná žiadosť na priame platby na Podporu pastevného chovu dojníc, sa nezapočíta v roku podania žiadosti do priemerného počtu dojníc. Kombinácia s inými podporami nie je obmedzená (napr. s viazanou podporou príjmu na kravy chované v systéme trhovej produkcie mlieka).

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove hovädzieho dobyčka ku dňu podania žiadosti.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak všetky ustajňovacie priestory pre dojnice (dojnice produkujúce mlieko, nevzťahuje sa na ustajňovacie priestory pre zasušené dojnice a dojnice po otelení produkujúce mledzivo) v každom chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z nižšie uvedených podmienok:

- a) Na ustajňovací priestor nadväzuje vonkajší nespevnený výbeh ku ktorému majú dojnice prístup. Prístup nie je obmedzený, prípadne je obmedzovaný v nevhodných klimatických podmienkach, v noci a podobne. V tomto prípade majú dojnice k dispozícii väčšiu plochu ako je vyžadovaná pre plnenie podpory a s tým súvisiace benefity.
- b) Na ustajňovací priestor nadväzuje pasienok ku ktorému majú dojnice prístup. Prístup nie je obmedzený, prípadne je obmedzovaný mimo pastevného obdobia, alebo v nevhodných klimatických podmienkach, v noci a podobne. V tomto prípade majú dojnice k dispozícii väčšiu plochu ako je vyžadovaná pre plnenie podpory, možnosť pasenia a s tým súvisiace benefity.
- c) V ustajňovacom priestore nie je roštová podlaha a je podstielaný slamou. Za slamu sa považujú produkty po zbere obilnín, bielkovinových plodín, tráv a podobne. Podstielanie môže byť v časti ustajňovacieho priestoru napr. ležovisko, výsledkom je aj produkcia maštaľného hnoja ako zmesi tuhých výkalov a kvapalných výkalov dojníc s podstielkou a prípadne so zvyškami krmiva.
- d) Ustajňovací priestor je vybavený ventilačnými rolovacími stenami.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny

Podmienka	Počiatkový termín	Konečný termín
Obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
Obdobie na zabezpečenie temperovanej vody	15.11. roku	15.2. nasledovného roku
Dátum pre určenie maximálneho stavu dojníc	-	1.5. roku
Obdobie pre výpočet priemerného stavu dojníc	1.5. roku	31.12. roku

K § 15

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Cieľom podpory je zabezpečiť ovciam a kozám zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru. Zvýšená starostlivosť o paznechty a včasné odhalenie parazitov majú za cieľ zlepšenie zdravotného stavu zvierat. Na podporu sú oprávnené ovce a kozy bez ohľadu na druh produkcie na ktorý sú chované (napr. mlieko, mäso, iné).

Podporu je možné poskytnúť v chove oviec a kôz, v ktorom prijímateľ podpory zabezpečí požadované plochy pri ustajnení v skupinách, v ustajňovacích priestoroch, ktoré sú o 15 %

navýšené oproti požadovaným v nariadení vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely.

Minimálne požadované plochy v ustajňovacom priestore:

- a) 0,81 m² na bahnicu alebo kozu,
- b) 1,38 m² na bahnicu s jedným jahňatom alebo kozu s jedným kozľaťom,
- c) 1,5 m² na bahnicu s dvomi jahňatami a 0,46 m² na tretie a ďalšie jahňa vo viacpočetnom vrhu,
- d) 1,61 m² na kozu s dvomi kozľatami a 0,345 m² na tretie a ďalšie kozľa vo viacpočetnom vrhu,
- e) 0,58 m² na jarku alebo kozičku na hlbokaj podstielke.

Podmienkou pre poskytnutie podpory je jedenkrát za tri mesiace u oviec a kôz od 24 mesiacov veku vykonať

- a) individuálnu kontrolu paznechtov, ak sa pri kontrole zistia prerastené paznechty, príznaky ochorenia paznechtov a podobne, je potrebné vykonať paznechtovanie zvieratá alebo oštiepenie paznechtu,
- b) prevádzanie oviec a kôz cez dezinfekčný brod.

Pre účely dodržania podmienky podpory je potrebné vypracovať záznam o vykonaných úkonoch. Záznam by mal obsahovať najmä:

- a) dátum vykonanej individuálnej kontroly paznechtov,
- b) počet zvierat ktoré boli podrobené individuálnej kontrole paznechtov,
- c) počet zvierat prevedených cez dezinfekčný brod,
- d) zoznam zvierat (identifikačný kód) u ktorých sa vykonalo paznechtovanie, oštiepenie a podobne spolu s popisom úkonu,
- e) údaje o osobe zodpovednej za zaznamenanie evidencie.

Je vhodné doplniť záznam o fotodokumentáciu. Záznam môže byť vedený v elektronickej alebo písomnej forme. Záznam je vhodné zaslať PPA hneď po zaznamenaní plnenia podmienok v období posledných troch mesiacov záväzku (od 1. februára do 30. apríla), ale najneskôr do 7 dní po skončení obdobia záväzku.

Podmienkou pre poskytnutie podpory je jedenkrát za šesť mesiacov u oviec a kôz od 24 mesiacov veku odobrať zmesnú vzorku a zabezpečiť jej koprologické vyšetrenie na zistenie vnútorných parazitov v akreditovanom laboratóriu. Na každých aj neúplných 200 kusov oviec a kôz nad 24 mesiacov je potrebné vyšetrenie jednej vzorky. Kópie výsledkov koprologického vyšetrenia je vhodné zaslať PPA hneď po ich doručení z laboratória v období posledných šiestich mesiacov záväzku (od 1. novembra do 30. apríla), ale najneskôr do 7 dní po skončení obdobia záväzku.

Podpora sa poskytne na priemerný denný počet oviec a kôz od veku 24 mesiacov chovaných v období od 1. mája do 28. februára po prepočte na dobyčie jednotky. Do priemerného počtu sa započítajú aj ovce a kozy, ktoré sú v uvedenom období dočasne premiestnené do iného chovu za účelom výstavy alebo súťaže najviac na 14 dní. Denný stav sa obmedzí na počet oviec

a kôz od 24 mesiacov k 1. máju roku. V prípade, ak je ovca alebo koza vyradená z chovu (napr. premiestnená do iného chovu, uhynula a podobne), nebude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. V prípade, ak je ovca alebo koza zaradená do chovu (napr. premiestnená z iného chovu), alebo v prípade dosiahnutia veku 24 mesiacov, bude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. Podporu je možné poskytnúť, ak počet oviec a kôz k 1. máju dosahuje najmenej 2 dobyčie jednotky.

Podporu je možné kombinovať s Podporou pastevného chovu oviec a kôz. Podporu je možné kombinovať aj s podporou Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz. V prípade uvedených kombinácií podpôr v jednom chove (farme) sa poskytuje podpora v nižšej sadzbe. Kombinácia s inými podporami nie je obmedzená a nemá ani vplyv na výšku sadzby (napr. s viazanou podporou príjmu na ovce a kozy).

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov ak je splnená aspoň jedna z uvedených podmienok:

- a) Žiadateľ je registrovaný v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove oviec a kôz ku dňu podania žiadosti.
- b) Žiadateľ vykonáva nadštandardné postupy starostlivosti o ovce alebo kozy potvrdené uznaním najmenej jedného chovu uvedeného v žiadosti za šľachtiteľský chov alebo rozmnožovací chov.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak je v chove zahrnutom do žiadosti pomer plemenných baranov a capov ku ovciam a kozám k 1. máju najmenej 1:50 a všetky ustajňovacie priestory pre ovce a kozy v chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z podmienok:

- a) Na ustajňovací priestor nadväzuje vonkajší nespevnený výbeh ku ktorému majú ovce a kozy prístup. Prístup do výbehu nie je obmedzený (prípadne je obmedzovaný v nevhodných klimatických podmienkach, v noci a podobne). V tomto prípade majú ovce a kozy k dispozícii väčšiu plochu ako je vyžadovaná pre plnenie podpory a s tým súvisiace benefity.
- b) Na ustajňovací priestor nadväzuje pasienok ku ktorému majú ovce a kozy prístup. Prístup nie je obmedzený, prípadne je obmedzovaný mimo pastevného obdobia, alebo v nevhodných klimatických podmienkach, v noci a podobne. V tomto prípade majú ovce a kozy k dispozícii väčšiu plochu ako je vyžadovaná pre plnenie podpory, možnosť pasenia a s tým súvisiace benefity.
- c) V ustajňovacom priestore nie je roštová podlaha a je podstielaný slamou alebo podobným materiálom. Za slamu sa považujú produkty po zbere obilnín, bielkovinových plodín, tráv a podobne, výsledkom je aj produkcia maštalného hnoja ako zmesi tuhých výkalov a kvapalných výkalov oviec a kôz s podstielkou a prípadne so zvyškami krmiva.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny

podmienka	počiatočný termín	konečný termín
obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
1. kontrola a úprava paznechtov, prevádzanie cez dezinfekčný brod - evidencia	1.5. roku	31.7. roku
2. kontrola a úprava paznechtov, prevádzanie cez dezinfekčný brod - evidencia	1.8. roku	31.10. roku
1. koprologické vyšetrenie na zistenie parazitov- na každých aj začatých 200 kusov	1.5. roku	31.10. roku
3. kontrola a úprava paznechtov, prevádzanie cez dezinfekčný brod - evidencia	1.11. roku	31.1. nasledovného roku
4. kontrola a úprava paznechtov, prevádzanie cez dezinfekčný brod - evidencia	1.2. nasledovného roku	30.4. nasledovného roku
2. koprologické vyšetrenie na zistenie parazitov- na každých aj začatých 200 kusov	1.11. roku	30.4. nasledovného roku
zaslanie evidencie o kontrole a úprave paznechtov, prevádzaní cez dezinfekčný brod	-	7.5. nasledovného roku
zaslanie výsledkov koprologického vyšetrenia	-	7.5. nasledovného roku
dátum pre určenie maximálneho stavu oviec a kôz	-	1.5. roku
obdobie pre výpočet priemerného stavu oviec a kôz	1.5. roku	28.2. nasledovného roku

K § 16

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz

Cieľom podpory je zabezpečiť, aby mláďatá neboli odstavené od matky skoro po pôrode a kŕmené náhradnou výživou vo forme mliečnych kŕmnych zmesí. Zároveň bude umožnené jahňatám a kozľatám cicanie mlieka priamo od matky. Podpora kompenzuje zvýšené náklady vzniknuté využitím mlieka na výživu jahniat a kozliat (nie je k dispozícii na trhové účely) oproti systému s kŕmením mliečnymi náhradkami. Na podporu sú oprávnené ovce a kozy od veku 12 mesiacov chované na produkciu mlieka. Neoprávnené sú ovce a kozy, ktoré sú zamerané na produkciu mäsa (najmä mäsové plemená, ich krížence a podobne). Chov oviec a kôz (farma), na ktorej sú chované ovce zamerané na produkciu mäsa prijímateľ nemôže do podpory

zahrnúť. Je dôležité, aby prijímateľ podpory zabezpečil správny druh produkcie v centrálnom registri hospodárskych zvierat.

Podporu je možné poskytnúť v chove oviec a kôz, v ktorom prijímateľ podpory zabezpečí pre všetky jahňatá a kozľatá v chove (farme) kŕmenie cicaním mlieka od ich matky namiesto kŕmenia mliečnymi náhradkami v období trvania záväzku od 1. mája do 30. apríla nasledovného roku. Kŕmenie je možné zabezpečiť voľným (nepretržitým) prístupom k mliečnym žľazám ich matiek, alebo dočasným obmedzením prístupu s odchovom pomocou škôlkovania po dobu najmenej 40 dní po narodení. Do minimálneho počtu dní sa nezapočíta deň narodenia. Deň odstavy sa do počtu dní započíta. V prípade úhynu bahnice alebo kozy, straty mlieka a podobne je možné zabezpečiť iný spôsob kŕmenia ako cicaním od ich matky (vrátane kŕmenia mliečnymi náhradkami). Pre účely dodržania podmienky podpory je potrebné priebežne viesť evidenciu kotená.

Evidencia by mala obsahovať najmä:

- a) označenie matky (identifikačný kód bahnice, kozy),
- b) prvotné označenie mláďat, dátum ich narodenia a prípadne dátum úhynu (hlavne v prípade úhynu všetkých narodených mláďat),
- c) dátum odstavy mláďat, počet dní od narodenia do odstavy (deň narodenia sa nezapočítava),
- d) ak je skorší odstav od matky ako 40 dní je potrebné uviesť opis dôvodu skoršieho odstavy (úhyn bahnice a podobne).

Evidencia sa vedie za obdobie 12 mesiacov (od 1.5. do 30.4.) a zasiela sa PPA najneskôr do 7 dní po skončení obdobia záväzku.

Podpora sa poskytne na priemerný denný počet oviec a kôz od veku 12 mesiacov chovaných v období od 1. mája do 28. februára po prepočte na dobytkie jednotky. Do priemerného počtu sa započítajú aj ovce a kozy, ktoré sú v uvedenom období dočasne premiestnené do iného chovu za účelom výstavy alebo súťaže najviac na 14 dní. Denný stav sa obmedzí na počet oviec a kôz od 12 mesiacov k 1. máju roku. V prípade, ak je ovca alebo koza vyradená z chovu (napr. premiestnená do iného chovu, uhynula a podobne), nebude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. V prípade, ak je ovca alebo koza zaradená do chovu (napr. premiestnená z iného chovu), alebo v prípade dosiahnutia veku 12 mesiacov, bude započítaná do denného stavu už v deň udalosti. Podporu je možné poskytnúť, ak počet oviec a kôz k 1. máju dosahuje najmenej 2 dobytkie jednotky.

Podporu je možné kombinovať s Podporou pastevného chovu oviec a kôz. Podporu je možné kombinovať aj s podporou Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz. V prípade uvedených kombinácií podpôr v jednom chove (farme) sa poskytuje podpora v nižšej sadzbe. Kombinácia s inými podporami nie je obmedzená a nemá ani vplyv na výšku sadby (napr. s viazanou podporou príjmu na ovce a kozy).

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov ak je splnená aspoň jedna z uvedených podmienok:

- a) žiadny chov zahrnutý do žiadosti na operáciu vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz nie je zároveň zahrnutý do žiadosti na podporu pastevného chovu oviec a kôz,
- b) žiadateľ vykonáva nadštandardné postupy starostlivosti o ovce alebo kozy potvrdené uznaním najmenej jedného chovu uvedeného v žiadosti za šľachtiteľský chov alebo rozmnožovací chov.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak je v chove zahrnutom do žiadosti pomer plemenných baranov a capov ku ovciam a kozám k 1. máju najmenej 1:50 a bahnice a kozy sú po pôrode ustajnené v skupinových kotercoch v počte maximálne 50 matiek s jahňatami a kozľatami po dobu najmenej 10 dní.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny

podmienka	počiatočný termín	konečný termín
obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
zaslanie evidencie – denníku kotenía	-	7.5. nasledovného roku
dátum pre určenie maximálneho stavu oviec a kôz	-	1.5. roku
obdobie pre výpočet priemerného stavu oviec a kôz	1.5. roku	28.2.nasledovného roku

K § 17

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Cieľom podpory je zabezpečiť najprirodzenejší spôsobom výživy teliat počas mliečnej výživy a uspokojenie prirodzenej potreby cicania. V chove, v ktorom prijímateľ podpory dodržiava podmienky záväzku je na podporu oprávnené teľa:

- a) narodené v období záväzku (od 1. mája do 30. apríla nasledovného roka),
- b) držané v chove prijímateľa minimálne 48 dní,
- c) ktorého matka je chovaná ako dojnica s cieľom trhovej produkcie mlieka.

V systéme chovu kráv bez trhovej produkcie mlieka, nie sú teľatá oprávnené na podporu. Je dôležité, aby prijímateľ zabezpečil zaznamenanie správneho úžitkového zameranie kráv v centrálnom registri hospodárskych zvierat.

Podporu je možné poskytnúť ak prijímateľ podpory zabezpečí, že v celom podniku nebude teľatá kŕmiť mliečnymi kŕmnymi zmesami. Teľatá musia byť do veku 48 dní (vrátane) kŕmené natívnym mliekom (kravským mliekom s možnosťou jeho úpravy napr. okyslením), prípadne

mledzivom (spravidla v prvých dňoch veku v období mledzivovej výživy). Podmienkou podpory je napájanie teliat mliekom spravidla prostredníctvom cumľa. Prijímateľ podpory spracuje plán kŕmenia teliat. V pláne sa uvádzajú údaje o postupe a spôsobe kŕmenia. Ide popis procesu kŕmenia ktorý zahŕňa najmä:

- a) úpravu mlieka (napr. ohrievanie, okyslenie),
- b) transport mlieka k teľatám,
- c) podávanie mlieka (vedro, automat),
- d) ustajnenie teliat (individuálne, skupinové),
- e) počet napájaní za 24/hod (orientačný interval medzi napájaniami).

Plán je vhodné doplniť príslušnou fotodokumentáciou preukazujúcou uvedené postupy. Plán sa spracováva iba jeden za všetky chovy zaradené do žiadosti a môže byť členený v prípade odlišného postupu v závislosti od chovu, veku teliat a pod.

Podpora sa poskytne na počet teliat, ktoré sú v chove zaradenom do žiadosti chované minimálne 48 dní od narodenia (premiestnenie, úhyn a pod. je najskôr v 49. deň) v období záväzku od 1. mája do 30. apríla nasledovného roka. Do počtu sa započítajú aj teľatá, ktoré sú v uvedenom období dočasne premiestnené do iného chovu za účelom výstavy alebo súťaže najviac na 14 dní. Na teľatá narodené pred 1. májom sa podpora neposkytne okrem prípadu, ak prijímateľ podpory mal chov zaradený do záväzku aj v predchádzajúcom roku. Na teľatá, ktoré nedosiahnu vek 48 dní do konca jednoročného záväzku (30. apríla) sa podpora poskytne na základe novej žiadosti v prípade, ak žiadateľ opakovane bude realizovať záväzok v uvedenom chove. Na teľatá, ktoré sú premiestnené do iného chovu, ak nie je chov zahrnutý do žiadosti, skôr ako na 49. deň sa podpora neposkytne - nezapočítavajú sa do počtu teliat na ktoré je predložená žiadosť. Podpora sa poskytne najviac na počet teliat, ktorý nepresahuje počet dojníc k 1. máju. Podpora sa poskytne na počet teliat po prepočte najmenej na 2 dobytčie jednotky.

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

a) Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove hovädzieho dobytku ku dňu podania žiadosti.

b) Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak je v chove zahrnutom do žiadosti v období mliečnej výživy teliat využívané aj párové alebo skupinové ustajnenie teliat. Teľatá vo veku od 6 dní do veku 48 dní možno považovať za ustajnené v skupinách alebo párovo, ak počas uvedeného obdobia nie sú teľatá ustajnené len individuálne (napr. skupinové ustajnenie teliat sa vykonáva vo veku 21 dní).

c) Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny

podmienka	počiatočný termín	konečný termín
obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
obdobie kŕmenia mliekom a napájanie cicaním	od veku 6 dní	do veku 48 dní
zaslanie plánu kŕmenia	-	spolu so žiadosťou
dátum pre určenie maximálneho stavu teliat podľa počtu dojníc	-	1.5. roku

K § 18

Zlepšenie životných podmienok v chove hydiny

Cieľom podpory je zlepšiť životné podmienky u kurčiat chovaných na mäso zväčšením ustajňovacej plochy na kurča a zabezpečením minimálne 38 dňovej doby výkrmu kurčiat. Cieľom podpory je aj zlepšenie zoohygieny a zníženie používania antibiotických liekov v chove kurčiat.

Oprávnené na podporu sú turnusy s výkrmovými kurčatami, ktoré sú chované v chovnej budove zahrnutej do žiadosti v registrovanom chove prijímateľa, ak prijímateľ podpory zaslal hlásenie o ich naskladnení (kurčatá zahrnuté do záväzku).

Hlásenie o naskladnení sa zasiela PPA do piatich pracovných dní odo dňa naskladnenia na halovej karte podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4 nariadenia vlády č. 3/2023 Z.z. Hlásenie obsahuje identifikáciu chovu a chovnej budovy (mala by byť jednoznačná identifikácia budovy) a údaje o naskladnení (poradie turnusu v období záväzku, dátum naskladnenia vajec ak sa vykonáva liahnutie v hale, dátum naskladnenia (v prípade liahnutia v hale je to dátum ukončenia liahnutia), naskladnené množstvo (ks), plocha chovného priestoru v m²).

Pre kurčatá v záväzku prijímateľ podpory zabezpečí:

- zaťaženie podlahovej plochy chovnej budovy najviac 30 kg/ m²,
- dĺžku výkrmu najmenej 38 dní (deň naskladnenia sa počíta ako prvý výkrmový deň, deň vyskladnenia sa nepočíta do počtu výkrmových dní),
- pred podaním viackomponentných antibiotických liekov mikrobiologické vyšetrenie zmesnej vzorky (trusu) a stanovenie citlivosti baktérií na antibiotiká (cieľom je nepoužívanie viackomponentných antibiotických liekov ak je možnosť ich náhrady),
- nepodávanie látok zo skupín chinolónov, chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie, tetracyklínov ak je možnosť ich náhrady.

Prijímateľ podpory zabezpečí pre každú chovnú budovu, ktorú zaradí do žiadosti:

- aby počet ukončených (úplných) turnusov nepresiahol v období záväzku 6,

- b) po vyskladnení turnusu v záväzku 14 dňovú dobu čistenia a dezinfekcie pred novým naskladnením (do 14 dňovej doby sa nezapočítava deň vyskladnenia ani deň naskladnenia).

Po vyskladnení kurčiat zasiela prijímateľ podpory PPA do 5. pracovných dní hlásenie na halovej karte s doplnením údajov o vyskladnení - vyskladnené množstvo (ks), vyskladnené množstvo (kg), úhyn (ks), informáciu o podaní antibiotických liekov, informáciu o podaní látok zo skupín chinolónov chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie, tetracyklínov.

Na hlásení sa čitateľne uvedie v prípade podania viackomponentných antibiotických liekov a v prípade podania látok z určených skupín zdôvodnenie ich podania. Zdôvodnenie potvrdí veterinárny lekár. Ak bolo podanie antibiotických liekov na základe mikrobiologického vyšetrenia, predkladá sa PPA spolu s hlásením aj kópia tohto vyšetrenia.

Podpora sa poskytne na počet kurčiat zaradených do záväzku znížených o úhyn. Do podpory sú zahrnuté len kurčatá z turnusov u ktorých je dodržaná dĺžka výkrmu najmenej 38 dní v období jednoročného záväzku. Ak v období záväzku od 1. mája do 30. apríla nasledovného roku nie je splnená podmienka dĺžky výkrmu, podporu je možné poskytnúť za príslušný turnus po splnení podmienok v nadväzujúcom záväzku na základe novej žiadosti. V prípade turnusu, ktorý bol zaradený do žiadosti podanej v roku 2022 a dĺžka výkrmu nebola najmenej 38 dní k 30. 4. 2023, je možné poskytnúť podporu na základe žiadosti podanej v roku 2023 - podmienky na poskytnutie podpory sa posudzujú podľa § 18 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. (vrátane podania antibiotických liekov).

Podpora sa poskytne na počet kurčiat po prepočte na DJ najmenej na 35 dobytčích jednotiek, najviac na počet dobytčích jednotiek uvedených v žiadosti.

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove hydiny ku dňu podania žiadosti.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak všetky ustajňovacie priestory pre výkrm brojlerov hydiny v každom chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z týchto podmienok:

- a) na ustajňovací priestor nadväzuje vonkajší výbeh ku ktorému majú kurčatá prístup,
- b) ustajňovací priestor sa využije len na chov kurčiat zaradených do záväzku. Všetky turnusy v ustajňovacích priestoroch sú zahrnuté do žiadosti.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny:

Podmienka	Počiatočný termín	Konečný termín
Obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
Minimálna dĺžka výkrmu do začiatku vyskladnenia	-	38 dní
Zaslanie hlásenia o naskladnení chovnej budovy	-	do 5 pracovných dní od naskladnenia turnusu
Zaslanie hlásenia o vyskladnení chovnej budovy	-	do 5 pracovných dní od vyskladnenia turnusu

K § 19

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení

Cieľom podpory je zabezpečiť prasničkám a prasniciam zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru. Cieľom podpory je aj umožniť prasiatkam lepšie zvládnuť stres spôsobený odstavom. Na podporu sú oprávnené prasničky po prvom pripustení a prasnice po prvom oprasení.

Podporu je možné poskytnúť v chove ošípaných, v ktorom prijímateľ podpory zabezpečí požadované plochy pri ustajnení v skupinách, v ustajňovacích priestoroch, ktoré sú o 10 % navýšené oproti požadovaným v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. Minimálne požadované plochy v ustajňovacom priestore pre všetky prasnice a pripustené prasničky v chove:

- 2,72 m² na prasnicu a 1,98 m² na prasničku pri počte 5 a menej prasníc a prasničiek v skupine,
- 2,48 m² na prasnicu a 1,80 m² na prasničku pri počte 6 až 39 prasníc a prasničiek v skupine,
- 2,23 m² na prasnicu a 1,62 m² na prasničku pri počte 40 a viac prasníc a prasničiek v skupine.

Podmienkou podpory je zabezpečiť odstav ciciakov najskôr 30 dní od narodenia. Do lehoty sa započítava deň narodenia aj deň odstavu.

Pre účely určenia počtu pripustených prasničiek prijímateľ podpory vedie evidenciu a zasiela na PPA hlásenie o počte pripustených prasničiek podľa stavu v posledný deň v mesiaci. V prípade nezaslania hlásenia sa považuje počet prasničiek za nulový. Hlásenie o počte pripustených prasničiek obsahuje číslo prasničky (číslo z internej evidencie v chove, prípadne poradové číslo prasničky) dátum pripustenia (v prípade opakovaného pripustenia postačuje dátum posledného pripustenia) a sumárny počet prasničiek v posledný deň v mesiaci. Prasnička, ktorá sa oprasí v priebehu mesiaca sa nezapočítava do počtu pripustených prasničiek za príslušný mesiac. Hlásenie sa zasiela PPA do siedmych dní po skončení mesiaca od mája do februára.

Pre účely dodržania podmienky odstavu je potrebné viesť evidenciu prasenia a zasiať hlásenie o odstave ciciakov. Evidencia by mala obsahovať najmä číslo prasnice (číslo z internej evidencie v chove, prípadne poradové číslo prasnice), dátum oprasenia, dátum odstavu a vypočítaný počet dní od narodenia do odstavu. Hlásenie sa zasiela PPA do siedmich dní po odstave.

Podpora sa poskytne na priemerný počet pripustených prasničiek a prasníc podľa stavu na konci mesiaca od mája do februára po prepočte na DJ. Podpora sa obmedzí na počet prasníc a prasničiek k 31. máju alebo počet uvedený v žiadosti podľa toho, ktorý počet je nižší. Podporu je možné poskytnúť len v prípade, ak počet pripustených prasničiek a prasníc k 31. máju dosahuje najmenej 5 DJ.

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov, registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove ošípaných ku dňu podania žiadosti, alebo žiadosti žiadateľov u ktorých nie je v pôrodných kotercoch v každom chove zahrnutom do žiadosti obmedzený voľný pohyb prasníc.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti, ak technológia ustajnenia v pôrodných kotercoch umožňuje využívať dočasné fixovanie (napr. prvé dni po oprasení) a zároveň následne neobmedzený voľný pohyb prasníc v pôrodnom koterce v každom chove zahrnutom do žiadosti, alebo ak všetky ustajňovacie priestory pre prasničky a prasnice v chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z podmienok:

- a) ustajňovací priestor je bez roštovej podlahy. Do úvahy sa berú ustajňovacie priestory v ktorých sú ustajnené prasničky a prasnice okrem pôrodných kotercoch,
- b) ustajňovací priestor je podstielaný slamou. Do úvahy sa berú ustajňovacie priestory v ktorých sú ustajnené prasničky a prasnice okrem pôrodných kotercoch. V prípade používania slamy je potrebné dodržiavať stanovené podmienky vydané ŠVPS SR.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny:

podmienka	počiatočný termín	konečný termín
obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
zaslanie hlásenia o počte pripustených prasničiek	-	do 7 kalendárnych dní od skončenia mesiaca
zaslanie hlásenia o odstave ciciakov	-	do 7 kalendárnych dní od skončenia odstavu
dátum pre určenie maximálneho stavu prasníc a prasničiek	-	31.5. roku
obdobie pre výpočet priemerného stavu prasníc a prasničiek	1.5. roku	28.2. nasledovného roku

K § 20

Zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných

Cieľom podpory je zabezpečiť ošípaným vo výkrme zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru a obmedzením roštovej podlahy. Na podporu sú oprávnené výkrmové ošípané premiestnené na bitúnok, použité pre vlastnú spotrebu, predané na domácu spotrebu a exportované po ukončení výkrmu.

Podporu je možné poskytnúť v chove ošípaných, v samostatnej budove identifikovanej prijímateľom podpory, v ktorej prijímateľ zabezpečí požadované plochy pri ustajnení v skupinách, v ustajňovacích priestoroch, ktoré sú o 15 % navýšené oproti požadovaným v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. Minimálne požadované plochy v ustajňovacom priestore pre ošípané vo výkrme:

- a) 0,35 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej od 20 kg do 30 kg,
- b) 0,46 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 30 kg do 50 kg,
- c) 0,63 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 50 kg do 85 kg,
- d) 0,75 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 85 kg do 110 kg,
- e) 1,15 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 110 kg.

Podmienkou podpory je zabezpečenie obmedzenia roštovej podlahy najviac na 50 % plochy ustajnenia. Ustajňovacie plochy bez roštovej podlahy spĺňajú uvedenú podmienku.

Prijímateľ podpory by mal viesť priebežne evidenciu výkrmových ošípaných podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5 nariadenia vlády č.3/2023 Z. z. V evidencii je potrebné zaznamenať všetky zmeny (premiestnenia) súvisiace s výkrmovými ošípanými chovanými v záväzku so zaznamenaním dátumu zmeny, celkového počtu ošípaných ktorých sa hlásenie do CEHZ dotýkalo, identifikáciu budovy, (budov) v ktorej boli ošípané vo výkrme a počet výkrmových ošípaných v záväzku podľa realizovanej operácie. Kópiu evidencie prijímateľ podpory zašle PPA do siedmich kalendárnych dní po skočení obdobia záväzku (30.4. príslušného roka).

Podpora sa poskytne len na ošípané, ktoré sa narodili v chove, v ktorom sa realizuje záväzok na operáciu „zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ od 1. mája 2023. V roku 2023 je možné poskytnúť podporu aj na ošípané, ktoré sa narodili v chove, v ktorom sa realizuje záväzok od 1. mája 2022 do 30. apríla 2023 na operáciu „zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ podľa nariadenia vlády SR č.75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov. V prípade, ak v období záväzku (n-1) predchádzajúcom obdobiu záväzku podanej žiadosti (n) prijímateľ podpory nerealizoval operáciu na zlepšenie podmienok prasníc a prasiatok z dôvodu prerušenia chovu v dôsledku nariadených opatrení a obnovil chov prasníc v súlade s platnými opatreniami (tento chov je zaradený do záväzku na operáciu zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení v roku n), na podporu sú oprávnené aj ošípané, ktoré sa narodili v tomto chove pred obdobím záväzku.

Podpora sa poskytne na odchované výkrmové ošípané v období záväzku po prepočte na dobytie jednotky (najviac na počet uvedený v žiadosti), ak počet DJ je najmenej 10.

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti

- a) žiadateľov registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove ošípaných ku dňu podania žiadosti,
- b) alebo žiadosti žiadateľov u ktorých pochádzajú výkrmové ošípané len z vlastného chovu prijímateľa podpory a zároveň sa výkrm realizuje v tom istom chove kde sa výkrmové ošípané narodili a prijímateľ podpory prijal dostatočné opatrenia na predchádzanie ohryzovaniu chvostov. Výkrmové ošípané prijímateľa sú vykrmované v chove, v ktorom sa narodili a nie sú premiestňované do iného chovu.

Ak v ojedinelých prípadoch dôjde k poraneniu chvostov, prijímateľ ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, chová napr. individuálne a problém zásadne nerieši skracovaním chvostov.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov u ktorých pochádzajú výkrmové ošípané len z vlastného chovu a ak prijímateľ podpory prijal dostatočné opatrenia na predchádzanie ohryzovaniu chvostov a všetky ustajňovacie priestory pre výkrmové ošípané v chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z podmienok:

- a) Ustajňovací priestor je bez roštovej podlahy.
- b) Ustajňovací priestor je podstielaný slamou. V prípade používania slamy je potrebné dodržiavať stanovené podmienky vydané ŠVPS SR.

Ak v ojedinelých prípadoch dôjde k poraneniu chvostov, prijímateľ podpory ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, chová napr. individuálne a problém zásadne nerieši skracovaním chvostov.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny:

podmienka	počiatočný termín	konečný termín
obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
zaslanie evidencie o počte odchovaných výkrmových ošípaných	-	do 7.5. nasledovného roku

K § 21

Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Cieľom podpory je zabezpečiť ošípaným vo výkrme zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru. Na podporu sú oprávnené výkrmové ošípané premiestnené na

bitúnok, použité pre vlastnú spotrebu, predané na domácu spotrebu a exportované po ukončení výkrmu.

Podporu je možné poskytnúť v chove ošípaných, v samostatnej budove identifikovanej prijímateľom, v ktorej prijímateľ podpory zabezpečí požadované plochy pri ustajnení v skupinách, v ustajňovacích priestoroch, ktoré sú o 20 % navýšené oproti požadovaným v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. Minimálne požadované plochy v ustajňovacom priestore pre ošípané vo výkrme:

- a) 0,36 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej od 20 kg do 30 kg,
- b) 0,48 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 30 kg do 50 kg,
- c) 0,66 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 50 kg do 85 kg,
- d) 0,78 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 85 kg do 110 kg,
- e) 1,2 m² na ošípanú pri hmotnosti ošípanej nad 110 kg.

Prijímateľ podpory by mal viesť priebežne evidenciu výkrmových ošípaných podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. V evidencii je potrebné zaznamenať všetky zmeny (premiestnenia) súvisiace s výkrmovými ošípanými chovanými v záväzku so zaznamenaním dátumu zmeny, celkového počtu ošípaných ktorých sa hlásenie do CEHZ dotýkalo, identifikáciu budovy (budov) v ktorej boli ošípané vo výkrme a počet výkrmových ošípaných v záväzku podľa realizovanej operácie. Kópiu evidencie prijímateľ podpory zašle PPA do siedmich kalendárnych dní po skočení obdobia záväzku (30.4. príslušného roka).

Podpora sa poskytne len na ošípané, ktoré sa narodili v chove, v ktorom sa realizuje záväzok na operáciu „zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ od 1. mája 2023. V roku 2023 je možné poskytnúť podporu aj na ošípané, ktoré sa narodili v chove, v ktorom sa realizuje záväzok od 1. mája 2022 do 30. apríla 2023 na operáciu „zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ podľa nariadenia vlády SR č.75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov. V prípade, ak v období záväzku (n-1) predchádzajúcom obdobiu záväzku podanej žiadosti (n) prijímateľ podpory nerealizoval operáciu na zlepšenie podmienok prasníc a prasiatok z dôvodu prerušenia chovu v dôsledku nariadených opatrení a obnovil chov prasníc v súlade s platnými opatreniami (tento chov je zaradený do záväzku na operáciu zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení v roku n), na podporu sú oprávnené aj ošípané, ktoré sa narodili v tomto chove pred obdobím záväzku.

Podpora sa poskytne na odchované výkrmové ošípané v období záväzku po prepočte na dobyťčie jednotky (najviac na počet uvedený v žiadosti), ak počet DJ je najmenej 10.

Výberové kritéria pre zaradenie žiadosti do operácie:

1. Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov

- a) registrovaných v registri ekologických prevádzkovateľov s registráciou na živočíšnu výrobu v chove ošípaných ku dňu podania žiadosti, alebo
- b) žiadosti žiadateľov u ktorých pochádzajú výkrmové ošípané len z vlastného chovu prijímateľa podpory a zároveň sa výkrm realizuje v tom istom chove kde sa výkrmové

ošípané narodili a prijímateľ prijal dostatočné opatrenia na predchádzanie ohryzovaniu chvostov. Výkrmové ošípané prijímateľa podpory sú vykrmované v chove v ktorom sa narodili a nie sú premiestňované do iného chovu. Ak v ojedinelých prípadoch dôjde k poraneniu chvostov, prijímateľ podpory ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, chová napr. individuálne a problém zásadne nerieši skracovaním chvostov.

2. Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti žiadateľov u ktorých pochádzajú výkrmové ošípané len z vlastného chovu a ak prijímateľ podpory prijal dostatočné opatrenia na predchádzanie ohryzovaniu chvostov a všetky ustajňovacie priestory pre výkrmové ošípané v chove zahrnutom do žiadosti spĺňajú najmenej jednu z podmienok:

- a) Ustajňovací priestor je bez roštovej podlahy.
- b) Ustajňovací priestor alebo ležisko je podstielané slamou. V prípade používania slamy je potrebné dodržiavať stanovené podmienky vydané ŠVPS SR.
- c) Ustajňovací priestor má plné (neroštové) ležisko vo veľkosti najmenej 1/3 plochy.

Ak v ojedinelých prípadoch dôjde k poraneniu chvostov, prijímateľ podpory ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, chová napr. individuálne a problém zásadne nerieši skracovaním chvostov.

3. Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do prvého alebo druhého bodového pásma.

Základné termíny:

Podmienka	Počiatkový termín	Konečný termín
Obdobie záväzku pre plnenie podmienok	1.5. roku	30.4. nasledovného roku
Zaslanie evidencie o počte odchovaných výkrmových ošípaných	-	do 7.5. nasledovného roku

K § 22

Podpora na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov

1. Opatrenie precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov možno vykonávať na výmere najmenej 1 ha ornej pôdy nachádzajúcej sa v chránenej vodohospodárskej oblasti podľa § 2 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Poľnohospodárska plocha oprávnená na podporu je orná pôda a plocha podľa § 4 ods. 1 písm. a), písm. b) prvý bod a druhý bod a písm. c) druhý bod nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (tabuľka1).

(tabuľka 1)

§ 4 ods. 1 písm. a), písm. b) prvý bod a druhý bod a písm. c) druhý bod nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z.

1. Plocha, na ktorú možno poskytnúť podporu (čl. 4 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2015 v platnom znení) predstavuje plochu, ktorú má poľnohospodár k dispozícii (ďalej len „oprávnená plocha“) a ktorá je

a) poľnohospodárskou plochou, ktorá sa počas kalendárneho roka, na ktorý sa žiada o podporu, využíva na poľnohospodársku činnosť alebo ak sa poľnohospodárska plocha využíva aj na nepoľnohospodársku činnosť, využíva sa prevažne na poľnohospodársku činnosť; poľnohospodárska plocha sa považuje za plochu využívanú prevažne na poľnohospodársku činnosť, ak jej využitie na poľnohospodársku činnosť nie je vzhľadom na intenzitu, povahu a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti významne obmedzené a využitie plochy na nepoľnohospodársku činnosť netrvá viac ako 28 dní v kalendárnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra najviac na 14 dní,

b) plochou, ktorá je

1) pokrytá krajinnými prvkami, na ktoré sa vzťahuje povinnosť ich zachovania (Príloha č. 2 časť A položka DPEP 8 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z.)

2) využívaná na dosiahnutie minimálneho podielu ornej pôdy vyčlenenej pre neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom (Príloha č. 2 časť A položka DPEP 8 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z.).

alebo

c) plochou, ktorá oprávňuje na priamu platbu podľa § 7 alebo podľa osobitného predpisu (Hlava III nariadenia EP a R (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení) a ktorá nie je oprávnenou plochou podľa písmena a) alebo písmena b) a je

2. pokrytá líniovou výsadbou drevín alebo výsadbou drevín vo forme vetrolamov na ornej pôde počas trvania záväzku prijatého poľnohospodárom, podľa osobitného predpisu (čl. 70 alebo čl. 73 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení).

3. V prvom roku záväzku je prijímateľ podpory povinný zabezpečiť odber a rozbor pôdnych vzoriek (1 priemerná vzorka sa musí odobrať z každých aj začatých 10 ha ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje záväzok) akreditovanou inštitúciou v jarnom období, najneskôr do 15. mája a v jesennom období, pričom miesto odberu vzoriek sa musí zaznamenať globálnym lokalizačným systémom (GPS), v jarnom období na obsah minerálneho dusíka, fosforu, draslíka a pH pôdy a v jesennom období na obsah minerálneho dusíka.

Odporúčaná metóda stanovenia minerálneho dusíka v pôde:

STN/ISO /TS 14256-1 výluh 1MKCl, alebo modifikovaná metóda/UKSUP, t.j. použije sa výluh 1%K₂SO₄- publikované v : „Analýza pôd III, jednotné pracovné postupy UKSÚP“

ANONYM: Jednotné pracovné postupy pre ASP, ÚKSÚP, Bratislava, 1989, 25 s.

4. V druhom, treťom, štvrtom a v piatom roku je prijímateľ podpory povinný zabezpečiť jesenný rozbor pôdných vzoriek (1 priemerná vzorka sa musí byť odobratá z každých aj začatých 10 ha poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahuje záväzok) akreditovanou inštitúciou na obsah minerálneho dusíka; miesto odberu vzoriek sa musí zaznamenať globálnym lokalizačným systémom (GPS).

5. Prijímateľ podpory každoročne vypracuje orientačnú mapu zásob dusíka na základe výsledkov z jesenného rozboru pôdných vzoriek na obsah minerálneho dusíka alebo zabezpečí jej vypracovanie. Zo zistených údajov o zásobenosti pôdy dusíkom, následne každoročne vypracuje plán hnojenia, najneskoršie do začiatku zakladania úrody, podľa osevného postupu a pestovaných plodín. Limitné hodnoty dusíka k jednotlivým plodinám sú stanovené nižšie.

Kritériá pre hodnotenie obsahu N_{min} v pôde

Zásoba N _{min} v pôde	Obsah N _{min} (mg/kg pôdy)
Veľmi malá	do 5,0
Malá	5,1 - 10,0
Stredná	10,1 - 20,0
Dobrá	20,1 - 40,0
Vysoká	nad 40

LOŽEK, O., 2000 Efektívnosť hnojenia vybraných poľných plodín priemyselnými hnojivami. In: Agrochémia, Roč. 4. 2000, č.3, s 4 – 6

Limitná dávka dusíka pri jednotlivých plodinách

Plodina	Nízky výnos		Stredný výnos		Vysoký výnos	
	úroda [t/ha]	max. dávka N [kg/ha]	úroda [t/ha]	max. dávka N [kg/ha]	úroda [t/ha]	max. dávka N [kg/ha]
Pšenica ozimná	do 3,0	80	3,0-5,0	110	5,0-9,0	190
Jačmeň ozimný	do 3,5	80	3,5-5,0	110	5,0-9,0	170
Jačmeň jarný	do 3,0	75	3,0-4,5	95	4,5-7,0	130
Raž ozimná	do 3,0	73	3,0-5,0	95	5,0-7,0	140
Ovos siaty	do 3,0	87	3,0-5,0	105	5,0-6,0	150
Triticale	do 3,5	80	3,5-6,0	115	6,0-7,5	190
Kukurica na zrno	do 6,0	165	6,0-7,5	190	7,5-11,0	240

Kukurica na siláž	do 40	130	40-50	150	50,0-60,0	175
Cukrová repa	do 45	216	45-60	252	60-70	280
Repka olejná	do 2,0	110	2-3	150	3,0-5,0	220
Slnečnica ročná	do 2,0	80	2,0-3,0	100	3,0-5,0	120
Zemiaky-neskoré	do 25	120	25-35	155	35-45	190
Zemiaky-skoré	do 15	60	15-20	80	nad20	100
VRK-seno	do 4	60	4-8	90	8-12	120
Strukoviny	-	štart. dávka 40	-	štart. dávka 47	-	štart. dávka 55
Mrkva obyčajná siata	do 25	104	25-40	160	40-80	240
Kapusta hlávková biela	do 32	114	32-50	170	50-100	285
Kapusta obyčajná kelová	do 25	75	25-32	95	32-45	135
Karfiol	do 15	60	15-25	100	25-40	160
Brokolica	do 10	56	10-20	112	20-35	190
Red'kovka	do 5	25	5-15	75	15-25	125
Kaleráb	do 10	50	10-20	100	20-32	160
Kel ružičkový	do 8	40	8-15	75	15-25	100
Chren	do 3	18	3-6	36	6-10	60
Fazuľa záhradná	do 1	12	1-2	24	2-4	48
Hrach siaty záhradný	do 1,5	18	1,5-2,5	30	2,5-5	60
Zeler	do 15	97	15-25	160	25-40	240
Petržlen	do 10	22	10-20	44	20-35	77
Cesnak	do 14	60	14-20	86	20-30	125
Rajčiak jedlý	do 26	77	26-35	96	35-60	160
Paprika ročná	do 15	40	15-25	66	25-40	107

Uhorka siata	do 10	16	10-50	80	50-90	150
Melón cukrový	do 8	25	8-12	37	12-15	47
Dyňa červená	do 10	36	10-20	72	20-40	144
Tekvica	do 10	40	10-20	80	20-40	160
Baklažán	do 10	29	10-20	58	20-30	87
Šalát hlávkový	do 9	20	9-16	35	16-25	55
Cibuľa	do 15	40	15-25	66	25-45	120
Pór	do 25	100	25-35	130	35-45	160
Cvikla	do 12	50	12-20	85	20-30	130
Špenát	do 5	24	5-14	65	14-20	95
Špargľa	do 3	60	3-5	100	5-9	180
Štiav-šoška	do 4	23	4-10	48	10-20	96
Kapusta pekinská	do 27	89	27-42	130	42-70	200
Paprika koreninová	do 8	38	8-12	57	12-18	86
Kukurica cukrová	do 3	30	3 - 6	60	6-12	120

Uvedené dávky dusíka sa v rámci systému bilančného hnojenia znižujú o hodnoty využiteľného anorganického dusíka v pôde (N_{min}) a o hodnotu využiteľného dusíka z aplikovaného organického hnojiva.

6. Vzor plánu hnojenia k pestovanej plodine podľa Prílohy č. 6 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. obsahuje najmä tieto údaje; rozdelené sú do dvoch častí:

A. Plán hnojenia obsahuje okrem identifikačných údajov prijímateľa tieto údaje pre každý poľnohospodársky pozemok:

- údaje v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. a) vyhlášky MPRV SR č. 215/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach,
- druh pestovanej plodiny a súvisiace požiadavky pre každý poľnohospodársky pozemok,/diel pôdneho bloku
- obsah živín v pôde vykonaním analýzy vzorky pôdy na jeseň po zbere alebo skoro na jar (v prvom roku záväzku) pred hnojením, pričom analýza sa vykonáva v akreditovanej inštitúcii,
- obsah živín v aplikovaných organických a minerálnych hnojivách,

- e) pomer organického hnojiva/minerálneho hnojiva, ktorý by sa mal použiť vzhľadom na potreby pestovaných plodín.

B. Evidencia o skutočnom použití hnojív

Záznam pre každý poľnohospodársky pozemok by mal obsahovať podrobnosti o všetkých prvkoch plánu manažmentu živín zavedeného do praxe, ktorý zahŕňa najmä:

- a) typy hnojív, aplikačné dávky, čas aplikácie, aplikačné metódy,
- b) iné zdroje živín,
- c) poznámky k osobitným podmienkam – napr. nárazníkové zóny neošetrené hnojivami,
- d) nové výsledky analýzy pôdy,
- e) akékoľvek environmentálne údaje – napr. obsah dusičnanov v podzemnej vode,
- f) záznamy o rizikových faktoroch, ktoré môžu ovplyvniť environmentálne účinky živín napr. evidencia zrážok, evidencia zavlažovania, aplikácie odpadových vôd atď.

alebo

záznamy z GPS a mapové podklady.

§ 6 vyhlášky MPRV SR č. 215/2016 Z. z.

Plán použitia dusíkatých hnojivých látok

§ 6

1. *Plán použitia dusíkatých hnojivých látok obsahuje okrem identifikačných údajov obhospodarovateľa tieto údaje:

- a) celková výmera pozemku, z toho osobitne výmera ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a trvalých kultúr a celková výmera pozemku zaradená do zraniteľnej oblasti,
- b) priemerný stav hospodárskych zvierat za kalendárny rok v období od 1. januára do 31. decembra, spôsob ustajnenia, pasenia a košarovania,
- c) skutočná produkcia hospodárskych hnojív vypočítaná z priemerného stavu hospodárskych zvierat podľa § 10b ods. 1 zákona a prílohy č. 1 zákona,
- d) skutočný objem vybudovaných skladovacích kapacít na hospodárske hnojivá,
- e) produkcia dusíka podľa prílohy č. 4 zákona.

2. Na základe zisteného množstva dusíka vyprodukovaného exkrementmi chovaných hospodárskych zvierat vypočítaného podľa prílohy č. 4 zákona alebo z bilancie ročnej produkcie hospodárskych hnojív sa vypočíta produkcia dusíka, ktorého množstvo sa prepočíta k limitnej hodnote dusíka 170 kg/ha v hospodárskom roku podľa § 2 písm. r) zákona. Pri bilančných prebytkoch dusíka sa určí iné využitie hospodárskych hnojív.

3. Celková potreba dusíka na plánovanú úrodu konkrétnej plodiny sa vypočíta z potreby dusíka na jednotku úrody. Celková potreba dusíka nesmie prekročiť limitné hodnoty

uvedené v prílohe č. 7 zákona. Celková potreba dusíka na plánovanú úrodu sa upraví vzhľadom na využiteľný dusík z hospodárskych hnojív alebo organických hnojív. Pri určovaní delených dávok dusíka v priemyselných hnojivách výpočet vychádza z celkovej potreby dusíka zníženej o:

- a) podiel dusíka využiteľného z aplikovaných hospodárskych hnojív alebo organických hnojív podľa prílohy č. 5 zákona, pričom uvedené množstvo sa rozdelí na viac dávok s prihliadnutím na príjem dusíka v priebehu vegetačného obdobia, alebo
- b) ponuku anorganického dusíka v pôde, ak sú k dispozícii informácie o obsahu anorganického dusíka v pôde podľa prílohy č. 4; tento postup možno uplatňovať na základe rozborov pôdy na obsah minerálneho dusíka v pôde pre predsejbové hnojenie; pre regeneračné hnojenie len pri ozimných plodinách a produkčné hnojenie.

4. V grafickej časti k plánu použitia dusíkatých hnojivých látok sa na mapovom podklade vyznačia plochy, na ktoré:

- a) sa nikdy neaplikujú dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky podľa § 2 zákona; ide najmä o pásma 10 m od povrchových vodných zdrojov, 50 m od zdrojov podzemných vôd, svahy nad 12°, trvale zamokrené plochy alebo územia hygienickej ochrany,
- b) nemožno aplikovať dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky v určitý čas alebo na ktorých je aplikácia možná len v obmedzených dávkach; ide o erózne ohrozené svahy, plochy s podzemnou vodou, ktorej hladina je vyššia ako 0,5 m, plochy určené na produkciu plodín na priamu konzumáciu,
- c) je možné aplikovať dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky kedykoľvek v povolenom období.

Poznámka: * platí pre účely plnenia podmienok opatrenia; týmto nie sú dotknuté podmienky plnenia podľa zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách a nariadenia vlády č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti ako zraniteľné oblasti

7. V prípade, ak počet žiadostí presahuje alokovaný finančný objem uplatňujú sa výberové kritéria takto:

- a) Do prvého bodového pásma sa zaradia žiadosti o poskytnutie podpory s výmerou ornej pôdy v CHVO Žitný ostrov, ktorá sa súčasne nachádza v územiach Natura 2000 v zostupnom poradí podľa výmery obhospodarovanej ornej pôdy.
- b) Do druhého bodového pásma sa zaradia žiadosti o poskytnutie podpory s výmerou ornej pôdy v CHVO Žitný ostrov, nezaradené v prvom bodovom pásme v zostupnom poradí podľa výmery obhospodarovanej ornej pôdy.
- c) Do tretieho bodového pásma sa zaradia žiadosti o poskytnutie podpory s výmerou ornej pôdy v CHVO, v zostupnom poradí podľa výmery obhospodarovanej ornej pôdy s ohľadom na zraniteľnosť podzemných vôd v poradí CHVO
 - Slovenský kras (Plešivská planina a Horný vrch),
 - Muránska planina,
 - Strážovské vrchy,
 - Beskydy a Javorníky,

- Nízke Tatry (západná časť a východná časť),
- Horné povodia Ipľa, Rimavice a Slatiny,
- Veľká Fatra,
- Horné povodie rieky Hnilec,
- Vihorlat.

Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach

K § 23

1. Poľnohospodárska plocha oprávnená na podporu je orná pôda a plocha podľa § 4 ods. 1 písm. a), písm. b) prvý bod a druhý bod a písm. c) druhý bod nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z. (tab.1) s výmerou najmenej

Operácia	Výmera
Šetrné hospodárenie na ornej pôde	1 ha
Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd	0,3 ha
šetrné hospodárenie v ovocných sadoch	0,3 ha
šetrné hospodárenie vo viniciach	0,3 ha

2. Zoznam účinných látok, ktoré sú zakázané pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach. Zoznam účinných látok je zverejnený vo Vestníku MPRV SR.

MPRV SR zverejnilo vo Vestníku MPRV SR, Oznámenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu účinných látok, ktoré sú zakázané pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach, a zoznamov prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach.

3. Výberové kritéria sa neuplatňujú

K § 24

Šetrné hospodárenie na ornej pôde

1. Prijímateľ podpory musí dodržiavať podmienky operácie na všetkých plochách ornej pôdy v podniku, avšak do záväzku môže vstúpiť aj s nižšou výmerou, najmenej však s 1 ha ornej pôdy.

Žiadateľ nemusí vstúpiť do záväzku so všetkými plochami ornej pôdy, ak napríklad nevie zabezpečiť dodržanie výmery počas celého záväzkového obdobia alebo mu na niektorých plochách končí nájom pred uplynutím záväzkového obdobia.

2. Podmienkou operácie na ornej pôde je používanie prípravkov na ochranu rastlín, základných látok a pomocných prípravkov v ochrane rastlín, ako aj používanie hnojív a pomocných látok len tých, ktoré sú povolené pre ekologické poľnohospodárstvo. Pre realizáciu tejto operácie sa nevyžaduje registrácia v EPV ani iné povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v znení neskorších predpisov.

3. Prijímateľ podpory je povinný zaslať ÚKSÚPu evidenciu spotreby prípravkov na ochranu rastlín podľa § 35 ods. 2 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rastlinolekárskej starostlivosti“) a prílohy č. 1 k vyhláške MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení v termíne do 15. decembra príslušného kalendárneho roka **a to aj v prípade nulovej spotreby.**

4. Platba sa poskytnie aj na úhor s porastom a na biopásy vytvorené v ekoschémach.

K § 25

Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd

1. Pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny (poľnej aj pestovanej pod sklom alebo fóliou), môžu byť podporené druhy

- a) plodová zelenina – rajčiak jedlý, paprika zeleninová, paprika koreninová, ľuľok baklažánový (baklažán), uhorka nakladačka, uhorka šalátová, patizón, cuketa, melón cukrový, dyňa červená, tekvica obyčajná, tekvica obrovská,
- b) hlúbová zelenina – kapusta hlávková, kel hlávkový, kel ružičkový, karfiol, brokolica, kaleráb,
- c) koreňová zelenina – mrkva obyčajná, karotka, petržlen záhradný, paštrnák siaty pravý, hadomor španielsky, chren dedinský, zeler voňavý bulvový, redkev siata čierna, redkev pravá siata (redkovka), repa obyčajná cviklová (cvikla),
- d) cibuľová zelenina - cesnak kuchynský, cibuľa kuchynská, cesnak šalotkový (šalotka), pór pestovaný,

- e) listová zelenina - repa obyčajná zeleninová (mangold), šalát siaty, špenát siaty, čakanka obyčajná šalátová, zeler voňavý stonkový, kapusta pekinská, kapusta čínska, petržlen vňaťový kučeravý, zeler voňavý listový, valeriána poľná,
- f) struková zelenina – fazuľa záhradná (obyčajná), hrach siaty záhradný (cukrový), hrach siaty záhradný stržňový, šošovica jedlá,
- g) ostatná zelenina - povojník batátový (batát), rebarbora vlnitá, kukurica cukrová, špargľa lekárska,
- h) aromatická zelenina – kôpor voňavý.

2. Výmera plochy s ktorou vstupuje prijímateľ podpory do záväzku na ktorej bude pestovať zeleninu, zemiaky alebo jahody musí byť dodržaná počas 5 rokov trvania záväzku, pričom každoročne pri podávaní žiadosti o platbu nahlasuje konkrétne diely pôdnych blokov alebo ich časti, na ktorých bude realizovať podmienky operácie; výmera zostáva zachovaná.

Napríklad: pri vstupe do záväzku sa prijímateľ zaviazuje pestovať zeleninu na 100 ha, medziročne môže meniť plochy DPB, ale každoročne musí byť zachovaná výmera 100ha, rovnako tak musia byť dodržané podmienky operácie na každom takomto DPB.

3. Povinnosť zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii rozbor pôdnych vzoriek odobratých z každého dielu pôdneho bloku zaradeného do záväzku, na obsah rizikových látok kadmium, olovo, ortuť na ktorom sa pestuje prvý krát zelenina, zemiaky alebo jahody v období trvania záväzku, pričom nesmie byť prekročená stanovená limitná hodnota rizikových prvkov v poľnohospodárskej pôde.

Ak prijímateľ napr. v druhom roku záväzku zaradí inú plochu DPB, alebo rozšíri pôvodnú plochu o plochu DPB, ktorá nebola v záväzku (nevzťahuje sa na rozdiel vo výmere v nameranej a deklarovanej ploche), tak analytický rozbor pôdy musí na tejto ploche vykonať, nakoľko z pohľadu realizácie záväzku ide o novú plochu zaradenú prvý krát do realizácie záväzku.

Reprezentatívna vzorka pôdy na analýzu rizikových prvkov sa vytvorí zmiešaním 25 stredných vzoriek pôdy odobratých z jedného dielu pôdneho bloku zaradeného do záväzku, ktoré sa využívajú na rovnaký účel. Vzorky pôdy sa musia odoberať z hĺbky do 0,25 m.

4. Pre šetrné hospodárenie sú povolené len chemické prípravky na ochranu rastlín uvedené v zozname uverejnenom vo Vestníku MPRV SR.

MPRV SR zverejňuje vo Vestníku MPRV SR, Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu účinných látok, ktoré sú zakázané pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach, a zoznamov prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach.

5. Najmenej jeden prípravok na ochranu rastlín zo zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín, musí byť nahradený prípravkom zo zoznamu povolených pre EPV; biologické prípravky na ochranu rastlín možno používať v neobmedzenom počte aplikácií.

6. Prijímateľ podpory je povinný zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii analytický rozbor jednej vzorky z každého pestovaného druhu zeleniny a zemiakov, ktorý je zameraný na

- a) chemické prvky (kadmium, olovo a ortuť) v prvom a štvrtom roku a
- b) dusičnany a rezíduá účinných látok použitých najmenej v posledných dvoch ošetrovaniach pred zberom každoročne a

jednej vzorky jahôd zameraný na

- a) chemické prvky (kadmium, olovo a ortuť) v prvom a štvrtom roku a
- b) rezíduá účinných látok použitých najmenej v posledných dvoch ošetrovaniach pred ich zberom každoročne.

V prípade, ak prijímateľ podpory pestuje zeleninu na ploche, ktorá je menšia ako 5 ha, vzorka sa odoberie z toho druhu zeleniny, ktorý sa pestuje na prevažnej výmere, na ktorú sa požaduje platba.

Limitné hodnoty rizikových prvkov v zelenine, konzumných zemiakoch a jahodách (mg/kg)

Druh zeleniny	Olovo/Pb mg/kg
plodová zelenina – rajčiak, paprika, baklažán, uhorka, patizón, cuketa, melón cukrový, melón vodový (dyňa červená), tekvica	0,09
hlúbová zelenina – kapusta, kel, karfiol, kaleráb	0,09
brokolica	0,27
koreňová zelenina – mrkva, petržlen, paštrnák, hadomor španielsky, zeler, čierny koreň, reďkev, reďkovka, cvikla, repa, chren	0,09
cibuľová zelenina – cibuľa, šalotka, cesnak, pór	0,09
listová zelenina , mangold, šalát, špenát, čakanka, zeler voňavý stonkový, kapusta pekinská, kapusta čínska, petržlen vňaťový kučeravý, zeler voňavý listový, valeriána poľná	0,27
struková zelenina – fazuľa, hrach, šošovica	0,09
ostatná zelenina - kukurica cukrová	0,09
aromatická zelenina – kôpor siaty	0,09
špargľa lekárska , rebarbora	0,27
konzumné zemiaky, batáty	0,09

Druh zeleniny	Kadmium/Cd mg/kg	
plodová zelenina – rajčiak, paprika, uhorka, patizón, cuketa, melón cukrový, melón vodový (dyňa červená), tekvica	0,017	
<i>baklažán</i>	0,027	
hlúbová zelenina , karfiol, brokolica, kaleráb, – <i>kapusta, kel</i>	0,036	
koreňová zelenina – mrkva, hadomor španielsky, čierny koreň, cvikla	0,09	
<i>Petržlen/koreň</i>	0,045	
<i>red'kev, red'kovka</i>	0,18	
<i>zeler</i>	0,14	
<i>paštrnák, chren</i>	0,18	
<i>repa</i>	0,055	
cibuľová zelenina – cibuľa, šalotka	0,027	
<i>cesnak</i>	0,045	
<i>pór</i>	0,036	
listová zelenina , mangold, šalát, čakanka	0,09	
<i>špenát</i>	0,18	
<i>zeler voňavý stonkový, kapusta pekinská, kapusta čínska, petržlen vňaťový kučeravý, zeler voňavý listový, valeriána poľná</i>	0,18	
struková zelenina – fazuľa, hrach, šošovica	0,017	
ostatná zelenina kukurica cukrová	0,09	
aromatická zelenina – kôpor siaty	0,18	
<i>špargľa lekárska, rebarbora</i>	0,18	
konzumné zemiaky, batáty	0,09	
Jahody	Rizikový prvok	mg/kg
	Olovo/Pb	0,09
	Kadmium/Cd	0,027

Limitné hodnoty rizikového prvku v zelenine, konzumných zemiakoch a jahodách

	Rizikový prvok	Ortuť (Hg)/ (mg/kg)
konzumné zemiaky	0,02	
zelenina	0,05	
jahody	0,03	

7. Prijímateľ podpory je povinný každoročne zabezpečiť zistenie obsahu minerálneho dusíka, fosforu, a draslíka a pH v pôde a to ešte pred založením úrody zeleniny.

Podmienka je zameraná na zisťovanie vybraných živín v pôde a Nmin, a pre stanovenie počtu vzoriek a spôsob ich odberu sa postupuje podľa § 2 ods. 3 a ods. 4 písm. a) vyhlášky MPRV SR č. 151/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o agrochemickom skúšaní pôd a o skladovaní a používaní hnojív. Obdobne sa uplatňuje aj § 2 ods. 5 uvedenej vyhlášky s tým, že

sčítavanie pozemkov je možné len v rámci kultúrneho dielu do max výmery 10 ha, kedy sa odoberie jedna priemerná vzorka. Ak presiahne výmera pri sčítaní menších pozemkov v rámci jedného kultúrneho dielu 10 ha, potom sa pre splnenie podmienky odoberie jedna priemerná vzorka pôdy z každých, aj začatých 10 ha.

Zistenie obsahu minerálneho dusíka v pôde pred založením úrody zeleniny s ohľadom na pestovaný druh zeleniny a rotáciu plodín na zabezpečenie potreby vyváženého hnojenia dusíkom. Stanovenie N_{min} (amónny dusík + dusičnanový dusík) sa vykoná podľa STN P ISO/TS 14256-1, alebo jej modifikácie podľa „Analýza pôd III, Jednotné pracovné postupy, ÚKZÚZ Brno, 2022“.

8. Podmienkou pestovania zeleniny na ornej pôde je použitie štandardného osiva alebo certifikovaného sadiva zemiakov. Rastlinné druhy zeleniny uvedené v zozname spĺňajú podmienku štandardného osiva v súlade s nariadením vlády SR č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh v znení neskorších predpisov.

9. Výsledky všetkých povinných rozborov za kalendárny rok, resp. ich neosvedčenú kópiu je prijímateľ podpory povinný zaslať na RP PPA najneskôr do 31.decembra príslušného roka v štátnom jazyku. V prípade, ak prijímateľ podpory nezašle v určenej lehote výsledky rozborov PPA, platba sa mu zníži.

K § 26

Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch

1. Podmienkou pre zaradenie žiadostí do operácie patrí aj minimálny počet jedincov pre intenzívne (rodiace) ovocné sady, alebo ostatné ovocné sady s nižším počtom jedincov na 1 ha ovocného sadu, ktoré možno pestovať podľa prílohy č. 10 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

2. V prípade, ak sa zistí na diele pôdneho bloku menší počet jedincov danej plodiny ako je počet jedincov v registri ovocných sadov, výmera pre danú plodinu a diel nebude určená.

3. Na celej výmere ovocného sadu prijímateľ podpory nesmie použiť prípravky na ochranu rastlín so zakázanými účinnými látkami, ktoré sú uvedené vo Vestníku MPRV SR.

Zoznam prípravkov na ochranu rastlín a účinných látok, ktoré sú povolené pre šetrné hospodárenie v ovocných sadoch sú zverejnené a aktualizované vo Vestníku MPRV SR.

4. Najmenej jeden prípravok na ochranu rastlín zo zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín, musí byť nahradený prípravkom zo zoznamu povolených pre EPV; na celej výmere ovocného sadu sa môže používať biologické prípravky na ochranu rastlín v neobmedzenom počte aplikácií.

5. Každoročne, pred zberom úrody je prijímateľ podpory povinný zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii v rodiacich ovocných sadoch rozbor plodov z jednej priemernej vzorky ovocia z každých, aj začatých 20 ha, pričom nesmie byť prekročený stanovený limit na obsah rezíduí použitých prípravkov na ochranu rastlín z posledných dvoch ošetrení pred zberom; v prípade viacerých druhov ovocia sa jedna priemerná vzorka odoberie z prevládajúceho druhu ovocia.

V prvom a štvrtom roku pred zberom úrody v rodiacich ovocných sadoch musí byť vykonaný rozbor jednej priemernej vzorky ovocia z každých, aj začatých 20 ha, na obsah rizikových prvkov olovo, kadmium, ortuť, pričom nesmie byť prekročený stanovený limit na obsah rizikových prvkov olovo, kadmium, ortuť. V prípade viacerých druhov ovocia sa jedna priemerná vzorka odoberie z prevládajúceho druhu ovocia.

Limitné hodnoty rizikových prvkov v ovocí (mg/kg)

		Olovo/Pb	Kadmium/Cd
1	jabloň domáca (<i>Malus domestica</i> L.)	0,09	0,018
2	hruška obyčajná (<i>Pyrus communis</i> L.)	0,09	0,018
3	broskyňa obyčajná (<i>Prunus persica</i> L.)	0,09	0,018
4	marhuľa obyčajná (<i>Prunus armeniaca</i> L.)	0,09	0,018
5	slivka domáca (<i>Prunus domestica</i> L.)	0,09	0,018
6	čerešňa vtáčia (<i>Prunus avium</i>)	0,09	0,018
7	višňa (<i>Cerasus vulgaris</i>)	0,09	0,018
8	ringlota (<i>Prunus insititia</i> L.)	0,09	0,018
9	orech kráľovský (<i>Juglans regia</i>)	0,09	0,018
10	gaštan jedlý (<i>castanea sativa</i>)	0,09	0,018
11	mandľa obyčajná (<i>Prunus dulcis</i> L.)	0,09	0,018
12	lieska obyčajná (<i>Corylus avellana</i> L.)	0,09	0,018
13	egreš obyčajný (<i>Ribes uva-crispa</i> L.)	0,09	0,027
14	ríbezľa (<i>Ribes sp</i>)	0,18	0,027
15	ostružina černicová (<i>Rubus fruticosus agg L.</i>)	0,18	0,027
16	malina (<i>Rubus idaeus</i> L)	0,09	0,036
17	jarabina čierna (<i>Aronia melanocarpa</i> L.) jarabina vtáčia (<i>Sorbus aucuparia</i> L.)	0,18	0,027
18	brusnica pravá (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) brusnica chocholíkatá (<i>Vaccinium corymbosum</i> L.)	0,18	0,027
19	baza čierna (<i>Sambucus nigra</i> L)	0,18	0,027
20	rakytník rešetliakovitý (<i>Hippophae rhamnoides</i> L)	0,18	0,027
21	ruža jabĺčková (<i>Rosa villosa</i>)	0,18	0,027

Limitné hodnoty rizikových prvkov v ovocí

Chemický prvok	[mg/kg]
-----------------------	----------------

Ortuť (Hg)	0,03
------------	------

6. Rovnako je prijímateľ podpory povinný zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii v prvom roku záväzku rozbor **pôdnych vzoriek** odobratých z každého dielu pôdneho bloku a to spôsobom, ktorý je ustanovený v prílohe č. 7 časti A nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. na obsah rizikových látok olovo, kadmium, ortuť a zabezpečiť dodržanie limitných hodnôt týchto chemických látok.

Odber vzoriek vykoná prijímateľ podpory sám, alebo prostredníctvom inej osoby podľa vyhlášky MPRVSR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vyhláška MPRV SR č. 59/2013 Z. z.“).

7. Výsledky všetkých analytických rozborov vykonaných v kalendárnom roku podľa odsekov 5 a 6, resp. ich neosvedčenú kópiu, je prijímateľ podpory povinný zaslať na PPA najneskôr do 31. decembra príslušného roka podania žiadosti o platbu.

8. Prijímateľ podpory je povinný zaslať ÚKSÚPu evidenciu spotreby prípravkov na ochranu rastlín podľa § 35 ods. 2 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rastlinolekárskej starostlivosti“) a prílohy č. 1 k vyhláške MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení, a to aj v prípade nulovej spotreby, v termíne do 15. decembra príslušného kalendárneho roka.

K § 26 ods. 4 písm. j)

Odbery vzoriek na listové analýzy

Minerálne zloženie rastlín je v určitých fázach vývinu pre konkrétny druh špecifické a je dôležité odoberať rastlinný materiál práve v určitých konkrétnych fázach vývinu, pre ktoré sú známe charakteristické hodnoty obsahu makro a mikro prvkov.

➤ Ovocné dreviny

Z jadrovín a kôstkovín sa vzorky listov odoberajú zo strednej časti letorastov, pričom sa vyberajú zdravé výhony po obvode koruny smerujúce nahor. Listy sa odtrhávajú aj so stopkou. U jadrovín sa listy trhajú koncom vegetačného rastu (júl - august), keď sa plody rýchlo zväčšujú. Pri kôstkovinách sa listy trhajú v období dozrievania plodov.

➤ **Ovocné kry a jahody**

Odber listov pri ríbezliach a egrešoch sa robí zo strednej časti nerodiacich rastových výhonkov. Listy ríbezlí sa odtrhávajú krátko pred zberom úrody a egreše na začiatku zrenia plodov.

Z malín o ostružín sa môžu trhať z rodiacich i nerodiacich výhonov mladé úplne vyvinuté listy bez stopiek. Ak sa odoberajú listy z rodiacich výhonkov potom sa to robí začiatkom augusta, ak z nerodiacich výhonkov, tak až začiatkom septembra.

Z jahôd sa odoberá prvý dobre vyvinutý list bez stopky. Z rodiacich jahôd je to v čase hlavného zberu, z nerodiacich koncom júla až v auguste.

Rozbor listových vzoriek sa vykoná najmenej raz za záväzkové obdobie, najneskôr v štvrtom roku. Výsledky rozborov sa uschovávajú a je potrebné ich preukázať pri kontrole PPA

K § 27

Šetrné hospodárenie vo viniciach

1. Prijímateľ podpory pri šetrnom hospodárení vo viniciach môže požiadať o podporu na mladé vinohrady do tretieho roku po výsadbe alebo na už rodiace vinohrady počnúc štvrtým rokom po výsadbe.

2. Biologické prípravky na ochranu rastlín možno používať v neobmedzenom počte aplikácií. Prípravky na ochranu rastlín so zakázanými účinnými látkami, ktoré sú uvedené vo Vestníku MPRV SR nesmú byť použité. Povolené prípravky na ochranu rastlín môže prijímateľ podpory použiť len v stanovenom počte aplikácií za rok zo zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín a to

- a) proti peronospóre 6 aplikácií,
- b) proti múčnatke 6 aplikácií a
- c) proti plesni sivej po 1. auguste už len dve aplikácie a
- d) proti obalovačom aplikovať len biologické prípravky na ochranu rastlín, ktorých zoznam zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR alebo pomocné prípravky v súlade s § 22 zákona č. 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zoznam prípravkov na ochranu rastlín a účinných látok, ktoré sú povolené pre šetrné hospodárenie vo viniciach sú zverejnené a aktualizované vo Vestníku MPRV SR.

3. Prijímateľ podpory je povinný každoročne pred zberom hrozna zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii rozbor plodov, ktorý je zameraný na obsah rezíduí použitých účinných látok, pričom nesmú byť prekročené ich limitné hodnoty, ktoré sú uvedené v nariadení EP a Rady (ES) č. 396/2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS (Ú.v.EÚL70) v platnom znení.

Prijímateľ podpory na dieloch pôdnych blokov, na ktorých v danom roku žiada o platbu, je povinný odobrať jednu priemernú vzorku hrozna z každých aj začatých 20 ha vinohradu, na ktoré sa vzťahuje záväzok.

4. Pri hospodárení v mladých vinohradoch zabezpečiť zelené hnojenie a najmenej jeden krát vysiatím a zapravením do pôdy vikovitých rastlín v množstve v priemere 80 kg/ha osiva; (vikovité rastliny tiež bôbovité (lat. Fabaceae); staršie: vikovité - lat. Viciaceae, motýľokveté; menej formálne: leguminózy - lat. staršie Leguminos(e)ae).

5. Výsledky všetkých analytických rozborov vykonaných v kalendárnom roku podľa odseku 3, ich neosvedčenú kópiu, je prijímateľ podpory povinný zaslať na PPA najneskôr do 31. decembra príslušného roka podania žiadosti o platbu.

MPRV SR zverejňuje Vo Vestníku MPRV SR, „Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu účinných látok, ktoré sú zakázané pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach, a zoznamov prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach.“

K podmienke vykonať analytické rozborov pôd a produktov rastlinného pôvodu (§ 22, § 25 ods. 4 písm. d) a e), § 26 ods. 4 písm. g) a h), § 27 ods. 4 písm. a) ôsmy bod)

Podmienka vykonania analytických rozborov pôdy a produktov rastlinného pôvodu podľa nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z., sa týka opatrení/operácií Podpora na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov (§ 22), šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny zemiakov alebo jahôd (§ 25 ods. 4 písm. d) a e), šetrné hospodárenie v ovocných sadoch (§ 26 ods. 4 písm. g) a h) a šetrné hospodárenie vo viniciach (§ 27 ods. 4 písm. a) ôsmy bod.

Metódy určenia odberu a úpravy pôdnych vzoriek a vybraných ukazovateľov na poľnohospodárskej pôde sa vykonávajú podľa prílohy č. 7 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. a podmienok ustanovených v zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.

Metódy odberu vzoriek produktov rastlinného pôvodu sú uvedené najmä vo výnose Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 12. marca 2003 č. 451/2003-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca metódy odberu vzoriek a analytické metódy skúšania zdravotnej neškodnosti a kvality potravín a tabakových výrobkov alebo surovín na ich výrobu.

Analytický rozbor pôdy a produktu rastlinného pôvodu musí byť v súlade s nariadením vlády č. 3/2023 Z. z. vykonaný inštitúciou s akreditáciou na tieto činnosti, udelenou Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) alebo inou akreditovanou inštitúciou, ktorá je členom európskeho akreditačného zväzu, alebo analytický rozbor môže vykonať aj oprávnené laboratórium, ktoré má zavedený systém kvality, zdokumentovaný účasťou na relevantných medzilaboratórnych porovnávacích skúškach aspoň 1-krát za štyri roky a používa validované metódy (STN, EN, ISO a vlastné validované metódy). Táto deklarácia musí byť uvedená v protokole o prevzatí a skúšaní vzorky.

K možnosti zmeny opatrenia podľa § 3 šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach

Na povolenie zmeny opatrenia musia byť splnené všetky podmienky uvedené v časti k § 3. Pre opatrenie Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach sú ustanovené povinnosti pre každú operáciu samostatne. Ak je žiadateľ zaradený do konkrétnej operácie ide o zaradenie do 5 ročného záväzku a povinnosť vykonávať stanovené podmienky operácie počas záväzkového obdobia. V prípade, ak v niektorom z nasledujúcich rokov požiada o zmenu záväzku v zmysle § 3 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. pri splnení podmienok podľa odseku 1, potom prijímateľ preberá podmienky nového záväzku od začiatku teda aj plní podmienky ustanovené pre prvý rok záväzku. Pre operáciu SH SAD platí v prvom roku vykonať odber pôdnych vzoriek a vykonať analytické rozborov na ťažké kovy (Pb, Hg a Cd). Dĺžka záväzkového obdobia 5 rokov sa nemení.

Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity

K § 29

Ochrana poloprírodných a prírodných biotopov tráv

1. Podporu je možné poskytnúť len na diely pôdnych blokov vedených v LPIS, na výmere najmenej 1 ha trávnych porastov, ako

- a) teplomilné a suchomilné trvalé trávne porasty,
- b) mezofilné trvalé trávne porasty,
- c) horské kosné lúky,
- d) vlhkomilné porasty nižších plôch,
- e) nížinné aluviálne lúky,
- f) vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky,
- g) vysokohorské trávne porasty.

2. Na plochách poloprírodných a prírodných biotopov tráv je zakázané aplikovať minerálne hnojivá a hnojovicu. Maximálnu dávku organických hnojív zodpovedajúcu 50 kg N/ha možno aplikovať len jedenkrát za dva roky na biotop mezofilné trvalé trávne porasty a horské kosné lúky; exrementy pasúcich sa zvierat sa nezapočítavajú do tohto limitu.

3. Na plochách poloprírodných a prírodných biotopov tráv je zakázané aplikovať prípravky na ochranu rastlín.

4. Prijímateľ podpory je povinný vykonať prvú kosbu na kosených trvalých trávnych porastov najneskôr do 8. augusta kalendárneho roka. to neplatí ak sa na túto plochu vzťahuje povinnosť podľa § 32 ods. 2) písm. b). Stanovený termín kosenia možno zmeniť iba so súhlasom orgánu ochrany prírody; príslušný v danej veci je okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja.

§ 32 ods. 2) písm. b) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. „ pokosiť ostatné nepokosené plochy trvalého trávneho porastu podľa písmena a) v období od 15. augusta do 30. septembra individuálne alebo v rámci druhej kosby; táto plocha, ako aj mláďa, môžu byť po prvej kosbe dopásané“.

5. Trávne porasty sa smú kosiť

- a) maximálne **dvakrát za rok**, ak sa na plochách nachádzajú mezofilné trvalé trávne porasty (B), horské lúky na kosenie (C), vlhkomilné porasty nižších polôh (D), nížinné aluviálne lúky (E), vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (F),
- b) maximálne **jedenkrát za rok**, ak sa na plochách nachádzajú teplomilné a suchomilné trvalé trávne porasty (A) alebo vysokohorské trávne porasty (G),

Spôsob kosby: len ručne alebo s využitím ľahkej mechanizácie na plochách na ktorých sa nachádzajú teplomilné a suchomilné trvalé trávne porasty (A), horské kosné lúky (C), vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (F) alebo vysokohorské trávne porasty (G) (na kosbu je možné použiť ručné kosy, vyžínače trávy a krovinnorezy) a kosením s pomocou ľahkých mechanizmov (jednonápravové a dvojnápravové svahové nosiče náradia agregované s lištovými, prípadne rotačnými žacími strojmi).

6. Pasenie na TTP

Na plochách biotopov tráv na ktorých sa nachádzajú teplomilné a suchomilné trvalé trávne porasty (A), mezofilné trvalé trávne porasty (B), vlhkomilné porasty nižších plôch (D), vysokohorské trávne porasty (G) **je pasenie povolené.**

Obmedzenia pre pasenie má len biotop horské kosné lúky (C), nížinné aluviálne lúky (E) a vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (F).

V prípade, že žiadateľ pasie na plochách biotopov tráv potom podmienku kosby vykonať 1. kosbu do 8.8. neuplatňuje pokiaľ to podmienky pasenia pre príslušný biotop neupravujú inak.

Podklady o vykonaní pastvy musia byť dokladované napríklad v pastevnom denníku.

Pri biotopoch si poľnohospodár väčšinou vyberá, či pasie, alebo kosí, prípadne kombinuje oba postupy. Môže teda nastať situácia, kedy iba kosí, alebo iba pasie. To neplatí jedine pre biotopy C, E, F, kde by mala prebehnúť aspoň jedna kosba, s možnou výnimkou cez stanovisko

orgánu ochrany prírody (to konkrétne v prípade kategórii biotopov C a F. Na biotope E výnimka možná nie je, takže biotop E je momentálne jediný, kde musí prebehnúť kosba a nedá sa uplatniť výnimka.

V prípade, že poľnohospodár len pasie, teda žiadateľ musí súčasne plniť podľa § 2 ods. 11 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. aj podmienky udržiavania poľnohospodárskej plochy podľa § 3 ods. 5 NV SR č. 435/2022 Z. z. v znení neskorších predpisov „...udržiava plochu kosením alebo pasením a prvú operáciu vykoná do 31.8.“.

7. Stanovenú zaťaženosť zvieratami prepočítanú na DJ je povinný prijímateľ podpory spĺňať, polygastrickými zvieratami a/alebo koňmi, ktorých je držiteľom a ktoré sú registrované v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat (CEHZ).

8. Podmienky zaťaženia:

- a) na 1 ha poľnohospodárskej plochy podniku zaťaženie dobytčiami jednotkami najviac 1,9 DJ,
- b) na 1 ha plochy biotopov TTP zaťaženie najmenej 0,3 DJ určené ako priemer za obdobie od 1. júna do 30. septembra každého kalendárneho roka.

9. Hospodárske zvieratá nie je možné pásť na plochách, na ktorých sa nachádzajú, vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (F); pasenie je možné len v prípade súhlasu orgánu ochrany prírody.

10. Mulčovať na rovnakej ploche možno raz počas trvania záväzku, to znamená raz za 5 rokov, ako doplnkové agrotechnické opatrenie zamerané proti šíreniu náletových drevín.

11. Výberové kritéria sa neuplatňujú.

K § 30

Ochrana biotopu dropa veľkého

1. Operáciu ochrana biotopu dropa veľkého možno vykonávať na výmere najmenej 1 ha ornej pôdy nachádzajúcej sa v chránenom vtáčom území Lehnice alebo Sysľovské polia.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 377/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Lehnice.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 234/2006 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Sysľovské polia.

2. Dodržanie stanoveného osevného postupu spočíva v limitácii kukurice a slnečnice a podporuje sa pestovanie kultúr, ktoré dropovi viac vyhovujú (napr. trávy na ornej pôde, lucerna siata).

3. Po žatve obilnín a repky je povinnosť zaorať minimálne 30 % strnísk až v septembri a
 - a) ponechať strniská v júli a v auguste nepoorané cca 70%, alebo
 - b) osiať tieto plochy medziplodinami.
4. Nepoužívať prípravky na ochranu rastlín, ktorých zoznam je zverejnený vo Vestníku MPRV SR a na webovom sídle ÚKSÚPu „www.uksup.sk.“ Ide o prípravky na ochranu rastlín s označením Vt1 až Vt4.
5. Výberové kritéria sa neuplatňujú.

K § 31

Ochrana biotopu sysľa pasienkového

1. Na plochách trávnych porastov na ktorých sa realizuje operácia, ktorých výmera je najmenej 1 ha trávnych porastov, musí prijímateľ podpory zabezpečiť prvú kosbu do 15. júna a druhú kosbu do 15. augusta, pričom pokosená biomasa sa musí odstrániť z plochy; zmena termínu kosby je možná len so súhlasom orgánu ochrany prírody.
2. Druhú kosbu v termíne od 15 augusta je možné nahradiť pastvou, ktorá však musí trvať najmenej do 30. septembra.
3. Plochy v záväzku musia byť udržiavané bez chemického ošetrovania a hnojív; povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami.
4. Pri pasení zvierat, musí pastva začať najneskôr 30 apríla a trvať má minimálne do 30. septembra, môže trvať aj dlhšie, avšak výška porastu spásanej plochy nesmie presiahnuť výšku 20 cm v retenčnom období od 1. septembra do 30. novembra; na týchto plochách je možné používať oplôtkové pasenie.
5. Výberové kritéria sa neuplatňujú.

K § 32

Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie

1. Podpora na operáciu obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu sa poskytuje na poľnohospodársku plochu trvalého trávneho porastu, ktorá sa nachádza na území európskeho významu v druhom alebo v treťom stupni ochrany, podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, ak jej výmera je najmenej 1 ha.

Zoznam území európskeho významu zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR.

MPRV SR zverejňuje vo Vestníku MPRV SR, v Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu území európskeho významu v druhom a treťom stupni ochrany na ktoré sa poskytuje podpora na operáciu obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slID=23&year=2025>

2. Plochy zaradené do záväzku musia byť kosené tak, že

- a) na každom diele pôdneho bloku tzv. mozaikové kosenie a to tak, že prvú kosbu trvalých trávnych porastov vykoná najneskôr do 15. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pokosí 70 % každého dielu pôdneho bloku s toleranciou ± 10 % a vytvára tak mozaiku pokosených plôch s dočasne nepokosenými plochami,
- b) pokosiť ostatné nepokosené plochy trvalého trávneho porastu na kosenom diele pôdneho bloku v období od 15. augusta do 30. septembra individuálne alebo v rámci druhej kosby; táto plocha, ako aj mláďa, môžu byť po prvej kosbe dopášané,
- c) ponechať pokosenú hmotu na ploche počas 2 až 14 dní; pokosenú hmotu po vysušení je prijímateľ podpory povinný z plochy odstrániť.

3. Nepokosené časti trvalého trávneho porastu podľa odseku 1 písm. a) nesmú byť v dvoch po sebe nasledujúcich rokoch umiestnené na tej istej časti poľnohospodárskej plochy. Umiestnenie nepokosených plôch sa musí medziročne striedať.

4. Plochy odloženého kosenia podľa bodu 2 písm. b) sú započítateľné do plochy pre odložené kosenie v celofarmovej eko-schéme (§ 18 nariadenia vlády č. 436/2022 Z. z.), ak bude dodržaný termín kosby do 15.9.

5. Výberové kritéria sa neuplatňujú.

§ 33

Podpora na zatrávňovanie podmáčajnej ornej pôdy

1. Podporu je možné poskytnúť len na plochy ktorých zoznam je zverejnený vo Vestníku MPRV SR, a tiež sú oprávnené plochy dostupné graficky v GSAA a s minimálnou výmerou 5 ha.

MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v čiaske 4/2023 v 9. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu území na ktoré sa poskytuje podpora na neprojektové opatrenie zatrávňovanie podmáčajnej ornej pôdy (č.1722/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&sID=23&year=2023>

Na ploche s ktorou vstúpi prijímateľ podpory do záväzku musí byť založený trvalý trávny porast najneskôr do konca marca vysiatím zmesi osiva v objeme najmenej 12 kg/ha, v ktorej je zastúpenie:

- a) trávy tvoria najviac 83 %,
- b) dätelinoviny aspoň 12 % a
- c) iné kvitnúce byliny najmenej 5 %.

2. V prípade, ak prijímateľ podpory nemohol uvedenú lehotu **koniec marca** dodržať z dôvodu **podmočenia alebo zatopenia plochy**, musí tak urobiť najneskôr deň pred podaním žiadosti na podporu na zatrávňovanie podmáčajnej ornej pôdy.

Skutočnosť, že prijímateľ podpory nie je schopný dodržať stanovený termín na zatrávnenie 31.3., ako aj skutočný deň zatrávnenia, musí prijímateľ podpory oznámiť PPA spolu so žiadosťou.

3. Na zatrávnenej ploche sa nesmú aplikovať žiadne prípravky na ochranu rastlín ani hnojivá, okrem exkrementov pasúcich sa zvierat.

4. Nepoužívať mulčovanie, neobnovovať a nerozorávať zatrávnené plochy.

5. Kosbu vykonať:

- a) na ploche najviac 80% výmery zatrávnenej plochy vykonať 1. kosbu v termíne do 30. júna,
- b) na ploche minimálne 20 % z výmery zatrávnenej plochy musí byť pokosených v termíne od 1. júla,

Do výpočtu percentuálnych podielov sa nezarátavajú časti, na ktorých sa pasú hospodárske zvieratá.

6. V prípade ak osiatie nebolo úspešné, potom je potrebné vykonať následný dosev zatrávnenej plochy stanovenou zmesou osiva.

Prijímateľ podpory musí založiť trvalý trávny porast do stanovaného termínu 31.3. vysiatím zmesi osiva na plochách, ktoré sa osiať dajú a následne vykoná dosev predpísanou zmesou v rovnakom roku. Teda určitá plocha bude osiata v termíne a na ploche, na ktorej osiatie nebolo úspešné, sa vykoná dosev hneď ako to podmienky umožnia.

7. Plocha, na ktorú sa poskytuje podpora sa nezapočítava do výmery zatrávnenie ornej pôdy v chránenom území pre priame platby.
8. Výberové kritérium v rámci uvedenej podpory zohľadňuje výmeru ornej pôdy v zostupnom poradí podľa výmery.

Podpora na ekologické poľnohospodárstvo

K § 34

Operácie opatrenia ekologické poľnohospodárstvo

1. Podpora na opatrenie ekologické poľnohospodárstvo zahŕňa nasledovné operácie:
 - a) Ekologické pestovanie plodín na ornej pôde,
 - b) Ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde,
 - c) Ekologické pestovanie liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde,
 - d) Ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde,
 - e) Ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde,
 - f) Ekologické pestovanie v rodiacich ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov,
 - g) Ekologické pestovanie v mladých ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov,
 - h) Ekologické pestovanie v ostatných ovocných sadoch,
 - i) Ekologické pestovanie v zmiešaných krajnotvorných ovocných sadoch,
 - j) Ekologické pestovanie v mladých viniciach,
 - k) Ekologické pestovanie v rodiacich viniciach,
 - l) Ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch so základným prínosom k špecifickým cieľom
 - m) Ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch s vyšším prínosom k špecifickým cieľom.
2. Podpora na ekologické poľnohospodárstvo sa poskytuje v období:
 - a) prechodu na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva (obdobie konverzie na ekologické poľnohospodárstvo),
 - b) na udržanie ekologického poľnohospodárstva.

3. Obdobie konverzie trvá:

- a) dva roky pri plodinách pestovaných na ornej pôde (štandardné druhy poľnohospodárskych plodín, zelenina, liečivé, koreninové alebo aromatické rastliny, jahody, zemiaky) a pri trvalých trávnych porastoch (ďalej len TTP),
- b) tri roky pri ovocných sadoch a viniciach

4. Podpora na opatrenie ekologické poľnohospodárstvo (ďalej len „EP“) sa poskytuje na pestovanie plodín na potravinové účely, na produkciu osív (sadív) alebo na kŕmne účely. Plodiny pestované v opatrení EP nie je možné využiť na produkciu bioplynu, biopalív, kúrenia a peliet, resp. na energetické využitie.

5. V prípade operácie ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde a operácie ekologické pestovanie liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde, sa podpora poskytuje na druhy zeleniny a druhy liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín, ktoré sú zverejnené vo Vestníku MPRV SR. Nevylučuje sa tým pestovanie iných druhov liečivých rastlín a zeleniny na ktoré ale žiadateľ podporu v rámci príslušnej operácie nedostane.

V prípade, ak prijímateľ podpory v rámci opatrenia EP plánuje pestovať iný druh zeleniny alebo iný druh liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín, ako je zverejnený vo Vestníku MPRV SR a teda chce mať na daný druh podporu, musí požiadať o jeho schválenie MPRV SR najneskôr do konca februára príslušného kalendárneho roka.

MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v číastke 4/2023 v 10. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení druhov zeleniny a zoznamu liečivých rastlín, koreninových rastlín a aromatických rastlín, na ktoré sa poskytuje podpora v rámci opatrenia ekologické poľnohospodárstvo (č. 1724/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

6. Ak dôjde v období viacročného záväzku k premene ornej pôdy na TTP (prispôsobenie záväzku), prijímateľ podpory je povinný odo dňa premeny plniť podmienky poskytnutia podpory (zaťaženie) na operácie ekologické pestovanie na TTP. Tým nie sú dotknuté ustanovenia čl. 4 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 2115/2021 v platnom znení a ani zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v znení neskorších predpisov.

7. Prijímateľ podpory je povinný dodržiavať podmienky EPV ustanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) 834/2007.

K § 35

Podpora na opatrenie ekologické poľnohospodárstvo

1. Podpora na opatrenie EP sa poskytuje len na poľnohospodársku plochu zapísanú v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby, vedenom ÚKSÚPom (registrované subjekty v EPV sa znova nepotrebnú registrovať) najneskôr ku dňu podania žiadosti. (rozhodujúci je dátum podania žiadosti o doregistrovanie plochy na UKSÚPe)

2. Minimálne výmery oprávnené na zaradenie do operácie a poskytnutie podpory v EP:

- a) 1 ha v prípade pestovania plodín na ornej pôde a TTP,
- b) 0,3 ha v prípade ovocných sadov
- c) 0,3 ha v prípade viníc
- d) 0,5 ha v prípade pestovania zeleniny, zemiakov, jahôd a liečivých rastlín, koreninových rastlín a aromatických rastlín.

Pre účely zaradenia žiadateľa do opatrenia EP sa pod pojmom minimálna výmera 1 ha rozumie súčet plôch vedených ako orná pôda, TTP a plochy na ktorej sa pestuje zelenina, zemiaky, jahody a liečivé rastliny, koreninové rastliny a aromatické rastliny.

V prípade ak má žiadateľ k dispozícii menej ako 1 ha ornej pôdy, potom môže vstúpiť do záväzku operácie pestovania zeleniny, zemiakov, jahôd a liečivých rastlín, koreninových rastlín a aromatických rastlín kde postačuje minimálna výmera 0,5 ha ornej pôdy.

Minimálna výmera 1 ha pre zaradenie

Príklad: 0,3 ha TTP, 0,3 ha zeleniny a 0,4 ha pšenica spolu tvorí 1 ha oprávnenej plochy na zaradenie do opatrenia. V druhom až piatom roku v dôsledku rotácie plodín je možná zmena výmery v rámci operácií (TTP, zeleniny, zemiakov, jahôd a liečivých rastlín, koreninových rastlín a aromatických rastlín alebo výmery na ktorej sa pestujú poľné plodiny).

3. Podpora, ktorá sa poskytuje na ornú pôdu zahŕňa nasledovné operácie:

- a) Ekologické pestovanie plodín na ornej pôde,
- b) Ekologické pestovanie zeleniny na ornej pôde,
- c) Ekologické pestovanie liečivých rastlín, koreninových rastlín alebo aromatických rastlín na ornej pôde,
- d) Ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde,
- e) Ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde.

4. V prípade operácií ekologického pestovania v ovocných sadov sa podpora poskytne na plochu so súvislou výsadbou jedného druhu ovocných stromov alebo ovocných krov, pri

dodržaní minimálneho počtu jedincov stromov a krov na ha v závislosti od druhu operácie. Súčasne sa podpora poskytne aj na plochy ako sú: okrajové svahy terás, na ktorých sa realizuje poľnohospodárska činnosť, manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia. V žiadosti o podporu sa uvedie výmera aj so započítaním týchto plôch.

V prípade, ak prijímateľ podpory chce vstúpiť do operácií pestovania ovocných sádov musí spĺňať nasledovnú podmienku – ovocný sad musí byť registrovaný v registri ovocných sádov, ktorý vedie ÚKSÚP. Povinnosť registrácie ovocného sadu vyplýva užívateľovi ovocného sadu zo zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z., ak užíva ovocný sad vo výmere najmenej 0,3 ha.

5. Na operáciu ekologické pestovanie v rodiacich ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov sa podpora poskytuje od štvrtého roku (vrátane) od jeho výsadby pri dodržaní minimálneho počtu jedincov stromov a krov na ha. Pre uvedenú operáciu platí definícia ovocného sadu uvedená v odseku 4.

6. Podpora na operáciu ekologické pestovanie v mladých ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov sa poskytuje v prvom, v druhom a v treťom roku od výsadby pri dodržaní minimálneho počtu jedincov stromov a krov na ha. Pre uvedenú operáciu platí definícia ovocného sadu uvedená v odseku 4. Po ukončení 3 ročnej podpory sa operácia následne riadi podľa odseku 5.

V prípade operácie ekologické pestovanie v ostatných ovocných sadoch, sa podpora poskytuje na ovocný sad pri dodržaní minimálneho počtu jedincov stromov a krov na ha. Pre uvedenú operáciu platí definícia ovocného sadu uvedená v odseku 4.

7. Na operáciu ekologické pestovanie v zmiešaných krajnotvorných ovocných sadoch sa podpora poskytuje na plochu so zmiešanou výsadbou viacerých druhov ovocných stromov a krov pri dodržaní minimálneho počtu jedincov stromov a krov na ha (150 kusov ovocných stromov, 900 kusov druhov ovocných krov). Súčasne sa podpora poskytne aj na plochy ako sú: okrajové svahy terás na ktorých sa realizuje poľnohospodárska činnosť, manipulačný priestor ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia. V žiadosti o platbu sa uvedie výmera aj so započítaním týchto plôch.

8. Podpora na operácie ekologické pestovanie v mladých viniciach a ekologické pestovanie v rodiacich viniciach sa poskytuje na plochu so súvislou výsadbou vinič, ako aj okrajových svahov terás, na ktorých sa poľnohospodárska činnosť vykonáva. Pre uvedené operácie platí podmienka minimálneho počtu 1800 kusov viniča hroznorodého/ha. Do plôch sa zahŕňa aj súvislý manipulačný priestor, ktorý svojou šírkou nepresahuje 8 m na začiatku a na konci radkov a šírku 4 m po stranách pozdĺžne vysadených krov viniča, ak táto plocha netvorí súčasť cesty, alebo nepresiahne hranicu oplotenia. V žiadosti o platbu sa uvedie výmera aj so započítaním týchto plôch.

9. Podpora na operáciu ekologické pestovanie v mladých viniciach sa poskytuje v prvom, v druhom a v treťom roku od výsadby. Po ukončení podpory (dosiahnutí tretieho roku od výsadby) sa operácia následne riadi podľa odseku 10 do skončenia pôvodného záväzku.

Z uvedeného odseku vyplýva, že prijímateľ podpory, ktorý vstúpi do opatrenia s mladou vinicou, ktorá má viac ako jeden rok, môže mať podporu v rámci tejto operácie len do tretieho roka porastu vinice. Následne v štvrtom roku porastu sa riadi podľa operácie ekologické pestovanie v rodiacich viniciach.

10. Podpora na operáciu ekologické pestovanie v rodiacich viniciach sa poskytuje od štvrtého roku (vrátane) od výsadby viniča.

11. Podporu na operácie ekologické pestovanie na TTP je možné poskytnúť v prípade dodržania minimálnych podmienok zaťaženia. Podpora je možná len na jednu operáciu, t. j. nie je možné v prípade dodržania podmienky zaťaženia 0,5 DJ/ha ekologické pestovanie TTP s vyšším prínosom k špecifickým cieľom, žiadať aj o podporu aj na operáciu ekologické pestovanie TTP so základným prínosom k špecifickým cieľom (podmienka 0,3 DJ/ha).

12. Na ornú pôdu ležiacu (ponechanú) úhorom nie je možné poskytnúť podporu na opatrenie ekologické poľnohospodárstvo. Podpora sa rovnako neposkytuje na plochy biopásov a plochy vysiate pre opeľovače. Neposkytnutie podpory v rámci uvedených plôch sa nepovažuje za porušenie podmienky (záväzku).

Pravidlá týkajúce sa chovu včiel v ekologickej poľnohospodárskej výrobe sa riadia príslušným Nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby. V kontexte časti II bod 1.9.6.5 písm. a) a c) prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2018/848 sa za intervencie, ktoré majú iba malý vplyv na životné prostredie považujú opatrenia uvedené v § 1 písm. b) a c), f) až k) nariadenia vlády SR č. 3/2023 Z.z.

K § 36

Podmienky opatrenia ekologické poľnohospodárstvo

1. Prijímateľ podpory na opatrenie ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch so základným prínosom k špecifickým cieľom, je povinný na ploche, na ktorú sa poskytuje podpora v termínoch od 1. júna do 30. septembra, dodržiavať priemerné zaťaženie hospodárskymi zvieratami 0,3 dobyčkej jednotky na ha. Do prepočtu zaťaženia môže prijímateľ započítať len druhy hospodárskych zvierat, ktoré má zapísané v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby.

2. Prijímateľ podpory na opatrenie ekologické pestovanie na trvalých trávnych porastoch s vyšším prínosom k špecifickým cieľom, je povinný na ploche, na ktorú sa poskytuje podpora v termínoch od 1. júna do 30. septembra, dodržiavať priemerné zaťaženie hospodárskymi

zvieratami 0,5 dobytčej jednotky na ha. Do prepočtu zaťaženia môže prijímateľ započítať len druhy hospodárskych zvierat, ktoré má zapísané v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby.

3. Koeficienty prepočtu hospodárskych zvierat na dobytčie jednotky sú uvedené v prílohe č. 3 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

4. Prijímateľ podpory na opatrenie podpora na ekologické poľnohospodárstvo je povinný na ploche ktorej sa poskytuje podpora dodržiavať minimálny počet kusov/ha:

- a) ekologické pestovanie jahôd na ornej pôde – 20 000 ks sadeníc jahôd,
- b) ekologické pestovanie v rodiacich a mladých ovocných sadoch s vyšším počtom jedincov – 700 ks jadrového ovocia (pod pojmom jadrové ovocie sa myslí: jabloň, hruška, dula, oskoruša, jarabina – v prípade, že usmernenie nešpecifikuje počty druhov inak), 500 ks kôstkového ovocia (pod pojmom kôstkové ovocie sa myslí: slivka, čerešňa, višňa, ringlota, broskyňa, marhuľa, nektárinka), 150 ks moruše, 3000 ks ríbezlí, 2000ks egreša, 5000 ks maliny, 3000 ks černíc, 3000ks brusnice chocholíkatej – čučoriedky, 8000 ks brusnice obyčajnej, 1000 ks rakytníka, 500 ks bazy čiernej, 1000 ks jarabiny čiernej (arónie), 1000 ks ruže jabĺčkovej, 300 ks mandle, 150 ks orecha, 150 ks gaštana a 300 ks liesky,
- c) ekologické pestovanie v ostatných ovocných sadoch – 350 ks jadrového ovocia (pod pojmom jadrové ovocie sa myslí: jabloň, hruška, dula, oskoruša, jarabina – v prípade, že usmernenie nešpecifikuje počty druhov inak), 250 ks kôstkového ovocia (pod pojmom kôstkové ovocie sa myslí: slivka, čerešňa, višňa, ringlota, broskyňa, marhuľa, nektárinka), 80 ks moruše, 2000 ks ríbezlí, 1000ks egreša, 3000 ks maliny, 2000 ks černice, 2000 ks brusnice chocholíkatej – čučoriedky, 4000 ks brusnice obyčajnej, 500 ks rakytníka, 300 ks bazy čiernej, 600 ks jarabiny čiernej (arónie), 600 ks ruže jabĺčkovej, 200 ks mandle, 50 ks orecha, 50 ks gaštana a 200 ks liesky,
- d) ekologické pestovanie v zmiešaných krajnotvorných ovocných sadoch – 150 ks druhov ovocných stromov podľa písm. c) alebo 900 ks druhov ovocných krov podľa písmena c),
- e) ekologické pestovanie v mladých a rodiacich viniciach – 1800 kusov viniča,

5. Prijímateľ podpory na operáciu ekologické pestovanie zemiakov na ornej pôde nesmie pestovať zemiaky na tej istej ploche tri po sebe nasledujúce roky počas obdobia viacročného záväzku (podpora sa poskytuje na pestovanie zemiakov skorých, neskorých a sadbových).

Podpora na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

K § 37

1. Ustanovujú sa operácie opatrenia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby

a ochrana lesov:

- a) Lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach,
- b) Lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu,
- c) Lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*).

2. Operácie podľa odseku 1 možno vykonávať na lesných pozemkoch s lesným porastom podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), vedených v evidencii lesných pozemkov a v Informačnom systéme lesného hospodárstva podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch. Lesné pozemky, ktoré nie sú vedené v evidencii lesných pozemkov alebo v Informačnom systéme lesného hospodárstva, nemôžu byť predmetom žiadosti o zaradenie do opatrenia.

Pod pojmom „lesný pozemok s lesným porastom vedený v evidencii lesných pozemkov“ sa pre účely tohto opatrenia rozumie jednotka priestorového rozdelenia lesa dielec, čiastková plocha, porastová skupina (ďalej len „JPRL“). Podpora sa vzťahuje na celú výmeru JPRL, aj keď zásah bol realizovaný len na časti výmery jednotky priestorového rozdelenia lesa. Pri dodržaní podmienok bude pozitívne ovplyvnené celá výmera JPRL. Výmera sa uvádza, tak ako je uvedená v Programe starostlivosti o lesy. Ak sa v Chránenom vtáčom území, alebo území európskeho významu nachádza len časť JPRL, podpora sa vzťahuje len na túto časť.

3. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach sa poskytuje len na lesné pozemky podľa odseku 2, ktoré sa nachádzajú v chránených vtáčích územiach podľa § 26 zákona o ochrane prírody a krajiny, resp. ktoré sú zaradené do Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 345/2010 zverejnených v vestníku ministerstva pôdohospodárstva, na ktorých sa nachádzajú hniezdne lokality týchto ohrozených druhov vtákov:

- a) dravce a sovy – Včelár lesný (*Pernis apivorus*), Haja tmavá (*Milvus migrans*), Haja červená (*Milvus milvus*), Orliak morský (*Haliaeetus albicilla*), Hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), Orol krikľavý (*Clanga pomarina*), Orol kráľovský (*Aquila heliaca*), Orol skalný (*Aquila chrysaetos*), Sokol rároh (*Falco cherrug*), Sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), Výr skalný (*Bubo bubo*), Kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), Kuvik kapcatý (*Aegolius funereus*),
- b) brodivce – Bocian čierny (*Ciconia nigra*),
- c) dutinové hniezdiče – Žlna sivá (*Picus canus*), Ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), Ďateľ prostredný (*Leipicus medius*), Ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), Ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), Muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), Muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*),
- d) lesné kury – Hlucháň hôrny (*Tetrao urogallus*), Tetrov hôľniak (*Lyrurus tetrix*).

Každoročnému predkladanie potvrdenia organizácie ochrany prírody a krajiny o výskyte hniezdnej lokality druhu vtáka v jednotke priestorového rozdelenia lesa v rámci intervencie LEKS CHVÚ.

Na základe prílohy 1, bodu 11 Nariadenia vlády SR č. 120/2023 musí v rámci žiadosti o operáciu LEKS CHVÚ predkladať nasledovné prílohy:

- zoznam lesných pozemkov podľa evidencie lesných pozemkov, na ktoré sa vzťahujú záväzok, s uvedením ich výmery,*
- potvrdenie organizácie ochrany prírody a krajiny o výskyte hniezdnej lokality druhu vtáka v jednotke priestorového rozdelenia lesa,*
- výpis z evidencie lesných pozemkov, vedenej miestne príslušným okresným úradom podľa osobitného predpisu, nie starší ako tri mesiace.*

Prijímateľ (podľa § 2 ods. (1) písm. f) NV SR č. 3/2023 Z. z.) pri predkladaní žiadosti o podporu v nasledujúcich rokoch po podaní 1. žiadosti (pri LEKS CHVÚ v roku 2023) nemusí prekladať vždy nové/aktualizované potvrdenie organizácie ochrany prírody o výskyte hniezdných druhov vtákov (§ 37 ods. 3 NV SR č. 3/2023 Z. z.).

Máme za to, že potvrdenia o výskyte hniezdných lokalít druhov vtákov sa v rámci jednotlivých rokov 5 ročného záväzku nemenia. Každoročné predkladanie nového/aktualizovaného potvrdenia o výskyte hniezdných lokalít druhov vtákov preto považujeme za nežiadajú administratívnu záťaž na strane prijímateľov podpory.

Povinnosť predkladať nové/aktualizované potvrdenie o výskyte hniezdných lokalít druhov vtákov má len ten prijímateľ, ktorému sa počas 5 ročného záväzku menil Program starostlivosti o lesy na lesnom pozemku (na ktorý poberá podporu podľa § 37 ods. 1 písm. a) NV SR č. 3/2023 (LEKS CHVÚ).

4. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu sa poskytuje len na lesné pozemky podľa odseku 2, ktoré sú definované v § 27 zákona o ochrane prírody a krajiny, s tretím a štvrtým stupňom ochrany podľa § 14 a § 15 zákona o ochrane prírody a krajiny; zoznam oprávnených území európskeho významu na podporu operácie lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR.

5. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) sa poskytuje len na lesné pozemky podľa odseku 2, ktoré sa nachádzajú v chránených vtáčích územiach podľa § 26 zákona o ochrane prírody a krajiny, resp. ktoré sú zaradené do Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 345/2010; zoznam oprávnených chránených vtáčích území na podporu operácie lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR.

MPRV SR podľa § 37 ods. 3, 4 a 5 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. zverejnilo vo Vestníku MPRV SR, Oznamenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamov území Natura 2000, na ktoré sa poskytuje podpora na

operácie v rámci neprojektového opatrenia lesnícko – environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov
<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&SID=23&year=2025>

6. Pri prekrytí lesného pozemku v chránenom vtáčom území podľa odseku 3 a lesného pozemku, ktorý sa nachádza na území európskeho významu podľa odseku 4, je prijímateľ povinný plniť podmienky operácie lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach.

7. Ak počas trvania záväzku podpory podľa odseku 1 písm. a), b) alebo písm. c) skončí na lesnom pozemku prijímateľovi podpory platnosť programu starostlivosti o lesy a vyhotoví sa nový program starostlivosti o lesy, prijímateľ podpory je povinný požiadať PPA o úpravu záväzku podpory podľa odseku 1 písm. a), b) alebo c) bez zmeny výmery najneskôr do 40 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o schválení programu starostlivosti o lesy v celom rozsahu.

Poznámka:

V prípade, ak dôjde pri schválení PSoL (s presňovaním výmer jednotlivých JPRL) k zvýšeniu celkovej výmery všetkých JPRL zaradených do záväzku, tak do úpravy žiadosti sa uvedie pôvodná celková výmera.

V prípade, ak dôjde pri schválení PSoL (s presňovaním výmer jednotlivých JPRL) k zníženiu celkovej výmery všetkých JPRL zaradených do záväzku, tak do úpravy žiadosti sa uvedie znížená výmera.

8. V prípade, ak dôjde k situácii, pri ktorej prijímateľovi podpory skončí platnosť programu starostlivosti o lesy a nebude mať schválený nový program starostlivosti o lesy (vznikne časové "vákuum" bez schváleného programu starostlivosti o lesy), je prijímateľ podpory povinný postupovať podľa § 41 ods. 15 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, t. j. „Hospodárske opatrenia v období od skončenia platnosti programu starostlivosti do schválenia návrhu programu starostlivosti navrhuje vyhotovovateľ programu starostlivosti a odsúhlasuje ich orgán štátnej správy lesného hospodárstva po prerokovaní s vlastníkom, správcom a obhospodarovateľom lesa a s dotknutými orgánmi štátnej správy“.

9. Podpora na operácie podľa odseku 1 sa poskytuje prijímateľovi podpory, ktorý spĺňa podmienky podľa § 39, § 40 alebo § 41, v ktorých sa stanovujú konkrétne podmienky záväzkov pre jednotlivé operácie podpory na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov a vypláca sa každoročne za výmeru lesných pozemkov podľa odsekov 2 až 5.

10. Ak je na lesnom pozemku viac obhospodarovateľov lesa alebo, ak pri zmene hraníc lesného pozemku nie je rozdelenie vykonané v súlade s metódami hospodárskej úpravy lesov v porastovej mape, podpora na operácie lesnícko-environmentálnych a klimatických služieb a ochrany lesov sa neposkytne.

Duplicitná podpora na rovnaký lesný pozemok prostredníctvom operácií LEKS CHVÚ aj LEKS ÚEV:

V § 37 ods. (6) sa uvádza, že pri prekrytí lesného pozemku podľa odseku 3 a lesného pozemku podľa odseku 4 je prijímateľ podpory na operáciu podľa odseku 1 písm. a) a b) povinný plniť podmienky operácie podľa odseku 1 písm. a).

To znamená, že ak na lesnom pozemku, na ktorý prijímateľ žiada poskytnutie podpory podľa § 37 ods. 1 (LEKS), došlo prekryvu lesného pozemku oprávnených území CHVÚ a ÚEV, tak žiadateľ musí plniť podmienky záväzku prísnejšej operácie podľa § 37 ods. 1 a) – LEKS CHVÚ. Operácie LEKS CHVÚ a LEKS ÚEV majú 6/8 záväzkov rovnaké. LEKS CHVÚ je prísnejšie z hľadiska ochrany hniezdnych lokalít od lesohospodárskej činnosti a vylúčenia toxických prípravkov na ochranu rastlín (má aj vyššiu platbu oproti LEKS ÚEV). Preto je ustanovené, že žiadateľ musí plniť prísnejšie podmienky záväzkov LEKS CHVÚ.

V prípade vyplatenia oboch platieb (LEKS CHVÚ aj ÚEV) na jeden pozemok by jednoznačne došlo k duplicitnému financovaniu, tak ako sa uvádza v:

- Úvodnom ustanovení (75) nariadenia Rady a EK (EÚ) 2021/2115 – “Členské štáty by takisto mali zabezpečiť, aby platby poľnohospodárom nemali za následok dvojité financovanie, teda súčasné financovanie z prostriedkov na ekoschémy, a súčasne by mali v strategických plánoch SPP umožniť dostatočnú flexibilitu na to, aby sa uľahčila komplementárnosť rôznych intervencií“

čl. 36 nariadenia Rady a EK (EÚ) 2021/2116 v ktorom sa uvádza, že ČŠ zabezpečia, aby výdavky financované z EPZF alebo EPFRV neboli predmetom žiadneho iného financovania, resp. financovania z toho istého strategického plánu.

Poskytnutie podpory na rovnaký lesný pozemok prostredníctvom intervencie Podpora v rámci sústavy Natura 2000 na lesnom pozemku a intervencie LEKS:

Podľa § 9 ods. 1 sa podpora v rámci sústavy Natura 2000 sa poskytuje na lesný pozemok nachádzajúci sa v 5. stupni ochrany a podľa ods.6 žiadateľ nezasahuje počas celého roka podania žiadosti do lesného porastu a nepoškodzuje vegetačný kryt a pôdny kryt.

Podľa § 39 a § 40 ods. 1 prijímateľ podpory LEKS CHVÚ a ÚEV vykonáva na lesných pozemkoch lesohospodárske činnosti (ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a iné).

Podľa § 37 ods. 4 môže prijímateľ žiadať podporu LEKS ÚEV len na lesných pozemkoch 3. a 4. stupňa ochrany.

Z toho vyplýva nasledovné:

Ak si prijímateľ podá žiadosť zároveň na viacero vyššie uvedených intervencií na rovnaký lesný pozemok, je možné mu vyplatiť len podporu na jednu operáciu/intervenciu.

Odôvodnenie: Ak dôjde k prekryvu LEKS CHVÚ a ÚEV na jednom lesnom pozemku, tak žiadateľ musí plniť LEKS CHVÚ (§ 37 ods. 6 NV SR č. 3/2023 Z. z.). LEKS CHVÚ a Platby v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch sa taktiež vylučujú, lebo jedna intervencia (LEKS CHVÚ) je manažmentového charakteru a druhá intervencia (Platby Natura 2000 na lesnom

pozemku) je bezzásahového charakteru. Tým pádom sú ich podmienky oprávnenosti aj záväzkov protichodné.

K § 38

1. Podpora na operácie lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach a lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu sa poskytuje, ak prijímateľ podpory

- a) obhospodaruje minimálne 1 ha lesného pozemku v príslušnom oprávnenom chránenom vtáčom území, resp. v území európskeho významu,
- b) má schválený program starostlivosti o lesy.

2. Podpora na operácie lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) sa poskytuje, ak prijímateľ podpory

- a) obhospodaruje minimálne 1 ha lesného pozemku v príslušnom oprávnenom chránenom vtáčom území,
- b) realizuje operáciu v porastoch mimo piateho stupňa ochrany podľa § 16 zákona o ochrane prírody a krajiny a má schválený program starostlivosti o lesy, podľa ktorého je vek porastu v čase vstupu do záväzku 20 až 50 rokov, pričom pri viacetážových porastoch ide o vek hornej etáže; túto operáciu je možné vykonávať len v hospodárskych lesoch a lesoch osobitného určenia (§ 15 a § 14 zákon a o lesoch).

Poznámka:

V prípade, ak má prijímateľ podpory schválený projekt starostlivosti o lesný pozemok, tak po konzultácii so sekciou lesného hospodárstva a spracovania dreva MPRV SR a v zmysle § 37 zákona o lesoch, môže byť považovaný projekt starostlivosti o lesný pozemok a program starostlivosti o les za rovnocenný nástroj upravujúci obhospodarovanie na lesných pozemkoch, takýto prijímateľ podpory je oprávnený na zaradenie do opatrenia lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov.

K § 39

1. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach sa poskytuje na plochu lesného pozemku, ak prijímateľ podpory

- a) ponechá pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu na 1 ha najmenej o desať ks viac živých stojacich stromov, ktoré nie sú inváznymi drevinami, s priemernou hrúbkou kmeňa úrovne predmetnej jednotky priestorového rozdelenia lesa ako ustanovujú konkrétne vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktoré vyhlasujú

chránené vtáčie územia, alebo platné programy starostlivosti o lesy konkrétnych lesných pozemkov, a to prioritne v bioskupinách; smrek obyčajný možno ponechať od 5. vegetačného stupňa,

Prioritne je potrebné ponechávať skupiny starších stromov (bioskupiny), skupiny stromov v hrebeňových, alebo skalnatých častiach. Jednotlivé stromy najmä, ako prastaré stromy s vekom vyšším ako 200 rokov a hrúbkou viac ako 80 cm, okrajové stromy, málo zastúpené stabilné stromy pod. Vyhlášky MŽP SR pre Chránené vtáčie územie Bukovské vrchy, Chránené vtáčie územie Košická kotlina a Chránené vtáčie územie Medzibrodzie stanovujú ponechať 3 ks stromy na 1 ha. To znamená, že na lesných pozemkoch týchto CHVÚ musí prijímateľ podpory ponechať 13 ks stromov na 1 ha.

- b) zabezpečí najmenej na 65 % plochy odkrytej obnovnou ťažbou po dorube prirodzené zmladenie alebo prirodzené dreviny z podsadiieb; to neplatí pre plochy vzniknuté náhodnými škodlivými činiteľmi. Pod pojmom "prirodzené dreviny z podsadiieb" sa majú na mysli pôvodné dreviny, resp. stanovištne vhodné dreviny,
- c) ponechá časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňuje ich v rámci výchovných zásahov a obnovných zásahov, ak ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných zásahoch a 3% pri obnovných zásahoch,

Za prípravné dreviny sa považujú topol osikový, rod breza, vrba rakyta a jarabina vtáčia. Pokiaľ ich zastúpenie podľa platného PSoL je vyššie ako 10 %, po vykonaní výchovnej ťažby sa ich zastúpenie nesmie znížiť pod 10%. Ak je v platnom PSoL podiel uvedených pionierskych drevín nižší ako 10 % pri výchovných zásahoch, nie je možné tieto dreviny rúbať. Obdobne sa postupuje aj porastoch, kde sa budú vykonávať obnovné ťažby, kde je hranicou 3% zastúpenie pionierskych drevín.

- d) ponechá pri obnovnej ťažbe na 1 ha najmenej o sedem ks viac dutinových stromov a hniezdnych stromov, ak sú takto označené orgánom ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany chráneného vtáčieho územia, ako ustanovujú konkrétne vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktoré vyhlasujú chránené vtáčie územia, alebo platné programy starostlivosti o lesy konkrétnych lesných pozemkov; tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami podľa písmena a) (ponechať najmenej 10 ks živých stojacich nad rámec zákonných požiadaviek),

Táto podmienka je relevantná v prípade, keď orgán ochrany prírody (miestne príslušný okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie) v teréne označí dutinové alebo hniezdne stromy. Vyznačenie sa môže vykonať kedykoľvek v priebehu trvania záväzku. V prípade, ak sa na pri obnovnej ťažbe na lesnom pozemku nachádza menej označených dutinových a hniezdnych stromov, tak prijímateľ ponechá všetky prítomné stromy bez toho, aby mu hrozila sankcia za nesplnenie podmienky záväzku.

- e) ponechá minimálne 5 m³ hrubej drevnej hmoty na 1 ha obnovovanej plochy ako hrubé odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy; hrubým odumretým

drevom je stojace alebo ležiace odumreté drevo so strednou hrúbkou, ktorá dosahuje najmenej hrúbku stredného kmeňa hornej etáže,

Pojem hrubé mŕtve drevo pre účely tohto opatrenie možno považovať stojace sucháre, štoppy, na zem padnuté stromy v rôznom štádiu rozpadu. V prípade ak sa na obnovovanej ploche pred vykonaním obnovnej ťažby mŕtve drevo nenachádza, resp. sa nachádza v menšom objeme ako 5 m³, tak prijímateľ ponechá všetko prítomné mŕtve drevo bez toho, aby mu hrozila sankcia za nesplnenie podmienky záväzku

- f) vylúči používanie toxických prípravkov na ochranu rastlín označených podľa prílohy V časť 2 bod. 2.1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (akútna toxicita) a používa prípravky na ochranu rastlín v súlade s § 26 a § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny so súhlasom orgánu ochrany prírody a krajiny (príslušný okresný úrad – odbor starostlivosti o životné prostredie,
- g) používa pri ťažbe biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly,
- h) vylúči na hniezdných lokalitách ohrozených druhov vtákov, spravidla na päť mesiacov od 16. februára do 31. augusta podľa príslušného druhu, podľa pokynov organizácie ochrany prírody uvedených v doklade o výskyte druhu, lesohospodársku činnosť, najmä ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu; hniezdnou lokalitou ohrozeného druhu vtáka je príslušná jednotka priestorového rozdelenia lesa príslušného lesného pozemku, v ktorom je organizáciou ochrany prírody evidovaný výskyt ohrozeného druhu vtáka.

K tomuto bodu vydáva Potvrdenie príslušná organizačná zložka ŠOP SR (Správa CHKO, alebo Regionálna správa ochrany prírody a krajiny) alebo miestne príslušná Správa národného parku. V potvrdení je pri každej JPRL uvedený výskyt ohrozeného druhu vtáka (môže byť aj viacero) a hniezdne obdobie, v ktorom je vylúčené uvedená lesohospodárska činnosť.

2. Prijímateľ podpory na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach je povinný vykonať počas obdobia viacročného záväzku (5 ročný záväzok) najmenej jednu z činností podľa odseku 1 písm. a) až e) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku. Ak vie prijímateľ podpory vykonať viac, resp. všetky činnosti podľa odseku 1 písm. a) až e) počas obdobia viacročného záväzku, tak ich musí vykonať.

Poznámka:

Za podporené činnosti sa považujú nasledovné úmyselné lesohospodárske práce:

P.č.	Vykonávaná plánovaná lesohospodárska činnosť (pokyn v PSoL)	Možnosť uplatnenia podpory v JPRL, kde sa bude vykonávať lesohospodársky činnosť		Poznámka
		áno	nie	

1.	Pokyn „bez zásahu“ bez ohľadu na vek a stav porastu		x	
2.	Umelá obnova - zalesňovanie		x	
3.	Ochrana mladých lesných porastov - vyžívanie		x	
4.	Ochrana mladých lesných porastov - ochrana proti zveri		x	
5.	Pleci rub	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
6.	Výchovná ťažba do 50 rokov	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
7.	Výchovná ťažba nad 50 rokov	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
8.	Obnovná ťažba holorubným hospodárskym spôsobom		x	
9.	Obnovná ťažba podrastovým hospodárskym spôsobom	X		
10.	Obnovná ťažba výberkovým hospodárskym spôsobom	X		
11.	Obnovná ťažba účelovým hospodárskym spôsobom	x		

Do žiadosti o podporu možno zaradiť JPRL, v ktorých sú podľa programu starostlivosti o les (ďalej len „PSoL“), alebo ročného vykonávacieho projektu predpísané a budú vykonané uvedené činnosti počas trvania záväzku (5 rokov). Súčasne platí, že všetky zmeny programu povolené orgánom štátnej správy a úpravy programu schválené odborným lesným hospodárom (ďalej len „OLH“) podľa § 37 a § 38 vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesa a ochrane lesa sa považujú za predpis PSL. Súčasne prijímateľ dodrží pri vykonaní uvedených činností podmienky podpory stanovené v § 39 ods. 1. Do podpory je možné zaradiť len JPRL, v ktorých v doklade o výskyte druhu (§ 39 ods. písm. h)) je uvedené, že je v nej evidovaný výskyt ohrozeného druhu vtáka.

3. Prijímateľ podpory na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach je povinný dodržiavať podmienky podľa odseku 1 písm. f) až h) počas obdobia viacročného záväzku (5 ročný záväzok) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.

4. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach sa poskytuje na celú výmeru lesných pozemkov, na ktorých boli splnené povinnosti podľa odsekov 2 a 3.

K § 40

1. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu sa poskytuje na plochu lesného pozemku, ak prijímateľ podpory:

- a) ponechá pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu na 1 ha najmenej o desať ks viac živých stojacich stromov, ktoré nie sú inváznymi drevinami, s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetnej jednotky priestorového rozdelenia lesa ako ustanovujú osobitné predpisy (napríklad zákon o ochrane prírody a krajiny) alebo programy starostlivosti o lesy konkrétnych lesných pozemkov, a to prioritne v bioskupinách; smrek obyčajný možno ponechať od 5. vegetačného stupňa,

Prioritne je potrebné ponechávať skupiny starších stromov (bioskupiny), skupiny stromov v hrebeňových, alebo skalnatých častiach. Jednotlivé stromy najmä, ako prastaré stromy s vekom vyšším ako 200 rokov a hrúbkou viac ako 80 cm, okrajové stromy, málo zastúpené stabilné stromy pod.

- b) zabezpečí najmenej na 65 % plochy odkrytej obnovnou ťažbou po dorube prirodzené zmladenie alebo prirodzené dreviny z podsadiet; to neplatí pre plochy vzniknuté náhodnými škodlivými činiteľmi. Pod pojmom "prirodzené dreviny z podsadiet" sa majú na mysli pôvodné dreviny, resp. stanovištne vhodné dreviny,
- c) ponechá časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňuje ich v rámci výchovných zásahov a obnovných zásahov, ak ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných zásahoch a 3% pri obnovných zásahoch,

Za prípravné dreviny sa považujú topol osikový, rod breza, vrba rakyta a jarabina vtáčia. Pokiaľ ich zastúpenie podľa platného PSoL je vyššie ako 10 %, po vykonaní výchovnej ťažby sa ich zastúpenie nesmie znížiť pod 10%. Ak je v platnom PSoL podiel uvedených pionierskych drevín nižší ako 10 % pri výchovných zásahoch, nie je možné tieto dreviny rúbať. Obdobne sa postupuje aj porastoch, kde sa budú vykonávať obnovné ťažby, kde je hranicou 3% zastúpenie pionierskych drevín.

- d) ponechá pri obnovnej ťažbe na 1 ha najmenej o sedem ks viac dutinových stromov a hniezdnych stromov, ak sú takto označené orgánom ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany územia európskeho významu ako ustanovujú osobitné predpisy (napríklad zákon o ochrane prírody a krajiny) alebo platné programy starostlivosti o lesy konkrétnych lesných pozemkov; tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami podľa písmena a) (ponechať najmenej 10 ks živých stojacich nad rámec zákonných požiadaviek),

Táto podmienka je relevantná v prípade, keď orgán ochrany prírody (miestne príslušný okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie) v teréne označí dutinové alebo hniezdne stromy. Vyznačenie sa môže vykonať kedykoľvek v priebehu trvania záväzku. V prípade, ak sa na pri obnovnej ťažbe na lesnom pozemku nachádza menej označených dutinových a hniezdných stromov, tak prijímateľ ponechá všetky prítomné stromy bez toho, aby mu hrozila sankcia za nesplnenie podmienky záväzku.

- e) ponechá minimálne 5 m³ hrubej drevnej hmoty na 1 ha obnovovanej plochy ako hrubé odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy; hrubým odumretým drevom je stojace alebo ležiace odumreté drevo so strednou hrúbkou, ktorá dosahuje najmenej hrúbku stredného kmeňa hornej etáže,

Pojem hrubé mŕtve drevo pre účely tohto opatrenia možno považovať stojace sucháre, štoppy, na zem padnuté stromy v rôznom štádiu rozpadu. V prípade ak sa na obnovovanej ploche pred vykonaním obnovnej ťažby mŕtve drevo nenachádza, resp. sa nachádza v menšom objeme ako 5 m³, tak prijímateľ ponechá všetko prítomné mŕtve drevo bez toho, aby mu hrozila sankcia za nesplnenie podmienky záväzku.

- f) používa pri ťažbe biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.

2. Prijímateľ podpory na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu je povinný vykonať počas obdobia viacročného záväzku (5 ročný záväzok) najmenej jednu z činností podľa odseku 1 písm. a) až e) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.

Poznámka:

Za podporené činnosti sa považujú nasledovné úmyselné lesohospodárske práce:

P.č.	vykonávaná plánovaná lesohospodárska činnosť (pokyn v PSoL)	Možnosť uplatnenia podpory v JPRL, kde sa bude vykonávať lesohospodársky činnosť		Poznámka
		áno	nie	
	Pokyn „bez zásahu“ bez ohľadu na vek a stav porastu		x	
2.	umelá obnova - zalesňovanie		x	
3.	ochrana mladých lesných porastov - vyžínanie		x	
4.	ochrana mladých lesných porastov - ochrana proti zveri		x	

5.	Plečí rub	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
6.	Výchovná ťažba do 50 rokov	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
7.	Výchovná ťažba nad 50 rokov	X		Len v prípade zastúpenia pionierskych drevín
8.	Obnovná ťažba holorubným hospodárskym spôsobom		x	
9.	Obnovná ťažba podrastovým hospodárskym spôsobom	X		
10.	Obnovná ťažba výberkovým hospodárskym spôsobom	X		
11.	Obnovná ťažba účelovým hospodárskym spôsobom	x		

Do žiadosti o podporu možno zaradiť JPRL, v ktorých sú podľa programu starostlivosti o les (ďalej len „PSoL“), alebo ročného vykonávacieho projektu predpísané a budú vykonané uvedené činnosti počas trvania záväzku (5 rokov). Súčasne platí, že všetky zmeny programu povolené orgánom štátnej správy a úpravy programu schválené odborným lesným hospodárom (ďalej len „OLH“) podľa § 37 a § 38 vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesa a ochrane lesa sa považujú za predpis PSL. Súčasne prijímateľ dodrží pri vykonaní uvedených činností podmienky podpory stanovené v § 40 ods. 1.

3. Prijímateľ podpory na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu je povinný dodržiavať podmienku podľa odseku 1 písm. f) počas obdobia viacročného záväzku (5 ročný záväzok) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.

4. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu sa poskytuje na celú výmeru lesných pozemkov, na ktorých boli splnené povinnosti podľa odsekov 2 a 3.

K § 41

1. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) sa poskytuje na plochu lesného pozemku, ak prijímateľ podpory

- a) vytvára mozaikovitú rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebiecky s nerovnomernou intenzitou; prebiecku v určených lesných porastoch vykonáva s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, pričom najviac prípustné je zníženie na úroveň 0,7 a celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 % do 70 % plochy lesného porastu,
- b) vytvorí pre podporu čučoriedkových zárastov čistiny s výmerou 2 až 20 árov; ich celková výmera nesmie prekročiť 15 % výmery lesného porastu,
- c) udržiava jarabinu a iné primiešané dreviny v podiele najmenej 10 % z celkovej výmery lesného porastu; ak ich je menej, ponechá všetky porasty jarabiny, resp. iné primiešané dreviny,
- d) prepojí plochy so zníženým zakmenením
 - 1) nerovnomernými prepojovacími koridormi alebo
 - 2) približovacími linkami, ktorými spojí prepojenie takýchto plôch s rozčlenením porastu; šírka približovacích liniek sa musí pohybovať na úrovni 3 m až 5 m podľa zvolenej technológie ťažby, pričom približovacie linky je potrebné viesť nerovnomerne, prípadne meniť ich šírku v jednotlivých úsekoch,
- e) realizuje lesohospodársku činnosť len v období od 1. augusta do 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka a vylúči akúkoľvek rušivú činnosť mimo tohto obdobia,
- f) ponechá odumreté, vyschnuté, stojace stromy a ležiace stromy s hrúbkou zodpovedajúcou strednej hrúbke porastu a vyššou v počte najmenej o desať ks na 1 ha viac ako ustanovujú konkrétne vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktoré vyhlasujú chránené vtáčie územia, alebo platné programy starostlivosti o lesy konkrétnych lesných pozemkov; stromy nesmú zasahovať do trasy liniek stanovených v písmene d),
- g) ponechá pri zásahoch cieľové stromy, ktorými sú hlbokozavetvené smrek, jedle, jarabina a brezy.

2. Prijímateľ podpory na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) je povinný dodržiavať podmienky podľa odseku 1 písm. a) až g) počas obdobia viacročného záväzku (5 ročný záväzok) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.

3. Podpora na operáciu lesnícko-environmentálne záväzky – ochrana hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) sa poskytuje na celú výmeru lesných pozemkov, na ktorých boli splnené povinnosti podľa odseku 2.

K § 42, § 43 a § 44

Podpora na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému

Agrolesnícke systémy (ďalej len „ALS“) sú systémy využívania pôdy v rámci ktorých sa na tej istej pôde spája pestovanie drevín s poľnohospodárstvom.

Touto intervenciou sa podporia 2 typy ALS hospodárenia na poľnohospodárskej pôde bez zámeru prevodu pozemku na lesný porast. Ide o nasledovné typy:

- a) pestovanie drevín na ornej pôde, a
- b) pestovanie drevín na trvalých trávnych porastoch (ďalej len „TTP“).

U oboch prístupoch v ALS sa dá realizovať líniová výsadba drevín. Na TTP je predpoklad realizácie roztrúsenej výsadby, prípadne skupinovej výsadby drevín za účelom poskytnutia úkrytu pasúcim sa hospodárskym zvieratám a to buď pred vysokými teplotami alebo zlým počasím.

Podpora na:

- a) založenie ALS na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch,
- b) ochrana a údržba drevín založeného ALS.

K § 43

Podpora na založenie agrolesníckeho systému

Ide o podporu v rámci neproduktívnych investícií s cieľom prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu v rámci 1 ročného záväzku/investície na vysadenie drevín. Zámerom je vysadenie drevín v oblastiach, ktoré podliehajú erózii pôdy. Vysádzané dreviny nie sú určené na produkciu, či už vo forme využitia dreva alebo ovocia za účelom zisku. Podpora sa poskytuje na poľnohospodársku plochu, ktorej súvislá výmera založeného ALS je najmenej 0,5 ha ornej pôdy alebo trvalého trávneho porastu a celková výmera založeného ALS musí byť najmenej 1 ha.

Prijímateľ podpory je povinný v roku podania žiadosti plniť podmienky pre poskytnutie podpory, a to:

- zabezpečiť v súlade s plánom na založenie ALS výsadbu 100 ks drevín na 1 ha najneskôr do 15. decembra formou:
 - a) líniovej výsadby na ornej pôde alebo trvalo trávnom poraste s najmenšou vzdialenosťou línií 12 m a najmenšou vzdialenosťou drevín 3 m, alebo

- b) roztrúsenej výsadby drevín na trvalom trávnom poraste s najmenšou vzdialenosťou drevín 8 m; v prípade vytvárania skupín drevín v počte do 20 ks v jednej skupine a výmerou skupín do 400 m² plochy na 1 ha.

Výber a samotná výsadba drevín musí byť realizovaná v súlade so zoznamom druhov drevín určených na založenie ALS, ktorý zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR. MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 v čiaske 4/2023 v 12. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu druhov stromov určených na založenie agrolesníckeho systému, na ktoré sa poskytuje podpora na opatrenie založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému (č. 1727/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

Okrem výberu vhodných drevín na založenie ALS je prijímateľ podpory povinný na poľnohospodárskej ploche zabezpečiť výsadbu drevín, z ktorých najmenej 60 % musia tvoriť lesné dreviny a tiež musí zabezpečiť rôznorodosť drevín v zložení najmenej troch druhov drevín a v členení založenia drevín, ktoré nepresiahnu:

- a) 60% dominantných lesných drevín, t. j. zo zoznamu lesných drevín vhodných na založenie ALS vybrať drevinu, ktorá je z pohľadu zastúpenia drevín v najväčšom počte; pričom najmenej jedna dominantná lesná drevina by mala byť v zastúpení do 60%,
- b) 30 % druhej dreviny, t. j. zo zoznamu lesných a ostatných drevín vhodné na založenie ALS vybrať ovocnú alebo lesnú drevinu v zastúpení do 30 %.

Základom je zabezpečenie výsadby lesnej dreviny v minimálnom počte 60 ks lesných drevín (60%) zo 100 ks drevín na hektár spolu so zabezpečením rôznorodosť drevín aspoň 3 druhov drevín. Ako príklad zabezpečenia tejto podmienky je: výsadba 100 ks drevín na 1 ha (40 ks dub letný, 20ks buk lesný, 20ks hruška planá, 20 ks jablň planá) – tu je splnená podmienka minimálne 60 % lesných drevín (dub, buk) a zároveň aj podmienka dominantnej dreviny (dub letný). Ďalej je touto výsadbou splnená podmienka 30 % druhej dreviny (výsadba hruška planá) a zároveň je naplnená podmienka rôznorodosť drevín v minimálnom počte 3 druhov drevín.

V prípade stanovených parametrov, ako napríklad dodržanie rozmerov vo vzťahu k vytvorenia línie alebo sponu drevín sa odchýlka v rozsahu 5 % nebude brať ako porušenie podmienok.

Ak sa výsadba drevín realizuje na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000, (§ 28 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov), prijímateľ podpory musí predložiť súhlas orgánu ochrany prírody na založenie ALS pri podaní žiadosti. V prípade, ak prijímateľ podpory bude podávať ďalšiu žiadosť o podporu na inú plochu ako tú, ktorú už má v záväzku a táto bude spadať do sústavy Natura 2000, prijímateľ podpory na túto plochu predkladá nový súhlas orgánu ochrany prírody na danú plochu na založenie ALS.

Po založení ALS je prijímateľ podpory povinný zaslať PPA hlásenie o založení ALS, ktoré obsahuje výmeru založeného ALS v členení na ornú pôdu a trvalé trávne porasty, údaje o počte a druhoch vysadených drevín a údaje o sponu výsadby do 15. januára nasledujúceho

kalendárneho roka v súlade s plánom predkladaným pri podávaní žiadosti alebo jeho upravenou konečnou verziou.

Prijímateľ podpory je povinný na svojom webovom sídle, ak také sídlo existuje, a na oficiálnych stránkach sociálnych médií (napr. Facebook, Instagram a iné ..) uverejniť informácie o realizovanej operácii v roku vyplatenia podpory; informácie o realizovanej operácii obsahujú jej krátky opis zodpovedajúci úrovni podpory, ciele, výsledky a sumu podpory poskytnutú Európskou úniou.

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) na sadenice,
- b) na skladovanie, manipuláciu a starostlivosť o sadeničky,
- c) na samotnú výsadbu drevín (pracovné náklady),
- d) na kotvenie drevín, počíta sa s dreveným oporným kolom,
- e) kalkuluje sa s dosadením nových drevín i následnou údržbou a výškou vynaložených nákladov, nakoľko je reálny predpoklad, že v prvých troch rokoch dôjde k 15 %-nému výpadku drevín.

K § 44

Podpora na ochranu a údržba drevín založeného ALS

Po založení ALS sa kontinuálne pokračuje s podporou na ochranu a údržbu drevín založeného ALS na poľnohospodársku plochu, na ktorej bol založený ALS pri dodržaní podmienok na založenie ALS. Ide o 5 ročný záväzok na ochranu a údržbu vysadených drevín.

Prijímateľ podpory na ochranu a údržbu drevín založeného ALS je povinný zabezpečiť v období údržby na ploche:

- a) riadne ošetrovanie, ochranu a údržbu vysadených drevín tak, aby počet životaschopných vysadených drevín neklesol pod úroveň 80 %,
- b) dosadenie nových drevín v ALS tak, aby sa dosiahol počet drevín najmenej 80 ks/ha poľnohospodárskej plochy.

Ochrana vysadených drevín sa zabezpečí ich upevnením k najmenej jednému kolu s výškou najmenej 2 m a zabezpečením ich ochrany pred ohryzom najmenej prostredníctvom chráničky.

Prijímateľ podpory musí dodržiavať aj základné podmienky ako minimálne požiadavky pre poskytnutie priamych platieb (§ 3 nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z.), udržanie poľnohospodárskej plochy (§ 3 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z. - kondicionality). Na ALS sa nevzťahujú minimálne požiadavky na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín.

Predpokladom je tiež dodržanie podmienky zaťaženia najmenej 0,3 dobyčkej jednotky na hektár hospodárskymi zvieratami evidovanými v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat v období od 1. júna do 30. septembra príslušného roka na trvalých trávnych porastoch.

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) kompenzácia vynaložených nákladov uvažuje s mechanickou ochranou založeného porastu vyžínaním buriny (toto opatrenie bude potrebné realizovať 2 krát ročne počas 5-tich rokov po založení lesného porastu),
- b) kompenzácia uvažuje aj s ochranou porastov proti poškodzovaniu voľne žijúcou zverou (odhryz terminálnych pupeňov sadeníc, bočných vetiev, lúpanie kôry, vytíkanie parožia a pod),
- c) starostlivosť o lesné porasty spočíva aj v mechanickej prerezávke, odvetvení a odstránení neupotrebitelných konárov a drevnej hmoty.

K § 45, § 46 a § 47

Podpora na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku

Podpora líniových vegetačných prvkov v poľnohospodárskej krajine (ďalej len „LVP“) je zameraná na zmiernenie dopadov zmeny klímy a adaptácii na ňu. Jej zámerom je výsadba drevín vo forme vetrolamov a stromoradií, ktoré chránia ornú pôdu predovšetkým pred eróziou a zároveň prispievajú k zlepšovaniu mikroklimatických podmienok.

Podpora na:

- a) založenie LVP na ornej pôde,
- b) ochrana a údržba drevín v rámci založených LVP.

Podpora na založenie líniových vegetačných prvkov

Ide o podporu v rámci neproduktívnych investícií s cieľom prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu v rámci 1 ročného záväzku/investície na vysadenie drevín. Vysádzané dreviny budú po uplynutí záväzku „ochrana a údržba drevín v rámci založeného LVP“ budú automaticky zaradené ako chránené krajinné prvky, spadajúce pod GAEC 8.

Podpora sa poskytuje na poľnohospodársku plochu ornej pôdy, pričom výmera založeného LVP musí byť najmenej 0,3 ha.

Prijímateľ podpory je povinný v roku podania žiadosti zabezpečiť v súlade s plánom na založenie LVP výsadbu drevín minimálne na 1 ha, najneskôr do 15. decembra formou

- a) líniovej výsadby drevín realizovanej v šírke do 2 m ornej pôdy, pričom najväčšia vzdialenosť medzi drevinami je v rozsahu 3 m až 4 m, alebo
- b) výsadby drevín vo forme vetrolamov realizovanej v dvoch radoch drevín v šírke do 6 m ornej pôdy, so vzdialenosťou medzi drevinami v rozsahu 3 m až 4 m, a
- c) zabezpečenia dĺžky línie výsadby drevín do 300 m na 1 ha.

Výber a samotná výsadba drevín musí byť realizovaná v súlade so zoznamom druhov drevín určených na založenie LVP, ktorý zverejňuje MPRV SR Vestníku MPRV SR. MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 v čiastke 4/2023 v 13. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu druhov stromov určených na založenie líniových vegetačných prvkov na ornej pôde, na ktoré sa poskytuje podpora na opatrenie založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (č. 1728/2023). <https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

Okrem výberu vhodných drevín na založenie LVP je prijímateľ podpory povinný na poľnohospodárskej ploche zabezpečiť výsadbu drevín, z ktorých najmenej 60 % musia tvoriť lesné dreviny a tiež musí zabezpečiť rôznorodosť drevín v zložení najmenej troch druhov drevín a v členení založenia drevín, ktoré nepresiahnu:

- a) 60% dominantných lesných drevín, t.j. zo zoznamu lesných drevín vhodných na založenie LVP vybrať drevinu, ktorá je z pohľadu zastúpenia drevín v najväčšom počte; pričom najmenej jedna dominantná lesná drevina by mala byť v zastúpení do 60%,
- b) 30 % druhej dreviny, t.j. zo zoznamu lesných a ostatných drevín vhodné na založenie LVP vybrať ovocnú alebo lesnú drevinu v zastúpení do 30 %.

Základom je zabezpečenie výsadby lesnej dreviny v minimálnom počte 60 ks lesných drevín (60%) zo 100 ks drevín na hektár spolu so zabezpečením rôznorodosti drevín aspoň 3 druhov drevín. Ako príklad zabezpečenia tejto podmienky je: výsadba 100 ks drevín na 1 ha (60 ks dub letný, 20 ks buk lesný, 20 ks lieska obyčajná) – tu je splnená podmienka minimálne 60 % lesných drevín (dub) a zároveň aj podmienka dominantnej dreviny (dub letný). Ďalej je touto výsadbou splnená podmienka 30 % druhej dreviny (výsadba buk lesný) a zároveň je naplnená podmienka rôznorodosti drevín v minimálnom počte 3 druhov drevín (dub, buk a lieska).

V prípade stanovených parametrov, ako napríklad dodržanie rozmerov vo vzťahu k vytvoreniu línie alebo sponu drevín sa odchýlka v rozsahu 5 % nebude brať ako porušenie podmienok.

Ak sa výsadba drevín realizuje na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000, (§ 28 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov), prijímateľ podpory musí predložiť súhlas orgánu ochrany prírody na založenie LVP pri podaní žiadosti. V prípade, že prijímateľ podpory bude podávať ďalšiu žiadosť o podporu na inú plochu ako tú, ktorú už má v záväzku a táto bude spadať do sústavy Natura 2000, prijímateľ podpory na túto plochu predkladá nový súhlas orgánu ochrany prírody na danú plochu na založenie LVP.

Po založení LVP je prijímateľ podpory povinný zaslať PPA hlásenie o založení LVP, ktoré obsahuje výmeru založeného LVP, údaje o počte a druhoch vysadených drevín a údaje o spone výsadby do 15. januára nasledujúceho kalendárneho roka v súlade s plánom predkladaným pri podávaní žiadosti alebo jeho upravenou konečnou verziou.

Prijímateľ podpory je povinný na svojom webovom sídle, ak také sídlo existuje, a na oficiálnych stránkach sociálnych médií (napr. Facebook, Instagram a iné ..) uverejniť informácie o realizovanej operácii v roku vyplatenia podpory; informácie o realizovanej operácii obsahujú jej krátky opis zodpovedajúci úrovni podpory, ciele, výsledky a sumu podpory poskytnutú Európskou úniou.

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) na sadenice;
- b) na skladovanie, manipuláciu a starostlivosť o sadeničky,
- c) na samotnú výsadbu drevín (pracovné náklady),
- d) na kotvenie drevín, počíta sa s dreveným oporným kolom,
- e) kalkuluje sa s dosadením nových drevín i následnou údržbou a výškou vynaložených nákladov, nakoľko je reálny predpoklad, že v prvých troch rokoch dôjde k 15 %-nému výpadku drevín.

Ochrana a údržba drevín v rámci založených líniových vegetačných prvkov

Po založení LVP sa automaticky/kontinuálne pokračuje s podporou na ochranu a údržbu drevín založeného LVP na poľnohospodárskej ploche, na ktorej bol založený LVP pri dodržaní podmienok na založenie LVP. Ide o 5 ročný záväzok na ochranu a údržbu vysadených drevín.

Prijímateľ podpory na ochranu a údržbu drevín založeného LVP je povinný zabezpečiť v období údržby na ploche:

- a) riadne ošetrovanie, ochranu a údržbu vysadených drevín tak, aby počet životaschopných vysadených drevín neklesol pod úroveň 90 %,
- b) dosadenie nových drevín pre zabezpečenie podmienky podľa písmena a),

Ochrana vysadených drevín sa zabezpečí ich upevnením k najmenej jednému kolu s výškou najmenej 2 m a zabezpečením ich ochrany pred ohryzom najmenej prostredníctvom chráničky

Prijímateľ podpory musí dodržiavať aj základné podmienky, ako minimálne požiadavky pre poskytnutie priamych platieb (§ 3 nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z.), udržanie poľnohospodárskej plochy (§ 3 nariadenia vlády SR č. 435/2022 Z. z. - kondicionality). Pre LVP sa nevzťahujú minimálne požiadavky na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín.

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) kompenzácia vynaložených nákladov uvažuje s mechanickou ochranou založeného porastu vyžínaním buriny (toto opatrenie bude potrebné realizovať 2 krát ročne počas 5-tich rokov po založení lesného porastu),
- b) kompenzácia uvažuje aj s ochranou porastov proti poškodzovaniu voľne žijúcou zverou (odhryz terminálnych pupeňov sadeníc, bočných vetiev, lúpanie kôry, vytíkanie parožia a pod),
- c) starostlivosť o lesné porasty spočíva aj v mechanickej prerezávke, odvetvení a odstránení neupotrebitelných konárov a drevnej hmoty.

K § 48, § 49, § 50 a § 51

Podpora na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy

Podpora na zalesňovanie ornej pôdy je zameraná na zmiernenie dopadov zmeny klímy a adaptácii na ňu. Zalesňovanie je považované za jedno z mnohých opatrení, ktoré sú účinné pri napomáhaní zvýšenia absorpcie CO₂, a zároveň sa podporí hospodárenie v súlade s ekologickými zásadami priaznivými pre biodiverzitu.

Podpora sa poskytuje na:

- a) zalesňovanie ornej pôdy,
- b) ochrana a údržbu drevín zalesnenej ornej pôdy,
- c) prémie za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti pri zalesňovaní ornej pôdy.

Zalesňovanie ornej pôdy

Ide o podporu v rámci neproduktívnych investícií s cieľom prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu v rámci 1 ročného záväzku/investície na vysadenie drevín.

Podpora sa poskytuje na súvislú výmeru ornej pôdy najmenej 0,5 ha a najviac 10 ha obhospodarovanej jedným prijímateľom, pričom jej kratšia strana musí mať dĺžku viac ako 50 m a na výmeru ornej pôdy, ktorej kód bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky patrí s prevažujúcou výmerou do 6. až 9. skupiny (§ 2 písm. c) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 57/2013 Z. z.).

Pri zalesňovaní musia byť použité pôvodné druhy drevín a uprednostnené ich miestne proveniencie, ktoré sú vhodne adaptované na podmienky stanovišťa. Čo sa týka rôznorodosti drevín, tieto musia byť zložené minimálne z 3 druhov drevín. Druhy drevín určené na zalesňovanie ornej pôdy zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR.

MPRV SR zverejnilo 2. februára 2023 v čiastke 4/2023 v 12. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení zoznamu druhov stromov určených na založenie agrolesníckeho systému, na ktoré sa poskytuje podpora na opatrenie založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému (č. 1727/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&SID=23&year=2023>

V prípade stanovených parametrov uvedených v pláne starostlivosti, ako napríklad dodržanie rozmerov vo vzťahu k sponu drevín sa odchýlka v rozsahu najviac 5 % nebude brať ako porušenie podmienok.

Prijímateľ podpory je povinný v roku podania žiadosti zabezpečiť zmenu druhu poľnohospodárskeho pozemku na lesný pozemok podľa osobitného predpisu (§ 9 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Zalesnenie bude realizované len za podmienky predloženia súhlasu príslušnej autority (okresný úrad). Súhlas bude podmienený aj od osoby odborne spôsobilej na oblasť lesného hospodárenia a orgánu ochrany prírody. Podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona o lesoch sa na pozemku, ktorý bol vyhlásený za lesný pozemok, odborné hospodárenie v lesoch zabezpečuje po schválení projektu starostlivosti o lesný pozemok, vypracovanom právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá má živnostenské oprávnenie na vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy. V programe starostlivosti o lesy, odborne spôsobilá osoba na základe geografického, pedologického a klimatického profilu stanoví druhové zloženie drevín s ohľadom najmä na klimatickú zmenu. K schváleniu programu starostlivosti o lesy, ako aj projektu podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona o lesoch sa vyžaduje súhlasné stanovisko orgánu ochrany prírody. Zalesnenie podlieha schvaľovaciemu procesu v prípade žiadosti o prevod poľnohospodárskeho pozemku, ktorú prijímateľ podpory plánuje zalesniť v zmysle národnej legislatívy (EIA - v prípade, že pôjde o zalesňovanie od 5 do 10 ha (zistovacie konanie).

Po zalesnení ornej pôdy je prijímateľ podpory povinný zaslať PPA hlásenie o zalesnení ornej pôdy, ktoré obsahuje výmeru zalesnenia, údaje o druhoch vysadených drevín do 31. decembra roku podania žiadosti v súlade s plánom predkladaným pri podávaní žiadosti alebo jeho upravenou konečnou verziou.

Prijímateľ podpory je povinný na svojom webovom sídle, ak také sídlo existuje, a na oficiálnych stránkach sociálnych médií (napr. Facebook, Instagram a iné ..) uverejniť informácie o realizovanej operácii v roku vyplatenia podpory; informácie o realizovanej operácii obsahujú jej krátky opis zodpovedajúci úrovni podpory, ciele, výsledky a sumu podpory poskytnutú Európskou úniou.

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) na sadenice,

- b) na samotnú výsadbu drevín (pracovné náklady),
- c) kalkuluje sa s dosadením nových drevín i následnou údržbou a výškou vynaložených nákladov, nakoľko je reálny predpoklad, že v prvých troch rokoch dôjde k 15 %-nému výpadku drevín.

Ochrana a údržba drevín zalesnenej ornej pôdy

Po zalesnení ornej pôdy sa pokračuje s podporou na ochranu a údržbu drevín na ploche, na ktorej došlo k zalesneniu pri dodržaní podmienok na jej zalesnenie. Ide o 5 ročný záväzok na ochranu a údržbu vysadených drevín.

Prijímateľ podpory na ochranu a údržbu drevín na zalesnenej ornej pôde je povinný zabezpečiť v období údržby na ploche:

- a) riadnu ochranu a údržbu vysadených drevín tak, aby počet životaschopných vysadených drevín neklesol pod úroveň 80 %,
- b) dosadenie nových drevín pre zabezpečenie podmienky podľa písmena a).

Platba zahŕňa nasledovné náklady:

- a) kompenzácia vynaložených nákladov uvažuje s mechanickou ochranou založeného porastu vyžínaním buriny (toto opatrenie bude potrebné realizovať 2 krát ročne počas 5-tich rokov po založení lesného porastu),
- b) kompenzácia uvažuje aj s ochranou porastov proti poškodzovaniu voľne žijúcou zverou (odhryz terminálnych pupeňov sadeníc, bočných vetiev, lúpanie kôry, vytíkanie parožia a pod),
- c) starostlivosť o lesné porasty spočíva aj v mechanickej prerezávke, odvetvení a odstránení neupotrebitelných konárov a drevnej hmoty.

Prémia za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti pri zalesňovaní ornej pôdy

Prémia za stratu príjmov z poľnohospodárskej činnosti pri zalesňovaní ornej pôdy sa poskytne od obdobia ochrany a údržby drevín zalesnenej ornej pôdy, ak prijímateľ podpory zabezpečí na ploche podľa § 50 ods. 1 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

- a) riadnu ochranu a údržbu vysadených drevín tak, aby počet životaschopných vysadených drevín neklesol pod úroveň 80 %,
- b) dosadenie nových drevín pre zabezpečenie podmienky podľa písmena a).

§ 52

Zníženie podpory a vrátenie poskytnutej podpory z dôvodu neplnenia podmienok záväzku

1. Porušenie podmienok poskytnutia podpory (zníženie podpory a vrátenie poskytnutej podpory z dôvodu neplnenia podmienok záväzku) sa posudzuje podľa hodnôt určených pre výpočet krátenia podpory na základe posúdenia rozsahu, trvania a závažnosti porušenia podmienok ustanovených v prílohe č. 14. Týka sa to podmienok uvedených v § 52 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), i) alebo j) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.

Určenie rozsahu porušenia podmienky podľa prílohy č. 14 k nariadeniu vlády č. 3/2023 Z. z.

Pri určovaní **rozsahu** porušenia podmienky sa sledujú príslušné jednotky (počet zvierat, počet dobytčích jednotiek, výmera, počet hlásení), na ktorých nebola podmienka dodržaná. Ak nebola podmienka dodržaná na podstatnom počte zvierat, dobytčích jednotiek alebo na podstatnej výmere (spravidla viac ako polovica), určí sa rozsah hodnotou 8 – rozsiahle porušenia. Ak nebola podmienka dodržaná na malom počte zvierat, dobytčích jednotiek alebo malej výmere (ojedinelé jednotky, spravidla menej ako 10 %), určí sa rozsah hodnotou 3 – zanedbateľné porušenia. Ak nebola podmienka dodržaná v počte zvierat, dobytčích jednotiek alebo výmere, ktoré nezodpovedajú malým a podstatným počtom, určí sa rozsah hodnotou 6 – stredný rozsah porušenia.

Určenie trvania porušenia podmienky podľa prílohy č. 14 k nariadeniu vlády č. 3/2023 Z. z.

Pri určovaní **trvania** porušenia podmienky podľa prílohy č. 14 k nariadeniu vlády č. 3/2023 Z. z. sa sleduje časové trvanie porušenia vo vzťahu k jednému roku záväzku a možnosť prijať neodkladnú nápravu porušenia. Ak je možné prijať neodkladnú nápravu porušenia, určí sa rozsah hodnotou 2 – odstrániteľné trvanie. Ak nie je možné vykonať neodkladnú nápravu a je možné identifikovať maximálne časové rozpätie porušenia podmienky a porušenie netrvá podstatnú dobu, určí sa rozsah hodnotou 4 – dočasné porušenia. Ak nejde o odstrániteľné trvanie alebo dočasné porušenie, určí sa rozsah hodnotou 5 – dlhodobé porušenia.

Určenie závažnosti porušenia podmienky podľa prílohy č. 14 k nariadeniu vlády č. 3/2023 Z. z.

Pri určovaní **závažnosti** porušenia podmienky podľa prílohy č. 14 k nariadeniu vlády č. 3/2023 Z. z. sa sleduje veľkosť odchýlky od požadovaných hodnôt podmienky. Ak je porušenie podmienky podstatné (cieľ podmienky je výrazne nedodržený spravidla nad 50 %), určí sa závažnosť hodnotou 3 – významné porušenia.

Ak je porušenie podmienky nepodstatné, prípadne spôsobené faktormi, ktoré môže podnik ovplyvniť len v obmedzenom rozsahu (odchýlka od podmienky spravidla malá, spôsobená napríklad nepresnosťou spravidla menej ako 10 %), určí sa závažnosť hodnotou 1 – drobné porušenia. Ak je porušenie podmienky v rozsahu, ktoré nezodpovedá významnému alebo drobnému porušeniu, určí sa závažnosť hodnotou 2 – závažné porušenia

2. Porušenie podmienky sa považuje za opakované porušenie v prípade, ak prijímateľ podpory poruší tú istú podmienku uvedenú v § 52 ods. 1 písm. a) až j) nariadenia vlády č. 3/20213 Z. z. opakovane počas troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.

3. Ak prijímateľ podpory poruší podmienku uvedenú v § 52 ods. 1 písm. a) až j) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. podpora v roku podania žiadosti sa zníži o sumu, ktorá zodpovedá určenému percentu zníženia zaokrúhlenému na jedno desatinné miesto, ak odsek 8 alebo odsek 11 neustanovuje inak. Percento zníženia sa určí z násobku hodnôt určených na základe rozsahu, trvania a závažnosti podľa prílohy č. 14, váhového koeficientu a koeficientu za opakované porušenie podľa § 52 ods. 4 .

Výsledná suma zníženia za porušenie podmienky uvedenej v § 52 ods. 1 písm. a) až j) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. sa spočítava najviac do výšky podpory na opatrenie precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov alebo opatrenie zatrávnovanie podmáčajnej ornej pôdy alebo do výšky podpory na operáciu podľa §12, na operáciu podľa § 23, na operáciu podľa § 28, na operáciu podľa § 34 ods. 1, na operáciu podľa § 37 ods. 1, na operáciu podľa § 42 písm. b), na operáciu podľa § 45 písm. b) alebo na operáciu podľa § 48 písm. b) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z..

4. Váhové koeficienty podľa § 52 ods. 3 zverejňuje MPRV SR vo Vestníku MPRV SR. Váhový koeficient môže nadobúdať hodnoty postupne sa navyšujúce o 0,1 bodu v rozsahu 0,1 až 1. Hodnota koeficientu za opakované porušenie podmienky podľa § 52 ods. 2 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. je 1,2.

MPRV SR zverejnilo 26. januára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v čiaske 2/2023 v 3. bode, Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o zverejnení váhových koeficientov pre výpočet zníženia sumy podpory za porušenie podmienok na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 (č.1141/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

5. Podpora na operáciu s rovnakou sumou podpory sa zníži o 1 %, najviac však do sumy podpory na operáciu, v prípade ak prijímateľ podpory zašle PPA až po termíne tieto doklady:

- a) kópiu evidencie o stave ošípaných podľa § 11 ods. 3 písm. b) nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z.,
- b) kópiu výsledkov koprologického vyšetrenia podľa § 15 ods. 5,
- c) kópiu evidencie o individuálnej kontrole, úprave paznechtov a prevádzaní cez dezinfekčný brod podľa § 15 ods. 5,
- d) kópiu denníka kotení podľa § 16 ods. 5,
- e) kópiu evidencie o počte odchovaných výkrmových ošípaných podľa § 20 ods. 5 alebo § 21 ods. 5,
- f) evidenciu spotreby prípravkov na ochranu rastlín podľa § 24 ods. 5 a § 26 ods.6,

- g) **kópie** výsledky rozboru podľa § 25 ods. 6, § 26 ods. 5 alebo § 27 ods. 5,
- h) hlásenie o založení agrolesníckeho systému podľa § 43 ods. 7,
- i) hlásenie o založení líniových vegetačných prvkov podľa § 46 ods. 7,
- j) hlásenie o zalesnení podľa § 49 ods. 6.

6. Podpora na operáciu s rovnakou jednotkovou sumou podpory sa prijímateľovi neposkytne vôbec, ak ani v lehote, ktorú mu určí PPA, jej neposkytne doklady podľa § 52 ods. 5 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z..

7. V prípade, ak prijímateľ podpory na opatrenie podľa § 1 písm. f) až j) nedodržel minimálne požiadavky na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín podľa prílohy č. 2 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. na ploche uvedenej v žiadosti zaradenej do príslušného opatrenia (§ 2 ods. 12), podpora na opatrenie podľa § 1 písm. f) až j) sa mu neposkytne.

8. Podpora na operáciu podľa § 12 (dobré životné podmienky zvierat) sa prijímateľovi neposkytne v prípade, ak poruší na tom istom zvierati podmienky operácie podľa § 12 a súčasne poruší podmienku podľa osobitných predpisov - napríklad § 3 ods. 1 písm. a) nariadenia vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných.

Podpora na operáciu podľa § 23 písm. b) v kalendárnom roku, v ktorom porušil podmienku podľa § 25 ods. 4 písm. e) prekročením limitných hodnôt rizikových prvkov kadmia, olova alebo ortuti uvedených v prílohe č. 8 časti B.

Podpora na operáciu podľa § 23 písm. c) v kalendárnom roku, v ktorom porušil podmienku podľa § 26 ods. 4 písm. h) prekročením limitných hodnôt rizikových prvkov kadmia, olova alebo ortuti uvedených v prílohe č. 11 časti B.

9. V prípade, ak prijímateľ podpory nedodrží výmeru podľa § 2 ods. 4 alebo 6 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z., je povinný poskytnuté podpory vrátiť a to vo výške zisteného rozdielu za predchádzajúce kalendárne roky ak rozsah nedodržanej výmery presiahol 15 % výmery podľa § 2 ods. 4 alebo 6.

Ak v kalendárnom roku dôjde k nedodržaniu výmery v záväzku nad 15 % prijímateľ vráti poskytnutú podporu za predchádzajúce roky v sume, ktorá zodpovedá nedodržanej výmere na ktorú bola poskytnutá podpora v príslušnom roku.

Napr. v roku 2023 sa poskytnú platba na 100 ha , v roku 2024 na 95 ha (nedodržanie výmery nepresahuje 15%) a v roku 2025 na 80 ha (nedodržanie výmery presahuje 15%). Prijímateľ vráti poskytnuté podpory za rok 2024 v sume zodpovedajúcej podpore na výmeru 15 ha a za rok 2023 na výmeru 20 ha.

V prípade, ak prijímateľ podpory nedodrží výmeru podľa § 2 ods. 7, je povinný poskytnuté podpory vrátiť a to vo výške zisteného rozdielu za predchádzajúce roky, ak rozsah nedodržanej výmery presiahol 15 % výmery podľa § 2 ods. 7 pri operácii ochrana a údržba drevín zalesnenej ornej pôdy (§ 48 písm. b).

10. Povinnosť prijímateľa podpory podľa § 2 ods. 4, 6 alebo 7 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. zaniká a prijímateľ podpory je povinný poskytnuté podpory vrátiť v prípade, ak

- a) nie sú splnené podmienky podľa § 2 ods. 1,
- b) prijímateľ podpory oznámi PPA ukončenie plnenia povinností podľa § 2 ods. 4 alebo 6,
- c) prijímateľ podpory nepredloží žiadosť počas obdobia viacročného záväzku, ak ide o opatrenie podľa § 1 písm. f) až i) alebo k),
- d) prijímateľ nepredloží žiadosť
- e) v období údržby, ak ide o operáciu ochrana a údržba drevín založeného agrolesníckeho systému (§ 42 písm. b) alebo operáciu ochrana a údržba drevín v rámci založených líniových vegetačných prvkov (§ 45 písm. b),
- f) v období podľa § 2 ods. 7, ak ide o operáciu ochrana a údržba drevín zalesnenej ornej pôdy (§ 48 písm. b).

11. Ustanovenia § 52 ods. 1 až 10 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. sa nepoužijú v prípade prevodu podľa § 4, ak nejde o prípad umelo vytvorených podmienok (článok 62 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) 1306/2013 v platnom znení) alebo ak § 53 ods. 3 alebo článok 3 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení ustanovuje inak.

Za výnimku z povinnosti vrátiť poskytnutú podporu sa považuje aj nedodržanie výmery v dôsledku rozhodnutia o navrátení pozemku (napríklad zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 319/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 282/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov) alebo rozhodnutia o schválení vykonania pozemkových úprav (zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov).

12. Výmera podľa § 2 ods. 4, 6 alebo 7 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. sa zníži pre príslušný kalendárny rok a za ďalšie kalendárne roky na zvyšok obdobia záväzku na výmeru:

- a) prevedenej plochy podľa § 4,
- b) plochy zahrnutej do rozhodnutia o navrátení pozemku alebo plochy, ktorá bola predmetom pozemkových úprav podľa § 52 ods. 11.

13. Výmera podľa § 2 ods. 6 alebo 7 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. sa zníži pre príslušný kalendárny rok a za ďalšie kalendárne roky na zvyšok obdobia na výmeru, na ktorú sa poskytuje podpora podľa § 43, § 46 alebo § 49.

K § 53

1. Jednotkové sumy podpôr na opatrenia zverejnilo MPRV SR vo Vestníku.

MPRV SR zverejnilo 26. januára 2023 vo Vestníku MPRV SR, v čiaske 2/2023 v 2. bode Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o výške podpôr určených na neprojektové opatrenia a operácie Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (č. 1140/2023).

<https://www.mpsr.sk/index.php?navID=6&navID2=6&slD=23&year=2023>

Prípadná aktualizácia jednotkových súm pre príslušný rok bude zverejnená spravidla pred podávaním žiadostí.

2. Prijímateľ podpory pri kombinovaní opatrení podľa „Kombinačnej tabuľky pre plošné opatrenia“, uvedenej v prílohe č. 1 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z., je povinný dodržiavať podmienky, ktoré sú ustanovené u príslušných kombinovaných opatreniach, na určenej výmere poľnohospodárskej plochy.

3. V prípade, ak prijímateľ podpory na opatrenie na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov, na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach, na ochranu a zachovanie biodiverzity, na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy, na ekologické poľnohospodárstvo, na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov, na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému, na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy neprijme úpravu podmienok opatrení alebo operácií, na podporu sa vzťahuje č. 70 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení, v takomto prípade nie je povinný vrátiť už poskytnuté podpory.

4. Nariadením vlády č. 3/2023 Z. z. nie sú dotknuté osobitné predpisy o poskytovaní štátnej pomoci – napríklad čl. 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, nariadenie komisie (EÚ) č. 702/2014, zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)

K § 54

Implementačné ustanovenie

- Nariadením vlády č. 3/2023 Z. z. sa vykonávajú tieto právne záväzné akty Európskej únie
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 v znení delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126 zo 7. decembra 2021 a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/648 z 15. februára 2022,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 v znení delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1172 zo 4. mája 2022 a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1408 zo 16. júna 2022,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/1173 z 31. mája 2022, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Čl. II

Toto usmernenie nadobúda účinnosť 16. marca 2023, v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č 3/2023 Z. z..

Toto usmernenie nadobúda účinnosť 1. januára 2024, v súlade s nadobudnutím účinnosti nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 407/2023 Z. z.

Toto usmernenie nadobúda účinnosť 1. januára 2025, v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 412/2024 Z. z.

PaedDr. Dušan Gábor, PhD.
generálny riaditeľ sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky